

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
základní školy pro sluchově postižené,
Holečkova 4, Praha 5**

**Motivační název programu:
Škola – cesta k porozumění**

ŠVP byl vytvořen kolektivem učitelů školy podle RVP ZV

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Předkladatel: Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené,
Holečkova 4, Praha 5

Ředitel školy: Mgr., Mgr. Václav Chmelíř

Koordinátor ŠVP: Mgr. Anna Lacinová ,

Kontakty: telefon: 226299322, 226299321, 226299319

web: <http://www.skolaholeckova.cz>

e-mail: skoly.sp@post.cz

Zřizovatel školy: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

telefon: 257 193 111,

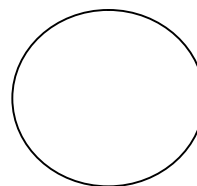
e-mail: info@msmt.cz

web: <http://www.msmt.cz>

IČO: 48 13 43 68

IZO: 048 134 368

REDIZO: 600 171 426

Mgr., Mgr. Václav Chmelíř
ředitel školy

ŠVP byl projednán pedagogickou radou dne 21. 6. 2023

ŠVP byl zpracován podle RVP ZV .j. MSMT-40117/2020-4

ŠVP byl schválen Radou školy dne 22. 6. 2023

ŠVP platí od 1. 9. 2023

č. : 40508/2023

Obsah

Charakteristika školy	- 4 -
Problematika vzdělávání žáků s komunikační bariérou.....	- 5 -
Podmínky školy	- 5 -
Charakteristika pedagogického sboru	- 6 -
Charakteristika žáků.....	- 7 -
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	- 7 -
BILINGVÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	- 8 -
Co chceme a kam směřujeme:	- 10 -
Výchovně vzdělávací strategie	- 12 -
Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	- 16 -
Výuka žáků mimořádně nadaných.....	- 17 -
Školní učební plán základní školy	- 18 -
Poznámky ke školnímu učebnímu plánu:	- 19 -
Začlenění průřezových témat:.....	- 21 -
Tabulka začlenění průřezových témat do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů:	- 22 -
Jazyk a jazyková komunikace.....	- 29 -
Anglický jazyk.....	- 101 -
Německý jazyk.....	- 110 -
Matematika	- 117 -
Informatika.....	- 140 -
Prvouka	- 156 -
Přírodověda	- 168 -
Vlastivěda	- 172 -
Dějepis	- 176 -
Výchova k občanství.....	- 185 -
Fyzika.....	- 192 -
Chemie	- 220 -
Přírodopis a výchova ke zdraví.....	- 238 -
Zeměpis.....	- 261 -
Hudební výchova	- 272 -
Hudebně dramatická výchova.....	- 290 -
Výtvarná výchova	- 300 -
Tělesná výchova.....	- 306 -
Pracovní výchova.....	- 314 -
Cvičení z jazyka a jazykové komunikace	- 321 -
Individuální logopedická péče	- 331 -
Hodnocení žáků	- 334 -

Charakteristika školy

Historie školy

Škola má nejdelší tradici vzdělávání sluchově postižených v České republice. Byla založena již 7. prosince 1786 jako první vzdělávací instituce pro sluchově postižené na území našeho státu a páté zařízení pro vzdělávání sluchově postižených na světě. Škola se v průběhu let několikrát stěhovala. Současná budova školy byla postavena v roce 1902 .

Umístění školy

Budova je umístěna v Praze, na Smíchově, v klidné části města a přitom v blízkosti centra Prahy. Je obklopena školní zahradou a rozsáhlými městskými sady Petřína a Kinského zahrady. Přímo před školou je autobusová zastávka, Ve vzdálenosti necelého jednoho kilometru je rušné centrum Smíchova - Anděl. Žáci školy tak mají možnost v klidu se připravovat na své životní uplatnění a současně mají možnost využívat blízkosti dopravního, obchodního i kulturního centra.

Úplnost a velikost školy

Zřizovatelem školy je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Celá škola je umístěna v jedné budově a zahrnuje:

- speciálně pedagogické centrum
- mateřská škola pro sluchově postižené
- mateřská škola pro děti s vadami řeči
- mateřská škola pro děti zaměstnanců zřizovatele
- základní škola pro sluchově postižené
- základní škola pro žáky s vadami řeči
- střední odborná škola pro sluchově postižené
- střední odborné učiliště pro sluchově postižené
- odborné učiliště
- internát
- školní jídelna

Problematika vzdělávání žáků s komunikační bariérou

Zatím co zraková vada odděluje člověka od jeho okolního prostředí, sluchová vada odděluje člověka od komunikace, od lidí, od informací (sociální exkluze). Cílem práce školy je komunikační bariéru žáků v co největší možné míře odstranit a zajistit sociální integraci žáků.

Podmínky školy

Materiální

Škola je velmi dobře vybavena běžnými učebnicemi pro ZŠ, učebnicemi upravenými pro žáky se sluchovým postižením a učebními pomůckami. Při výuce žáků je často využívána vyučovací technika a výukový software. Ve všech třídách je počítač s internetovým připojením a třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi.

K přípravě a dalšímu studiu učitelů i žáků slouží školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky i výukový software jsou průběžně doplňovány. Ve škole je i obsáhlý archiv, kde jsou uloženy dokumenty a knihy, týkající se historie vzdělávání sluchově postižených.

Ve škole jsou odborné učebny a kabinety se sbírkami učebních pomůcek (chemie, fyzika, matematika, přírodopis, zeměpis, český jazyk). Škola má k dispozici velké množství kompenzačních a speciálních pomůcek pro sluchově postižené například programy pro výuku řeči na počítači, výukové videokazety s tlumočníkem nebo titulky, místnost, vybavenou moderní technikou pro výuku hudebně – dramatické výchovy atp.

Prostorové

V areálu školy je kromě prostor sloužících základní škole i internát, učebny a dílny střední školy, které dle potřeby slouží i základní škole, mateřská škola a speciálně pedagogické centrum.

V internátech jsou pro žáky základní školy vybudovány čtyři čtyřpokojové byty s kompletním hygienickým zázemím. Nedílnou součástí školy jsou dvě tělocvičny, multifunkční hřiště na školní zahradě s umělým povrchem, fit centrum se saunou, a posilovnou a rozlehlá školní zahrada. Vyučování probíhá v kmenových třídách a podle potřeby v odborných učebnách. Pro kulturní, společenské a přednáškové akce je v budově školy multifunkční slavnostní sál. Škola je svými podmínkami připravena na vzdělávání žáků s kombinovanou vadou, je bezbariérová. Škola je zabezpečena proti vniknutí nepovolané osoby vrátnicí a bezpečnostním systémem napojeným na pult ochrany městské policie. Škola má vlastní, kuchyni a jídelnu, zajišťuje celodenní stravování. V areálu školy je parkoviště pro rodiče a zaměstnance.

Technické

Jednou z priorit školy je naučit žáky pracovat s náhradními komunikačními prostředky, naučit je využívat informačních a komunikačních technologií.

Ve škole funguje počítačová síť s možností připojení v každém kabinetě a třídě.

Pro výuku informatiky jsou určeny učebny výpočetní techniky. Učitelé základní školy mají k dispozici počítač s multifunkční tiskárnou ve třídách a v kabinetech. Všechny třídy jsou vybaveny počítači a interaktivními tabulemi. Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Další počítače mají žáci k dispozici na internátě a v klubovně. Ve škole je vybudována učebna hudebně – dramatické výchovy s technickým vybavením pro zprostředkování zvuku formou sluchového (zesilovače, reproduktory...), hmatového (vibračního) a zrakového (barvy, jas, blikání v rytmu...) vjemu. Pro žáky s těžkou sluchovou vadou je v budově školy světelné zvonění.

Hygienické

Nápojové automaty slouží k dodržování pitného režimu. Žáci mají k dispozici bufet.

K odpočinku a relaxaci žáků je k dispozici školní družina, hřiště a školní zahrada. Ve škole jsou vybudovány šatny. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. Ve škole jsou žákům (po hodinách TV, PV...) k dispozici sprchy.

Charakteristika pedagogického sboru

Škola má stabilizovaný pedagogický sbor. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovanými odborníky pro práci se sluchově postiženými žáky. **Učitel je mluvním (artikulačním) vzorem svým žákům, proto nesmí mít žádnou řečovou vadu.** V základní škole pracuje 9 učitelů, 4 sluchově postižení asistenti a na internátě základní školy 2 sluchově postižení vychovatelé. Řada učitelů publikuje a přednáší.

Významnou součástí rozvoje školy je podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy.

V uplynulých letech všichni pedagogičtí zaměstnanci prošli úrovní Z ve školení práce na počítači a přibližně 40 % pedagogů prošlo úrovní P (úvodní modul).

V roce 2005 a 2007 jsme ve spolupráci s PedF UK zajišťovali akreditované vysokoškolské vzdělávání učitelů oboru „Znakový jazyk“. Všichni učitelé v té době studium znakového jazyka dokončili a noví učitelé znakový jazyk průběžně studují. V současné době připravujeme pro naše zaměstnance a další zájemce ve spolupráci s univerzitou studium nazvané „Komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých osob“. V nejbližší době chceme přijmout pro zajišťování speciálních potřeb žáků školy tlumočníka.

Charakteristika žáků

Škola je primárně určena pro vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními 3., 4. a 5. stupně z důvodu sluchového postižení, kombinovaného postižení, narušené komunikační schopnosti (autismus, dysfázie, afázie,...). Tyto vady jsou navíc často kombinovány se specifickými vývojovými poruchami učení (dyslexie, dyskalkulie.), mentálním postižením, jazykovou bariérou (cizí národnost).

Dle potřeby je pro žáky zpracováván ve spolupráci s SPC individuální vzdělávací plán.

V současné době je těžké sluchové postižení většiny žáků, kteří nově nastupují do základní školy, kompenzováno sluchadlem nebo kochleárním implantátem. U těchto žáků bývá při odpovídající speciálně pedagogické péči školy dobrá prognóza jejich dalšího rozvoje komunikačních kompetencí.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, na pravidelných setkáních, případně osobně, e-mailem nebo telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců).

Pro zájemce z řad rodičů našich žáků organizujeme zdarma kurzy komunikačních systémů neslyšících osob.

V souladu se zákonem č. 561/2004Sb. § 167 - 168 byla ve škole zřízena Rada.

Spolupracujeme s Pedagogickou fakultou UK při přípravě budoucích učitelů (od roku 1992 jsme fakultní školou) a s Lékařskou fakultou UK. V prevenci nežádoucích jevů nám pomáhá Policie ČR a městská policie, která vede pravidelně v naší škole besedy na téma: „Šikana“, „Drogy“ a „Právní vědomí“. Tato spolupráce se nám velmi osvědčila. Spolupracujeme s MÚ Prahy 5 i s dalšími odborníky. V rámci přípravy na budoucí povolání docházejí žáci vyšších ročníků na besedy na Úřad práce v Berouně.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

BILINGVÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Naše škola je tradičně zaměřena na výchovu a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přiznanými podpůrnými opatřeními 3., 4. a 5. stupně z důvodu komunikační bariéry.

Při práci s těmito žáky je nejdůležitější používat takový způsob komunikace, který umožňuje rozvíjet komunikační kompetence a myšlení žáků podobně, jako je tomu u žáků slyšících.

Z důvodu těžkého postižení žáků využívá naše škola možnost prodloužit školní docházku na 10 let. 1. stupeň základní školy je šestiletý a 2. stupeň čtyřletý.

Ve škole jsme vytvořili systém bilingválního (dvojjazyčného) vzdělávání upravený pro potřeby našich žáků, který již několik let rozvíjíme, a s jehož pomocí dosahujeme s ohledem na stupeň, typ a kombinaci postižení žáka velice dobrých výsledků. Systém bilingválního vzdělávání respektuje individuální možnosti a potřeby žáka. Zajišťuje komunikační a kognitivní vývoj sluchově postiženého žáka podobně, jako je tomu u žáka slyšícího (odpovídající rozvoj slovní zásoby, komunikační kompetence, rozvoj myšlení...). Umožňuje poskytnout žákovi informace, rozvinout jeho komunikační kompetence a myšlení v rozsahu, který se blíží informačním a komunikačním kompetencím jeho slyšících vrstevníků. Zvolený bilingvální systém vzdělávání je v souladu se zákonem o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob č. 155/1998 Sb. v platném znění, se školským zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění a se zákonem o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb. v platném znění. Na počátku práce se sluchově postiženým žákem klademe největší důraz na rozvoj komunikačních kompetencí, rozvoj jeho myšlení a pojmové zásoby. K tomu máme vypracován systém speciálně pedagogických metod a postupů, který navíc individuálně upravujeme v souladu se vzdělávacími potřebami konkrétního žáka. Mladší žáci si nejnázorněji osvojují komunikační kompetence a pojmovou zásobu využitím komunikačních systémů neslyšících osob, názoru a didaktických materiálů. Získané komunikační kompetence může žák i učitel následně využít při osvojování komunikačních systémů českého jazyka - mluvené a psané řeči. Mluvená řeč se při použití systému bilingválního vzdělávání vyvíjí sice pomaleji, učitelé ji však od začátku požadují a podporují jako rovnocennou a prosazují ji neustálou interakcí se znaky (znakovou češtinou a českým znakovým jazykem), ve kterých má žák pojmovou zásobu odpovídající jeho věku. Komunikační základ získaný využitím komunikačních systémů neslyšících osob používáme jako prostředek pro osvojení českého jazyka a získávání informací a vědomostí.

Významnou složkou systému bilingvního vzdělávání je účast sluchově postiženého asistenta ve vyučování. Výuku organizuje, připravuje a řídí slyšící učitel.

Neslyšící asistent je komunikačním vzorem prostředí sluchově postižených a s žáky **komunikuje českým znakovým jazykem.**

Slyšící učitel je komunikačním vzorem kulturního prostředí slyšící populace a s žáky **komunikuje komunikačními systémy neslyšících vycházejícími z českého**

jazyka, to je mluvenou řečí, znakovanou češtinou, prstovou abecedou, vizualizací mluvené češtiny a písemným záznamem mluvené řeči. Při komunikaci komunikačními systémy sluchově postižených vycházejícími z českého jazyka vždy dodržuje gramatická pravidla českého jazyka. Ve třídách jsou žáci s nejrůznějším typem a stupněm sluchového postižení často

kompenzovaným sluchadlem nebo kochleárním implantátem, proto **při komunikaci užívá slyšící učitel vždy hlasitou mluvenou řeč, kterou doplňuje podle potřeby ostatními komunikačními systémy neslyšících vycházejícími z českého jazyka.**

Český znakový jazyk používá slyšící učitel jen v případě, kdy není přítomen asistent a je třeba neslyšícím žákům látku vysvětlit českým znakovým jazykem. Od žáků při komunikaci vyžaduje mluvenou řeč, aby i ostatní žáci třídy, kteří český znakový jazyk pro svou komunikaci nepoužívají, rozuměli odpovědi žáka. Pokud je postižení žáka takové, že nedokáže ani za pomoci a podpory učitele mluvenou řečí komunikovat, vyžaduje učitel od žáka komunikaci s využitím komunikačních systémů neslyšících vycházejících z českého jazyka. Zvláště v mateřské škole a na základní škole pomáhá slyšící učitel žákům zlepšovat a upravovat artikulaci tak, aby byla co nejlépe využitelná při komunikaci s většinovou slyšící společností. Bilingvní způsob vyučování vyžaduje efektivní a promyšlenou spolupráci učitele i asistenta.

Významnou roli při vzdělávání sluchově postižených žáků hraje odpovídající vybavení pomůckami, obrázkovými encyklopediemi, obrázky, počítačovými programy a didaktickou technikou, která do jisté míry umožňuje kompenzaci sluchové vady.

Systémem bilingvního vzdělávání se škola snaží žákům vytvořit zázemí, které nenásilnou formou rozvíjí jejich schopnosti a zohledňuje specifika sluchového postižení. Největší význam má využití komunikačních systémů neslyšících při bilingvním vzdělávání sluchově postižených v počátečních obdobích vzdělávání, kdy tyto systémy umožňují rychlé vybudování funkční komunikace, která zajistí u sluchově postiženého dítěte rozvoj pojmové zásoby a rozvoj komunikačních kompetencí. Ve vyšších ročnících klademe při bilingvním vzdělávání největší důraz na rozvoj čtení s porozuměním a na rozvoj vyjadřování žáků v komunikačních systémech vycházejících z českého jazyka.

Cílem práce školy je vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný život ve většinové slyšící společnosti a naučit ho rozumět sobě i světu, v kterém žije.

Co chceme a kam směřujeme:

1. porozumět svému okolí a respektovat pravidla lidského soužití

– vytvořit příjemné školní prostředí

Snažíme se vytvořit ve škole příznivé klima, ve kterém si žáci, učitelé, vychovatelé, asistenti i rodiče budou partnery. Je samozřejmostí, že k žákům jsou všichni zaměstnanci vstřícní. Při práci s žáky je jejich postižení vždy zohledněno, **rodičům je umožněno získání základních kompetencí ve znakovém jazyce.**

Pro žáky pořádáme různé akce v rámci třídy i školy. Jezdíme společně na výlety, školy v přírodě, sportovní akce. Žáci si některé akce sami organizují nebo k nim připravují program.

Žáky vedeme k **dodržování stanovených pravidel**, odpovědnému chování a rozhodování a vysvětlujeme jim obecně uznávané životní a mravní hodnoty. Žáci se účastní nejrůznějších akcí a soutěží.

2. porozumět významu vzdělání

Při vyučování používáme různé metody (hry, soutěže, dramatizace čtených textů, improvizace na dané téma...) tak, aby se práce ve škole i domácí příprava stala pro žáky zábavou. Snažíme se odstranit samoučelnost učiva. Naším cílem není memorování, ale **příprava pro život**. Znamená to méně encyklopedických znalostí a větší sepětí s praktickým životem. Tomu napomáhají exkurze do různých zařízení i **vytváření modelových situací ve třídách**, které pomáhají žákům seznámit se s různými životními situacemi (jednání na úřadech, v nemocnici, na nádraží apod.) a způsobem jejich řešení.

Žáci se učí od první třídy plánovat, rozhodovat, hodnotit svou práci i práci ostatních.

Ve vyšších třídách žáci posuzují a hodnotí vlastní vztah k učení, své učební výsledky a další možnosti sebevzdělávání.

3. pracovat s informacemi

Komunikační bariéra je základním problémem sluchově postiženého dítěte. Aby mohlo získávat informace z tisku, televize, internetu a dalších zdrojů informací musí zvládnout čtenářské dovednosti (číst s porozuměním). Od první třídy vedeme žáky k rozvoji čtenářských kompetencí. K dosažení tohoto cíle používáme speciální metodu rozvoje komunikace – systém bilingválního vzdělávání.

Žáci se učí pracovat s informacemi a zpracovávat je. Seznamují se s různými prostředky komunikace.

Žáci prvního i druhého stupně školy využívají **učebny výpočetní techniky** k procvičování získaných znalostí a rozvoji schopností a dovedností v práci s počítačem. Důraz je kladen na práci s internetem (náhradní komunikační prostředek a zdroj informací). Pro komunikaci se žáci učí využívat i jiné komunikační prostředky – psaní SMS zpráv na mobilních telefonech a na internetu, e-mail, chat, práce s faxem atp.

Žáci mají k dispozici i **školní knihovnu** s řadou encyklopedií. Pro rozvoj komunikačních kompetencí a pro kompenzaci a rehabilitaci sluchového postižení je využívána učebna hudebně dramatické výchovy.

4. porozumět tomu, že učení je nepřetržitý proces – mimoškolní činnost

Program sportovní činnosti a ozdravných pobytů je naplňován dobře organizovanými

pobytovými akcemi – ozdravnými pobyty u nás i v zahraničí, školami v přírodě, výcvikovými zájezdy, sportovními hrami a podobně. Tyto akce mají kladný vliv na vytváření dobrých vztahů mezi žáky ve třídě a mezi jednotlivými třídami. Žáci si osvojují základy spolupráce, učí se organizovat si práci, samostatně se rozhodovat a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Z učitele se na pobytové akci stává partner. Učitel i žák zůstávají partnery i po návratu do školy. To, o čem se jen teoreticky můžeme učit ve škole, je možné objevovat na těchto akcích ve skutečnosti. Reálné a konkrétní situace jsou pro těžce sluchově postižené žáky nejlepší školou. Pobyty v přírodě také pomáhají ukázat cestu k **zdravému životnímu stylu**.

5. porozumět nebezpečí kolem nás – preventivní program

Součástí školního plánování je **Minimální preventivní program**. Z něho vychází nejen úzká spolupráce s odborníky na organizaci besed pro žáky od nejnižších tříd I. stupně školy, systematická spolupráce výchovného poradce, psychologa, vedení školy zejména s třídními učiteli, ale i široká nabídka programů pro volný čas.

6. porozumět tomu, že jsme součástí Evropy – partneři v zahraničí

Jsm rádi, že máme partnery v zahraničí. Seznamujeme žáky s tím, že v cizí zemi se mluví cizím jazykem. Učíme je toleranci a úctě k člověku. Máme kontakty a snažíme se navázat další kontakty se školami pro sluchově postižené v Evropě i jinde ve světě.

Máme družební školu v Bratislavě. Úzce spolupracujeme i s ostatními slovenskými školami. Navštěvují nás neslyšící studenti z Dánska, Švédska, Německa, USA a dalších zemí. Ve škole pořádáme odborné semináře a prezentace.

Výchovně vzdělávací strategie

Pro zajištění požadovaných kompetencí žáků s narušenou komunikačních dovedností škola organizuje: exkurze, besedy, návštěvy kulturních zařízení, výlety, zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušování vzdělávání, ozdravné pobyty v zahraničí, plavecký výcvik, lyžařský výcvik.

Kompetence k učení:

- od 1. ročníku klademe důraz na nácvik čtení s porozuměním a práci s textem. Pomocí speciálně pedagogických metod ověřujeme a kontrolujeme úroveň porozumění textu.
- pracujeme s výukovými programy na počítači a videoprogramy s titulky, které rozvíjí schopnost čtení s porozuměním
- vytváříme vlastní výukové texty, které přizpůsobujeme individuálním schopnostem a slovní zásobě žáků
- klademe důraz na zpětnou vazbu – žáci vypráví obsah čteného textu, případně znakují obsah textu ve znakové řeči
- individuálním, speciálně-pedagogickým přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci na úspěch
- žáci pracují s vlastními videozáznamy, analyzují obsah a formu svého projevu
- vedeme žáky k samostatnosti
- ve vhodných situacích umožňujeme žákům realizovat vlastní náměty, podporujeme jejich tvořivost
- výuku zaměřujeme na praktické využití získaných poznatků a vědomostí
- obtížnost úkolů diferencujeme tak, aby i se všichni žáci rozvíjeli úměrně svým schopnostem
- učíme žáky vyhledávat informace a zpracovávat je
- připravujeme žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k otevřenému upozorňování na problémy
- v diskusních hodinách se žáci vyjadřují k problémům školy, s učitelem hledají příčiny problému a způsoby řešení
- při diskusích vyjadřují svůj názor všichni žáci
- při hrách a experimentování se slovy (znaky), jazykem a texty ve znakovém jazyce a českém jazyce se učí oba jazyky srovnávat

- žáci se učí nejprve pod vedením učitele, později samostatně vyhledávat informace k řešení problému v médiích a získané informace použít k řešení problému
- při prezentaci se žáci učí orálně, nebo ve znakovém jazyce vysvětlit a obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

- při vzdělávání sluchově postižených žáků se snažíme, aby žáci získali a rozvíjeli své komunikační kompetence - komunikační kompetence jsou ve škole procvičovány při všech činnostech
- podmínkou pro vytvoření sociálních vazeb v kolektivu třídy – mezi vrstevníky je vytvoření komunikačních kanálů akceptovaných (resp. akceptovatelných) všemi účastníky komunikace. Jako komunikační kanál pro vytváření sociálních vztahů a vazeb mezi vrstevníky není většinou u žáků základní školy přijímáno zprostředkování komunikace mezi vrstevníky asistentem nebo tlumočnickem. Na základě několika výzkumů studentů vysokých škol jsme si ověřili, že pokud chceme zajistit standartní sociální vazby v kolektivu třídy, musíme nejdříve vytvořit jednotný komunikační kód, kterému rozumí všichni žáci třídy a kterým jsou ochotni a schopni mezi sebou komunikovat. Žáci, kteří jednotný komunikační kód přijatý kolektivem neakceptují, jsou z kolektivu vyloučeni.
- systémem bilingvního vzdělávání vedeme žáky k osvojení základních komunikačních kompetencí v oblasti orální řeči, českého znakového jazyka a znakové češtiny
- žáci se od prvního ročníku učí správně formulovat otázku a odpověď a to jak orálně, tak i v českém znakovém jazyce, případně znakové češtině
- ve znakovém jazyce se od druhého ročníku žáci učí sdělovat srozumitelně delší obsahové celky (vyprávění podle obrázků, pohádky...) tak, aby bylo sdělení logicky, dějově i časově správně členěno
- v nižších ročnících se žáci formou her učí vyjádřit své představy, pocity a myšlenky
- ve vyšších ročnících se žáci učí orálně, v českém znakovém jazyce i ve znakové češtině obhajovat vhodnou formou svůj názor a zároveň přijímat i názory ostatních
- vedeme žáky při vyprávění obsahu přečteného textu k schopnosti vyjádřit hlavní myšlenku
- žáci hledají rozdíly a shody mezi českým jazykem a znakovým jazykem, toho pak využívají při komunikaci
- žáci se zúčastňují besed na nejrůznější témata

- v hodinách simulujeme komunikační situace mezi neslyšícími a slyšícími v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- při vyučování využíváme skupinové a individuální práce
- žáci jsou vedeni k vzájemné pomoci, vytváříme sociální vazby mezi žáky
- při hrách a soutěžích střídají žáci své role ve skupině
- v diskusních hodinách jsou žáci vedeni k tomu, aby otevřeně vyjádřili své pocity, požádali o pomoc spolužáky, naučili se slušnému chování a vystupování, poprosit a poděkovat, aby se naučili správně používat tykání a vykání
- připravujeme každoročně s mladšími žáky divadelní vystoupení
- sociálním kompetencím se žáci učí při praktických cvičeních a soutěžích (TV, školy v přírodě, soutěže...)
- učíme žáky slušnému a bezpečnému chování ve společnosti i v dopravě

Kompetence občanské

- při diskusních hodinách se zaměřujeme na pravidla chování ve společnosti, v dopravě i ve škole, učíme žáky, jak v daných situacích komunikovat s okolím
- při mimoškolních akcích vedeme žáky k respektování předem dohodnutých pravidel, k vzájemné spolupráci žáků při plnění zadaných úkolů
- žáci jsou s ohledem na věk seznamováni se základními právy dítěte
- v konkrétních případech se žáci učí přijmout odpovědnost za své činy
- projekt „Minimální preventivní program“ umožňuje žákům aktivně si osvojit základní principy morálky
- v simulovaných situacích učíme žáky řešit životní situace s ohledem k jejich postižení
- seznamujeme žáky s kulturou neslyšící i slyšící společnosti prostřednictvím literatury, výstav, interakce s neslyšícími, návštěvami představení pantomimy a dalšími aktivitami
- do výuky jsou zařazovány jednotlivé prvky environmentální výchovy

Kompetence pracovní

- žáci pracují s různými materiály, seznamují se s jejich vlastnostmi a způsobem jejich použití a zpracování (volba vhodného nářadí) v praxi
- žáci jsou při práci vedeni k šetření materiálem, energií i surovinami, učí se vážit si práce své i práce ostatních
- žáci se učí dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví

- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při hledání profesní orientace
- žáci se učí při práci spolupracovat s ostatními spolužáky při plnění zadaných úkolů, rozvíjí si komunikační kompetence a sociální vztahy ve skupině.
- žáci se dle svých možností podílejí na úpravě školního pozemku a školní zahrady
- škola má vypracovaný plán pro volbu povolání
- škola využívá speciální metodiku práce s dětmi s komunikační bariérou pro přípravu těchto dětí s pro jejich praktické – pracovní uplatnění
- výuku doplňují exkurze a praxe

Kompetence digitální

- Naším cílem je, aby na konci základního vzdělávání žák uměl ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Vedeme žáky k tomu, aby uměli získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. K tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- V odborných učebnách využíváme digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení žákovských pracovních postupů a zkvalitnění výsledků jejich práce.
- Upozorňujeme na význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání.
- Důrazně se snažíme předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na žákovo tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednáme eticky.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Integrační program školy je postaven na **odborné zdatnosti a kvalifikaci** všech vyučujících (speciálních pedagogů, absolventů vysokoškolského studia surdopedie, logopedie a komunikačních systémů sluchově postižených), na spolupráci s psychologem školy, foniatrem školy, pediatrem, odbornými lékaři a rodiči.

Škola je zaměřena na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, konkrétně na žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 3., 4. a 5. stupně z důvodu komunikační bariéry. ŠVP je proto zpracován tak, aby byl naplněn účel podpůrných opatření. Do ŠVP jsou zařazeny předměty speciálně pedagogické péče a do jednotlivých předmětů jsou podle potřeby zařazeny výstupy a metodické postupy, vycházející z podpůrných opatření. Podpůrná opatření probíhají po celou dobu výuky (žáci jsou upozorňováni na nepřesnosti artikulace, průběžně je upevňována správná artikulace žáka). Soustavně je kontrolováno pochopení obsahu učiva žákem – je kontrolováno správné a přesné pochopení významu slova – pojmu, v případě problémů je vše vysvětlováno, upevňováno a opakovaně kontrolováno osvojení si nové informace.

Problematika vzdělávání žáků s komunikační bariérou je mimo jiné v tom, že žákům schází „tok informací“, kterými jsou slyšící děti neustále obklopeny. Žáci tak mají daleko menší možnost si osvojené informace opakovaně upevňovat. Neslyšící žáci zapomínají. Učivo je třeba častěji opakovat, procvičovat, ověřovat pochopení obsahu učiva žákem. Zásadní je naučit žáky osvojené poznatky v praxi použít. Velmi problematické je osvojování abstraktních pojmů a poznatků.

V současné době jsou do školy integrováni sluchově postižení žáci s kombinovaným postižením, s mentálním, tělesným i zrakovým postižením. Narůstá počet žáků, kteří mají diagnostikované specifické poruchy učení. Ve všech třídách se používají speciální učebnice, speciální kompenzační pomůcky tak, aby byl naplněn účel podpůrných opatření.

Od první třídy dochází k součinnosti třídního učitele, asistenta pedagoga a školního psychologa s žáky a jejich rodiči. Posilujeme osobnostní rozvoj žáka, korigujeme postižení žáků zejména formou speciálních pomůcek a vhodnými speciálně – pedagogickými metodami práce.

Pokud žáci se souběžným postižením nezvládají výuku ani podle minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření **zpracovávají učitelé ve spolupráci s SPC** individuální vzdělávací plán.

Výuka žáků mimořádně nadaných

Menší počet žáků ve třídě umožňuje učiteli věnovat se individuálně i žákům mimořádně nadaným.

Doporučené postupy:

- prohlubovat a rozšiřovat učivo
- poskytovat další podněty, upozorňovat na vhodné materiály
- umožnit rychlejší postup v učení
- pomáhat začlenění nadaného žáka do kolektivu

Školní učební plán základní školy

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	1.stupeň							2.stupeň					
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.st.	7.	8.	9.	10.	2.st.	
	Povinné vyučovací předměty:													
Jazyk a jazyková komunikace	Jazyk a jazyková komunikace	10	10	10	9	9	9	57 33+24 DČD	8	5	4	5	22 15+7 DČD	
	Anglický jazyk				3	3	3	9	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk							0		2	2	2	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	5	24 20+10 DČD	5	5	5	5	20 15+5 DČD	
Informatika	Informatika					1	1	2	1	1	1	1	4	
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	1	1	2			11					0	
	Přírodověda					1	2							
	Vlastivěda					1	2							
Člověk a společnost	Dějepis								0	2	2	2	1	11 10+1 DČD
	Výchova k občanství									1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika								0	1	2	1	2	22 20+2 vých zdraví
	Chemie											2	1	
	Přírodopis a výchova ke zdraví									1	2	2	2	
	Zeměpis									1	1	2	2	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	2	5	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	12 10+2 DČD	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	1	6 5+1 DČD	1	1	1	1	4 3+1 DČD	
Volitelné vyučovací předměty:														
Cvičení z jazyka a jazykové komunikace									0		2	2	2	6
Předměty speciální péče														
Individuální logopedická péče		1	1	1	1	1	1	6 z DČD	1	1	1	1	4 z DČD	
Hudebně dramatická výchova (Hudební výchova)		1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	4	
Celková povinná hodinová dotace		22	22	22	25	26	28	145	29	30	31	32	122	

Poznámky ke školnímu učebnímu plánu:

Školní docházka je prodloužena na 10 let. Vzdělávací obsah 1. ročníku je rozložen do dvou ročníků, aby žáci získali odpovídající slovní a pojmovou zásobu a komunikační kompetence tak, aby byli schopni vzdělávání v dalších ročnících.

Hodiny z disponibilní časové dotace:

Minimální týdenní hodinová dotace pro 6. ročník (28 hodin) je přidána k disponibilním hodinám. Disponibilní hodiny jsou v souladu s kapitolou 8 RVP ZV rozděleny do jednotlivých vyučovacích předmětů.

- **na 1. stupni základní školy** je 43 (28+15) disponibilních hodin využito následovně:
  - 24 hodin pro výuku vyučovacích předmětů „**Jazyk a jazyková komunikace**“
  - 10 hodin pro posílení vyučovacích předmětů **Matematika**
  - 2 hodiny k vyučovacím předmětům **Tělesná výchova**
  - 1 hodina k vyučovacím předmětům **Pracovní výchova**
  - 6 hodin pro předmět speciálně pedagogické péče „**Individuální logopedická péče**“ v celkové hodinové dotaci 1 hodiny týdně od 1. do 6. ročníku. Hodiny ILP jsou dělené.

- **na 2 stupni základní školy** je 18 hodin disponibilní časové dotace využito následovně:
  - 7 hodin pro výuku vyučovacích předmětů „**Jazyk a jazyková komunikace**“
  - 5 hodin pro posílení výuky vyučovacích předmětů **Matematika**
  - 1 hodina k posílení výuky vyučovacích předmětů **Dějepis**
  - 1 hodina k výuce vyučovacích předmětů **Pracovní výchova**
  - 4 hodin pro předmět speciálně pedagogické péče **Individuální logopedická péče** v celkové hodinové dotaci 1 hodina týdně od 7. – 10. ročníku. Hodiny ILP jsou dělené.

-- V případě, že ve třídě nebudou žáci schopni z důvodu těžkého zdravotního postižení výuku druhého cizího jazyka zvládnout, budou vyučovací hodiny určené na výuku druhého cizího jazyka přidány k vyučovacím hodinám volitelného předmětu „Cvičení z jazyka a jazykové komunikace“.

Vzdělávací obsah všech vzdělávacích oborů prvního období prvního stupně RVP je v ŠVP rozdělen do prvního až čtvrtého ročníku. Součástí prvního stupně je 1. – 6. ročník a součástí 2. stupně je 7. – 10. ročník.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je vyučována jako integrovaný vyučovací předmět **„Jazyk a jazyková komunikace“**. Tento integrovaný vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a v rámci podpůrných opatření vzdělávací obsah předmětu speciálně pedagogické péče **„Znakový jazyk“**. K posílení hodinové dotace jsou použity hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah předmětu vyučovacího předmětu **„Hudební výchova“** je pro těžce sluchově postižené žáky nerealizovatelný. V souladu s §50 odst. 2 školského zákona může ředitel na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka zcela z výuky hudební výchovy uvolnit a hodinová dotace tohoto předmětu bude využita pro výuku předmětu speciálně pedagogické péče **„Hudebně dramatická výchova“**.

Vzdělávací obsah oboru „Člověk a jeho svět“ byl rozdělen do vyučovacích předmětů **„Prvouka“**, **„Přírodověda“** a **„Vlastivěda“**. Rozdělení obsahu učiva a hodinových dotací je popsáno u jednotlivých předmětů.

Vzdělávací obsah oboru Výchova ke zdraví byl integrován spolu se vzdělávacím obsahem oboru Přírodopis do integrovaného vzdělávacího předmětu **„Přírodopis a výchova ke zdraví“**.

Hodinové dotace obou vyučovacích předmětů byly sloučeny.

Vyučovací předmět **„Individuální logopedická péče“** (dále jen ILP) je předmětem speciálně pedagogické péče. Vyučovacím obsahem předmětu je individuální pomoc při odstraňování komunikačních nedostatků těžce sluchově postižených žáků. Předmět nemá stanoven všeobecný obsah (jedná se o individuální práci s konkrétním dítětem), neklasifikuje se, ani se nepíše na vysvědčení. Předmět vyučuje odborně kvalifikovaný logoped.

Tento předmět je vyučován **v dělených hodinách**.

Začlenění průřezových témat:

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a vstupují do mnoha činností v rámci školního vyučování i mimoškolních činností.

Prostřednictvím průřezových témat chceme zkvalitnit a posílit mimo jiné i výchovnou složku práce školy, která v podmínkách naší školy zaujímá přední postavení.

Průřezová témata jsou realizována formou integrace jejich obsahu do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů. Použití této formy začlenění průřezových témat nevylučuje využití i dalších možností (např. v mimoškolní činnosti). K vybraným průřezovým tématům budou postupně vypracovávány dílčí projekty, které integrovaná témata doplní a obohatí. Tyto dílčí projekty připraví učitelé s ohledem na skladbu a vyspělost žáků v konkrétním ročníku, respektive na daném stupni školy.

Při sestavování tematických časových plánů bude vycházet učitel jednak z učebních osnov konkrétního předmětu, jednak z tabulky začlenění průřezových témat. Tematický plán pak bude obsahovat jak časové rozvržení učiva daného předmětu obsaženého v osnovách, tak také konkrétní způsob integrace průřezového tématu do předmětu.

Použité zkratky:

JK – jazyk a jazyková komunikace,

M- matematika,

ICT – informační technologie,

PV – pracovní výchova,

VV – výtvarná výchova,

TV – tělesná výchova,

PŘ – přírodověda,

VL – vlastivěda,

Z – zeměpis,

D- dějepis,

VO – výchova k občanství,

P- přírodopis,

Ch – chemie,

F – fyzika,

HDV – hudebně dramatická výchova

HV – hudební výchova

Tabulka začlenění průřezových témat do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů:

I. Osobnostní a sociální výchova:

Osobnostní rozvoj	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Rozvoj schopností poznávání</i>	M HDV HV JK	M HDV HV JK	M HDV HV JK	HDV JK	TV HDV VV JK	TV HDV HV VV JK	TV HDV HV VV P JK F	TV HDV HV VV P JK F	TV HDV HV VV JK F	TV HDV HV CH VV JK F
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	HDV HV	HDV HV	HDV HV	HDV	HDV VV	PŘ HDV HV VV	VO HDV VV	HDV VV	HDV VV	HDV VV
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV PŘ JK	HDV JK	HDV VO JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK
<i>Psychohygie na</i>	TV HDV	TV HDV	TV HDV	TV HDV	TV HDV PŘ	TV HDV PŘ	TV HDV VO	TV HDV	TV HDV	TV HDV

<i>Kreativita</i>	HDV PV	HDV PV	HDV PV	HDV PV	HDV PV	HDV PV	HDV PV	HDV PV CH	HDV PV CH	HDV PV CH

Sociální rozvoj	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Poznávací schopnosti</i>	HDV	HDV	HDV	HDV	HDV VL	HDV VL	HDV VO	HDV VO	HDV	HDV
<i>Mezilidské vztahy</i>	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV PŘ JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK	HDV JK
<i>Komunikace</i>	HDV JK PV	HDV JK PV	HDV JK PV	HDV JK PV	HDV JK PV	HDV JK PV	HDV TV PV VO JK	HDV PV TV VO JK	HDV PV TV JK	HDV JK TV
<i>Kooperace a kompetence</i>					TV HDV	TV HDV	TV HDV	TV HDV	TV HDV	TV HDV
<i>Spolupráce a soutěživost</i>	HDV JK	HDV M JK	HDV JK	HDV JK	HDV M JK	HDV JK	HDV TV JK	HDV TV VO JK	HDV TV JK	HDV TV JK

Morální rozvoj	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JK	JK	JK	JK	M JK		VO JK F	CH JK F	CH JK F	CH JK F
Hodnoty postoje prakt.etika	JK	Prvouk a JK	JK	JK	VL JK	VL JK	JK	JK	CH JK	CH JK

II.Výchova demokratického občana

	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Občanská společnost a škola					VL		P	CH VO P	CH P	CH
Občan, občanská společnost a stát					VL		P	CH VO P	D CH P	D CH
Formy participace obč.v pol. životě					VL			VO	D	

Principy demokratické jako formy vlády a způsobu rozhodování						VL	D	D VO	D	D

III. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. stupeň						2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Evropa a svět nás zajímá						VL	Z	D CH M	M	P VV
Objevujeme Evropu a svět				JK	JK	VL JK	Z P M JK	D CH M JK	M JK	ICT VO P JK
Jsme Evropané				JK	JK	VL JK	P Z JK	JK	JK	VO P JK

IV. Multikulturní výchova

	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Kulturní rozdíly</i>					M JK	M VL JK HDV HV	D VO JK HDV HV	JK HDV HV	P M JK HDV HV	JK HDV HV
<i>Lidské vztahy</i>	Prvouka TV	Prvouka TV	TV	TV			VO	CH	P	
<i>Etnický původ</i>					VL JK	JK			P	D
<i>Multikulturalita</i>					VL	VL	M VO	Z	P M	ICT
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>					VL	VL			P	D

Poznámka: na 2.stupni mohou být realizovány projekty v rámci PŘ, Z,

V. Environmentální výchova

	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Ekosystémy</i>					PŘ		Z	P		
<i>Základní podmínky života</i>			Prvouka		PŘ		Z P	CH P		
<i>Lidské aktivity a problémy živ. prostředí</i>	PV	PV	PV Prvouka	PV	PV	VL	PV P	PV PŘ M CH	PV M CH P	VV ICT CH Z P
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	PV VV	PV VV	PV VV Prvouka	PV VV	PŘ VL	PŘ	PV VV P M	PV CH M VV P	PV CH M VV Z P	PV CH ICT VV Z P

VI. Mediální výchova

Receptivní činnosti	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Kritické čtení a vnímání med. sdělení</i>						JK	JK VO	JK P	JK P	JK
<i>Interpretace vztahu med. sdělení a reality</i>						JK	JK VO	JK P	JK	JK
<i>Fungování a vliv médií ve společ.</i>						JK	VO JK P	JK	JK	JK

Produktivní činnosti	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>					VV	HDV VV JK	M P JK	CH JK	CH JK	CH JK

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je integrován ze 2 částí: ze vzdělávacího oboru český jazyk a z předmětu speciálně pedagogické péče znakový jazyk.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících. Obě složky řeší základní problém neslyšících a těžce sluchově postižených – komunikaci a překonání komunikační bariéry.

V rámci podpůrných opatření jsou učební osnovy doplněny o specifické výstupy, naplňující jejich účel. Tyto výstupy jsou označeny červeně.

Předmět je základním a nejdůležitějším předmětem ve výchovně – vzdělávacím procesu neslyšících a těžce sluchově postižených. Zvládnutí jeho obsahu je hlavní podmínkou pro rozvoj osobnosti žáka po stránce rozumové i emocionální, jeho schopnosti žít ve společnosti, získávat informace, vzdělávat se, zvládat komunikační situace, navazovat vztahy a být jejich plnohodnotnou součástí.

V prvních ročnících jde především o pochopení principu a pravidel komunikace. Dle míry sluchového postižení, možností a schopností žáků převládá ZJ nebo ČJ.

Obecná charakteristika jednotlivých složek

Znakový jazyk – Tento program je určen pro neslyšící a těžce sluchově postižené žáky, proto v prvních ročnících převládá u většiny žáků komunikace ve znakovém jazyce. Tato komunikace se v dalších ročnících prohlubuje a zkvalitňuje. Cílem je, aby její rozumový a emocionální obsah odpovídal úrovni komunikace slyšících vrstevníků, záleží však na možnostech, schopnostech a míře postižení žáků.

Český jazyk – Souběžně se znakovým jazykem probíhá od 1. ročníku výuka českého jazyka, jeho součástí je výuka čtení a psaní.

Metody výuky ČJ:

- metodika je podobná metodice výuky cizího jazyka:

1. vytváření slovní zásoby v daném okruhu
2. text, k němu otázky a odpovědi
3. probrání určitých gramatických jevů a jejich začlenění do kontextu jazyka
4. aktivní užití probrané slovní zásoby a gramatických jevů

Specifikem je důsledné dodržování speciálních zásad. To znamená, že k vytvoření slovní zásoby a pochopení nových sdělení je potřeba co nejvíce **názoru** (obrázky, reálné situace, práce s počítačem, hry), **stálé opakování**, důsledná **kontrola porozumění** (nestačí jen vyjádření znakovým jazykem).

- součástí ČJ je nácvik těchto dovedností:

1. nácvik srozumitelné artikulace a tempa řeči
2. odezírání
3. reedukace sluchu

Tyto dovednosti jsou náplní speciálního předmětu – **individuální logopedické péče**, ale jsou s českým jazykem těsně spjaty- umožňují jeho mluvenou formu. Má – li žák alespoň částečně tyto dovednosti zvládnout, musí být jejich nácvik prováděn každý den. O času věnovaném nácviku těchto dovedností rozhoduje učitel podle míry postižení žáka a po dohodě s vedením školy a rodiči.

V českém jazyce je většina výstupů hodnocena v písemné formě. Nehodnotí se správnost artikulace, ale správnost sdělení a čtení s porozuměním.

Vztah ČJ a ZJ –Výstupy českého a znakového jazyka se doplňují a prolínají, nelze je učit jako samostatné předměty, pouze jako jeden integrovaný předmět. Zvládnutí českého jazyka je podmínkou, aby neslyšící mohli číst a psát. Zvládnutí znakového jazyka pomáhá osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáka.Oba jazyky jsou propojené i ve vyšších ročnících. Žáci čtou a čtený text překládají do znakového jazyka nebo ve znakovém jazyce vyjádří myšlenku a pak ji napíší.

Cílem je pochopení obou jazyků – jejich rozdílů, rozdílné stavby gramatiky a nepřenášení prvků z jednoho jazyka do druhého.

Vzájemný poměr výuky znakového a českého jazyka je individuální. U žáků, kteří preferují český jazyk, je možné posilovat výuku českého jazyka na úkor znakového jazyka a opačně.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Jazyk a jazyková komunikace má vztah se všemi předměty, protože se vždy jedná o čtení, psaní, komunikaci s učitelem i ostatními žáky. Jeho obsah se ostatními předměty přirozeně rozšiřuje a rozvíjí o slovní zásobu, která se v těchto předmětech používá. Zkvalitňuje se rozhovor (tvoření otázek a odpovědí) a čtení s porozuměním i vlastní vyjadřování.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty postoje a praktická etika, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –objevujeme Evropu a svět,jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, cizí jazyk jako nástroj dorozumění, odpovědnost každého jedince k odstranění diskriminace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modelové situace, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájili ho
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí
- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopnostem se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k etické komunikaci v digitálním prostředí

Jazyk a jazyková komunikace -Český jazyk 1.ročník
Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti (sluchem, odezíráním nebo písemnou formou)	- probraná slova v tematických okruzích umí podle míry postižení správně vyslovit, přeložit do ZJ, odezírat a pro kontrolu najít na obrázcích - známá slova napíše nebo ukáže na obrázku podle diktátu mluveného či v ZJ - s pomocí situačních obrázků umí jednoslovně odpovědět na jednoduché otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ	- budování slovní zásoby - tvoření jednoduchých vět (bez znalosti gramatiky se učí užívat správných tvarů slov ve vazbách podle smyslu ve větě - procvičování jednoduchých otázek a odpovědí – jejich přesné rozlišení př. Co je tam? Kdo je tam? Co dělá? Kde? Kam? Kolik? (k rozlišení se používá barev)	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost	- slova vyjadřuje i v ZJ, dle možností čte, píše, artikuluje, odezírá, vyjadřuje znaky prstové abecedy
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- čte probraná malá i velká písmena, artikuluje je a ukazuje znaky jednorozměrné prst. abecedy - skládá písmena podle návodu učitele v prstové abecedě nebo ZJ do slabik. slov a krátkých vět - přiřadí slova k obrázkům podle prvního písmene - doplňuje chybějící písmena do slov - doplňuje chybějící slova podle smyslu do vět - skládá slova z přeházených písmen	praktické čtení (technika čtení) - tiskacího textu poznávání a čtení malých a velkých písmen), skládání slabik, slov, vět - psacího textu poznávání a čtení, skládání malých a velkých písmen, slabik, slov, vět		Písmena vyjadřuje znaky prstové abecedy, artikuluje.
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	čte s porozuměním písemné nebo artikulované pokyny učitele, kontroluje porozumění ve ZJ a adekvátně na ně reaguje	- čtení písemných pokynů učitele (eventuelně odezírání mluvených) a jejich plnění - krátké věty (Pojď sem. Čti nahlas.)		Všechny pokyny používá učitel i ve znakovém jazyce.
- poznává a užívá znaky prstové abecedy	- hláskuje probraná slova jednorozměrnou abecedou	. čte znaky prstové abecedy písmena, slabiky, slova		Tyto výstupy jsou procvičovány především

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	- přiřadí písmeno k správné poloze ruky jednorozměrné abecedy	- vyjadřuje znaky prstové abecedy hlásky, slabiky, slova		v individuální logopedické péči a ZJ.
- snaží se artikulovat hlásky	- aktivně spolupracuje s učitelem při nacvičování správného postavení mluvidel a kontroluje správnost dohmatáváním vibrací	- nacvičování správného postavení mluvidel (nápodoba učitele před zrcadlem) - kontrola dohmatáváním		Procvičuje se i ILP.
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- umí odpovědět na jednoduchou otázku ve ZJ - za pomoci návodných otázek umí vyprávět o svých zážitcích ve ZJ	- realizuje se ve znakovém jazyce		
-pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- podle svých možností správně vyslovuje slova z probrané slovní zásoby	- realizace v ČJ je popsána v úvodní charakteristice předmětu	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy	- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- snaží se podle svých možností podle návodu učitele správně dýchat a kontrolovat dohmatáváním tempo řeči	- v ČJ mluví spolu s učitelem a nápodobou udržuje přirozené tempo - dohmatáváním vibrací cítí a kontroluje tempo		- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích	- dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci, udrží pozornost, neskáče do řeči	- realizuje ve složce Znakový jazyk	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- s pomocí obrázků tvoří jednoduché věty z probraných slov v ZJ a překládá je do ČJ	- jednoduché věty		Vždy procvičuje ve znakovém jazyce nebo ve znakové češtině.
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci)	hygienické návyky správné sezení držení psacího náčiní hygiena zraku		
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmeno i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- opíše správně tvary písmen velké tiskací abecedy a číslic tužkou - píše správně písmena a číslice	-technika psaní - píše správně tvary malých i velkých písmen a číslic - správně spojuje písmena a slabiky		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	na tabuli, na papír a do sešitu - probraná písmena umí opsat, přepsat a psát podle diktátu - opíše správně známá slova a věty - píše probraná slova podle diktátu v ZJ	- přepisuje tiskací text		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- tvoří k situačním obrázkům krátké věty z probrané slovní zásoby ve ZJ a překládá je do ČJ . píše k situačním obrázkům krátké věty	- píše krátké věty		Vše se procvičuje i ve znakovém jazyce.
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- popíše ve ZJ děj na předložených obrázcích a pak je seřadí podle dějové posloupnosti	- použít 3 -5 obrázků		Jen ve znakovém jazyce.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozlišuje zvukovou nebo vizuální a grafickou podobu slova i podobu slova, čtení slova na hlásky - čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- vyhledává odezíraná slova na předložených obrázcích - přiřazuje odezíraná slova k slovům napsaným - vytleskáváním určuje s pomocí učitele krátké a dlouhé slabiky	- poznávání zvukové podoby slova – jen žáci nedoslýchaví - vizuální podoba slova – odezíraní – neslyšící žáci - ohmatávaná podoba slova - spojování všech těchto forem s grafickou podobou slova (psaní, čtení) -čtení slova na hlásky – artikuluje prstovou abecedou - poznávání krátkých a dlouhých samohlásek ohmatává (u sebe a u učitele- současně) – nápodoba vytleskáváním		
- řadí správně slova ve větě	- rozstříhaná slova řadí ve správném pořadí do vět podle mluveného diktátu učitele nebo podle diktátu ve znakované češtině	- řazení slov v jednoduchých větách oznamovacích		
- rozděluje slova na slabiky	- společně s učitelem vytleskáváním určí počet slabik ve větě	- určování počtu slabik ve slov - vytleskávání - uvědomování si rytmu jednotlivých slov (zvyšuje kvalitu artikulace – srozumitelnost)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru v probrané slovní zásobě	- barevným podtržením určuje u probraných slov podstatná jména, přídavná jména a slovesa s pomocí tázacích zájmen	- příprava na rozlišování slovních druhů – barevné odlišení odpovědi na otázky: Kdo? Co? Co dělá? Jaký? -trídění slov		Toto učivo je vzhledem k obtížnosti probíráno i v 2. období.
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - Mimo morfologický šev;	- podtrhává barevně začátek věty - doplňuje chybějící písmena na začátku věty	- píše velká písmena na začátku věty : psaní vět, podtrhávání začátku		odůvodňování ve znakovém jazyce

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování				

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu nahlas i potichu, převádí text do znakového jazyka	- čte věty a krátké texty ze známé slovní zásoby, porozumění kontroluje překladem do ZJ , vybráním správného obrázku nebo kresbou či modelováním	- čtení s porozuměním jednoduchých vět		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- vybere z nabídky vhodné slovo do vět - doplní vhodné slovo do vět - nakreslí ilustraci k textu, čtenému učitelem v ZJ	- vybírá vhodná slova z několika možností - doplňování slov	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje a praktická etika	

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	-udrží zrakový kontakt s učitelem i spolužáky -rozliší zrakem stejné a odlišné polohy rukou a jednotlivé postavení ruky umí napodobit -správně napodobí pohyby těla a mimiku učitele - rozumí přirozeným posunkům a používá je ve správných situacích - rozumí základním idiomům a adekvátně na ně reaguje	Navození kontaktu: - napodobování pohybů učitele (celé tělo, ruce, prsty - hry s tvary a postavením ruky - neverbální komunikace – hry pohledů, příkazy mžikáním a zrcadlením (cvičení pozornosti) - cvičení na udržení zrakového kontaktu Základní idiomy pro možnost kontroly nad situací : Dost, ještě, pojď sem, odejdi, počkej, ano, ne, mám, nemám, rád, nerad, chci, nechci Přirozené posunky.	Osobnostní a sociální rozvoj – udržení pozornosti, komunikace	Od 1. ročníku používá učitel také specifické znaky, přiměřeně věku a možnostem žáků. Porozumění i používání specifických znaků rozvíjí podle úrovně třídy ve všech dalších ročnících. Pomůcky: zrcadlo, předměty podobného tvaru, obrázky
-pochopí obsah jednoduché konverzace dvou osob.	- zná a aktivně používá pozdravy ve ZJ - rozumí základním společenským frázím a adekvátně na ně reaguje - udrží pozornost při vyprávění - ve správné posloupnosti seřadí s pomocí učitele obrázky podle vyprávěné pohádky - zařadí postavu do správné pohádky - ve ZJ vyjmenuje kladné (hodné) a záporné (zlé) postavy - zná a přednáší společně s učitelem říkadla - pozná probraná říkadla na obrázcích	Základní společenské fráze a pozdravy. Čtení pohádek v ČZJ učitelem. -říkadla v ČZJ – společný přednes		Pomůcky: leporela pohádky v obrázcích, pohádkové filmy

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-rozumí známým jednotlivým znakům i větám se vztahem k osvojovaným tématům	- vybere správný obrázek podle diktátu ve ZJ - pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - na situačních obrázcích vyhledá odpovídající situaci podle diktátu učitele v ZJ	Tématické okruhy: Základní potraviny a nápoje, rodina(základní členové rodiny, činnost dítěte doma), barvy, základní oblečení, dopravní prostředky		Tématické okruhy by měly především vycházet z témat, probíraných v českém jazyce. Pomůcky: různé předměty, situační obrázky
-vede jednoduchý rozhovor	- umí odpovědět na jednoduchou otázku - za pomoci návodných otázek umí vyprávět o svých zážitcích	Vyprávění vlastních zážitků		
- používá jednoruční a obouruční prstovou abecedu	- hláskuje probraná slova jednoruční abecedou - přiřadí písmeno k správné poloze ruky jednoruční abecedy	- prstová abeceda jednoruční		Pomůcky: obrázky, znaky prstové abecedy

Český jazyk

2.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti (sluchem, odezíráním nebo písemnou formou)	- probraná slova v tematických okruzích umí podle míry postižení správně vyslovit, přeložit do ZJ, odezírat a pro kontrolu najít na obrázcích - zná slova napíše nebo ukáže na obrázku podle diktátu mluveného či v ZJ - s pomocí situačních obrázků umí jednoslovně odpovědět na jednoduché otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ - tvoří jednoduché věty ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ	- budování slovní zásoby - tvoření jednoduchých vět (bez znalosti gramatiky se učí užívat správných tvarů slov ve vazbách podle smyslu ve větě - procvičování jednoduchých otázek a odpovědí – jejich přesné rozlišení př. Co je tam? Kdo je tam? Co dělá? Kde? Kam? Kolik? (k rozlišení se používá barev)	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost	- slova vyjadřuje i v ZJ, dle možností čte, píše, artikuluje, odezírá, vyjadřuje znaky prstové abecedy
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte probraná malá i velká písmena, artikuluje je a ukazuje znaky jednorozměrné prstové abecedy - skládá písmena podle návodu učitele v prstové abecedě nebo ZJ do slabik,slov a krátkých vět - přiřadí slova k obrázkům - doplňuje chybějící písmena do slov - doplňuje chybějící slova podle smyslu do vět - samostatně skládá známá slova z písmen - skládá jednoduché věty ze slov, pro kontrolu věty znakuje	praktické čtení (technika čtení) - tiskacího textu poznávání a čtení malých a velkých písmen), skládání slabik, slov, vět - psacího textu poznávání a čtení, skládání malých a velkých písmen, slabik, slov, vět		Písmena vyjadřuje znaky prstové abecedy, artikuluje.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	-čte s porozuměním písemné nebo artikulované pokyny učitele, kontroluje porozumění ve ZJ a adekvátně na ně reaguje	- čtení písemných pokynů učitele (eventuelně odezírání mluvených) a jejich plnění - krátké věty (Pojd' sem. Čti nahlas.)		Všechny pokyny používá učitel i ve znakovém jazyce.
- poznává a užívá znaky prstové abecedy	- hláskuje probraná slova jednoruční i dvouruční abecedou - poznává slova, hláskovaná jednoruční i dvouruční abecedou a vyhledává je na předložených obrázcích	. čte znaky prstové abecedy písmena, slabiky, slova - vyjadřuje znaky prstové abecedy hlásky, slabiky, slova		Tyto výstupy jsou procvičovány především v individuální logopedické péči a ZJ.
- snaží se artikulovat hlásky	- aktivně spolupracuje s učitelem při nacvičování správného postavení mluvidel a kontroluje správnost dohmatáváním vibrací - artikuluje bez pomoci správně probraná slova	- nacvičování správného postavení mluvidel (nápodoba učitele před zrcadlem) - kontrola ohmatáváním vibrací		Procvičuje se i ILP.
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	- v rozhovoru umí odpovědět ne jednoduché otázky - umí získat od spolužáků otázkami základní informace o rodině, zájmech - za pomoci návodných otázek umí vyprávět o svých zážitcích ve ZJ	- realizuje se ve znakovém jazyce		
-pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- podle svých možností správně vyslovuje slova z probrané slovní zásoby	- realizace v ČJ je popsána v úvodní charakteristice předmětu	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy	- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- snaží se podle svých možností správně dýchat a kontrolovat dohmatáváním tempo řeči	- v ČJ mluví spolu s učitelem a nápodobou udržuje přirozené tempo - ohmatáváním vibrací cítí a kontroluje tempo		- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích	- dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci, udrží pozornost, neskáče do řeči	- realizuje ve složce Znakový jazyk	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy	

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- s pomocí obrázků tvoří jednoduché věty z probraných slov v ZJ a překládá je do ČJ	- jednoduché věty		Vždy procvičuje ve znakovém jazyce nebo ve znakové češtině.
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci)	hygienické návyky správné sezení držení psacího náčiní hygiena zraku		
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmeno i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- píše správně písmena a číslice na tabuli, na papír a do sešitu - všechna písmena umí opsat, přepsat a psát podle diktátu - opíše správně známá slova a věty - píše probraná slova podle diktátu v ZJ	-technika psaní - píše správné tvary malých i velkých písmen a číslic - správně spojuje písmena a slabiky - přepisuje tiskací text		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- tvoří k situačním obrázkům krátké věty z probrané slovní zásoby ve ZJ a překládá je do ČJ . píše k situačním obrázkům krátké věty ze známé slovní zásoby - zná a umí samostatně napsat vlastní adresu	- píše krátké věty - adresa		Vše se procvičuje i ve znakovém jazyce.
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- popíše ve ZJ děj na předložených obrázcích a pak je seřadí podle dějové posloupnosti	- použít 3 -5 obrázků		Jen ve znakovém jazyce.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozlišuje zvukovou nebo vizuální a grafickou podobu slova - čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- vyhledává odezíraná slova na předložených obrázcích - přiřazuje odezíraná slova k slovům napsaným - vytleskáváním určuje s pomocí učitele krátké a dlouhé slabiky - vyhledá a podtrhne ve slovech krátké a dlouhé samohlásky	- poznávání zvukové podoby slova – jen žáci nedoslýchaví - vizuální podoba slova – odezíraní – neslyšící žáci - ohmatávaná podoba slova - spojování všech těchto forem s grafickou podobou slova (psaní, čtení) -čtení slova na hlásky – artikuluje prstovou abecedou - poznávání krátkých a dlouhých samohlásek ° ohmatává (u sebe a u učitele-současně) – nápodoba * vytleskáváním		
- snází se řadit správně slova ve větě	- rozstříhaná slova řadí ve správném pořadí do vět podle mluveného diktátu učitele nebo podle diktátu ve znakované češtině	- řazení slov v jednoduchých větách oznamovacích		
- rozděluje slova na slabiky	- vytleskáváním určuje s pomocí učitele krátké a dlouhé slabiky -vytleskáváním určuje s pomocí učitele počet slabik ve známých slovech	- určování počtu slabik ve slov - vytleskávání - uvědomování si rytmu jednotlivých slov (zvyšuje kvalitu artikulace – srozumitelnost)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru v probrané slovní zásobě	- barevným podtržením určuje u probraných slov podstatná jména životná a neživotná (kdo,co), přídavná jména a slovesa s pomocí tázacích zájmen	- příprava na rozlišování slovních druhů – barevné odlišení odpovědi na otázky: Kdo? Co? Co dělá? Jaký? -trídění slov		Toto učivo je vzhledem k obtížnosti probíráno i v 2. období.
-odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných	- podtrhává barevně začátek věty - doplňuje chybějící písmena na začátku věty	- píše velká písmena na začátku věty : psaní vět, podtrhávání začátku		odůvodňování ve znakovém jazyce

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - Mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	-píše samostatně velká písmena na začátku věty			

Literární výchova

- čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu nahlas i potichu, převádí text do znakového jazyka	- čte věty a krátké texty ze známé slovní zásoby, porozumění kontroluje překladem do ZJ , vybráním správného obrázku nebo kresbou či modelováním	- čtení s porozuměním jednoduchých vět		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- vybere z nabídky vhodné slovo do vět - doplní vhodné slovo do vět - nakreslí ilustraci k textu, čtenému učitelem v ZJ	- vybírá vhodná slova z několika možností - doplňování slov	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje a praktická etika	

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	- správně napodobí různé polohy ruky a prstů - rozliší znakem různé polohy prstů - umí vybrat správný obrázek podle krátkého popisu učitele - ukáže na obrázku zvíře předváděné učitelem - s pomocí učitele umí napodobit různá zvířata, pojmenovat je znakem - správně reaguje na otázky v modelových situacích nebo najde správnou odpověď na obrázku - umí se sám zeptat s použitím probraných zájmen - maluje obrázky podle krátkého návodu učitele v ČZJ	Navození kontaktu: - hry s tvary ruky – procvičování jemné motoriky - rozvoj zrakového vnímání – práce s obrázky (obsah obrázku – celek) - neverbální komunikace – pantomimické napodobování zvířat Věta tázací – vyjádření mimikou, použití tázacích zájmen – kdo, co, jaký Souvislost mezi otázkou a odpovědí. Věta rozkazovací – důraz na mimiku		
-pochozí obsah jednoduché konverzace dvou osob. - snaží se dodržovat při komunikaci pravidla českého znakového jazyka	- správně používá probrané společenské fráze v modelových situacích i v běžném životě - udrží pozornost při vyprávění učitele a umí odpovědět na kontrolní otázky, týkající se textu - ve správné posloupnosti samostatně seřadí obrázky vyprávěné pohádky a umí podle nich pohádku vyprávět - podle svých možností se aktivně zúčastní dramatizace přečtené pohádky v různých rolích - pozná na situačních obrázcích různé činnosti a umí je vyjádřit znakem nebo slovem - zná znakem i slovem probíraná slovesa a umí je správně použít i v záporu	Základní společenské fráze – přivítání Čtení pohádek učitelem. Dramatizace pohádek. Posloupnost v čase – před, po Slovesa a jejich použití v ČZJ – znaky pro základní slovesa, zápor těchto sloves		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-rozumí známým jednotlivým znakům i větám se vztahem k osvojovaným tématům	- umí vybrat správný obrázek podle krátkého popisu učitele - pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - namaluje nebo vybere obrázek podle znaku	Tématické okruhy: Základní potraviny a nápoje, rodina(základní členové rodiny, činnost dítěte doma), barvy, základní oblečení, dopravní prostředky		Tématické okruhy by měly především vycházet z témat, probíraných v českém jazyce.
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci - krátce vypráví o svém denním programu	- počátek rozhovoru – získávání základních návyků – neskákat do řeči, pozornost - rozhovor o typických znacích jednotlivých ročních obdobích - vlastní a společné zážitky	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, seberegulace a sebeorganizace	
- používá jednorozční i obouruční prstovou abecedu	- hláskuje probraná slova jednorozční abecedou - pozná a vybere na obrázku hláskované slovo - přiřadí napsané slovo k hláskovanému	- prstová abeceda jednorozční		

Český jazyk

3.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti (sluchem, odezíráním nebo písemnou formou)	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech – tato slova umí napsat, odezírat a podle svých možností i vyslovovat - známá slova napíše podle diktátu mluveného či v ZJ - píše krátké věty ze známých slov podle diktátu mluveného nebo v ZJ - s pomocí situačních obrázků umí odpovědět krátkou větou na jednoduché otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ - tvoří věty ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ	- budování slovní zásoby - tvoření jednoduchých vět (bez znalosti gramatiky se učí užívat správných tvarů slov ve vazbách podle smyslu ve větě - procvičování jednoduchých otázek a odpovědí – jejich přesné rozlišení př. Co je tam? Kdo je tam? Co dělá? Kde? Kam? Kolik? (k rozlišení se používá barev)		
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- čte krátké texty se známou slovní zásobou, které překládá do ZJ, -tvoří k textu ilustrace - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených tvrzení vybírá správná, vztahující se k textu (např. Maminka šla do divadla. Ano. –Ne.)	- věcné čtení čtení jako zdroj informací (vychází z prvního výstupu)		Praktické čtení psacího textu je spojeno se zvládnutím písmo (čte, co umí napsat) Text překládá do znakového jazyka nebo znakované češtiny. Podmínkou tohoto výstupu je zvládnutí příslušné slovní zásoby i větných vazeb.
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	- adekvátně reaguje na písemné nebo mluvené pokyny s použitím rozkazovacího způsobu v jednotném čísle	- čtení písemných pokynů učitele (eventuelně odezírání mluvených) a jejich plnění - vybraná slovesa (napíš, doplň) v rozkazovacím způsobu 2. osoba j.č.		Všechny pokyny používá učitel i ve znakovém jazyce

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
		- další slovesa 2.os.j.č. 2.os.mn.č.-rozkazovací způsob - krátké věty (Pojď sem. Čti nahlas.)		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	-umí komunikovat ve Zj se spolužáky a s dospělými, chápe rozdíly v komunikaci - dokáže pozdravit, omluvit se,požádat o pomoc, poděkovat.	- realizuje se ve znakovém jazyce		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- podle svých možností správně vyslovuje slova z probrané slovní zásoby	- realizace v ČJ je popsána v úvodní charakteristice předmětu	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy	- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- snaží se podle svých možností správně dýchat a kontrolovat ohmatáváním tempo řeči	- v ČJ mluví spolu s učitelem a nápodobou udržuje příraz. tempo - ohmatáváním vibrací cítí a kontroluje tempo		- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích	- správně používá probrané společenské fráze v běžném životě - dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci s vrstevníkem a dospělou osobou	- realizuje ve složce Znakový jazyk	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- s pomocí učitele popisuje v krátkých větách ve ZJ své denní činnosti,věty zapisuje do sešitu - samostatně popisuje v krátkých větách ústně či písemně svůj denní režim- nejprve ve ZJ - krátkými větami popíše děj na obrázku ve ZJ i ČJ	- vyprávění - vyprávění podle obrázků		Vždy procvičuje ve znakovém jazyce nebo ve znakové češtině.
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmeno i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- opíše správně známá i neznámá slova a věty - přepíše úhledně známý tiskací text	- úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - přepisuje tiskací text		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	- píše probraná slova a věty podle diktátu v ZJ			
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- s pomocí učitele napíše blahopřání k svátku a narozeninám - umí napsat pozdrav z prázdnin - sestaví z předložených vět formálně správný dopis - popíše obrázek ve Zj a s pomocí učitele k obrázku vytvoří několik popisujících vět	- blahopřání - pozdrav z prázdnin - dopis - popis obrázku		Vše se procvičuje i ve znakovém jazyce.
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- popíše ve ZJ děj na předložených obrázcích a pak je seřadí podle dějové posloupnosti, k obrázkům pak přikládá vhodné věty	- práce s více obrázky – s pomocí vět napsaných učitelem		Jen ve znakovém jazyce. Také ve znakovém jazyce.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje zvukovou nebo vizuální a grafickou podobu slova - čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- vyhledává odezíraná slova na předložených obrázcích - přiřazuje odezíraná slova k slovům napsaným - vytleskáváním určuje s pomocí učitele krátké a dlouhé slabiky - vyhledá a podtrhne ve slovech krátké a dlouhé samohlásky	- poznávání zvukové podoby slova – jen žáci nedoslýchaví - vizuální podoba slova – odezíraní – neslyšící žáci - ohmatávaná podoba slova - spojování všech těchto forem s grafickou podobou slova (psaní, čtení) - čtení slova na hlásky – artikuluje prstovou abecedou - poznávání krátkých a dlouhých samohlásek (barevně podtrhává, čte, vytleskává, ohmatává (u sebe a u učitele- současně) - nápodoba		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- přiřazuje k sobě obrázky s opačným významem (tlustý- hubený..) - přiřazuje k sobě slova opačného významu - přiřazuje k sobě obrázky se stejným významem - doplňuje do věty podle smyslu správné slovo - vybírá z nabídky obrázky a slova souřadná, nadřazená a podřazená - ZJ	-porovnávání významu slov - poznávání slov opačného významu a jejich správné užití ve větách - poznávání slov souřadných, nadřazených, podřazených - vyhledávání slov příbuzných	Osobnostní a sociální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	Hlubší pochopení ve znakovém jazyce.
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, jen z probrané a vysvětlené slovní zásoby	- vybírá z nabídky obrázky, které se do skupiny významově nehodí - vybírá z nabídky slova, která se do skupiny významově nehodí – vysvětlení v ZJ	- formou – vyber, co sem nepatří - třídění	Osobnostní a sociální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	určování slovních druhů v základním tvaru
- snaží se řadit správně slova ve větě	- z rozstříhaných slov vytvoří správně větu oznamovací a otázku	- řazení slov v otázkách		
- rozděluje slova na slabiky	- vytleskáváním určuje krátké a dlouhé slabiky	- určování počtu slabik ve slově - dělení slov na konci řádku		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	-vytleskáváním určuje počet slabik ve známých slovech - s pomocí učitele dělí slova na konci řádku po předchozí přípravě vytleskáváním	- vytleskávání - uvědomování si rytmu jednotlivých slov (zvyšuje kvalitu artikulace – srozumitelnost)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru v probrané slovní zásobě	- barevným podtržením určuje u probraných slov podstatná jména životná a neživotná (kdo,co), přídavná jména a slovesa s pomocí tázacích zájmen - předložená slova rozděluje pod jednotlivé slovní druhy- řídí se otázkami	- příprava na rozlišování slovních druhů – barevné odlišení odpovědi na otázky: Kdo? Co? Co dělá? Jaký? -třídění slov		Toto učivo je vzhledem k obtížnosti probíráno i v 2. období.
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky	- předložené věty přeloží do Zj a určí druh věty - doplní k daným větám .?!	- určování druhů vět - doplňování . ? !		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - Mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- pozná a z písmen vybere měkké, tvrdé a obojetné samohlásky - správně píše ve známých slovech i-í, y-ý, u –ů - vybere z předložených slov vlastní jména - doplňuje první písmeno u známých vlastních a obecných podstatných jmen	- vyjmenuje měkké , tvrdé a obojetné souhlásky - odůvodňuje psaní i/y - píše slova a čte správně b,pě,vě,mě - píše a odůvodňuje ů,ů - psaní vlastních jmen osob, zvířat		odůvodňování ve znakovém jazyce

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu nahlas i potichu, převádí text do znakového jazyka	- čte věty a krátké texty ze známé slovní zásoby, doplněné několika neznámými slovy, porozumění kontroluje překladem do ZJ , vybráním správného obrázku nebo kresbou či modelováním - odpovídá správně na otázky k textu, kladené ve ZJ - obsah textu krátce reprodukuje ve ZJ	- čtení s porozuměním krátkých textů		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších podle grafické podoby - odlišuje pohádku od ostatního vyprávění	- podle grafického uspořádání rozezná prózu a poezii - rozlišuje vyprávění pohádky či příběhu učitelem ve ZJ	- poznávání prózy - poznávání veršů – dle grafického uspořádání -nejprve se realizuje ve znakovém jazyce, později dle možností v českém jazyce		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zúčastní se aktivně dramatizace textu v různých rolích - kreslí ilustrace k textu (k celému textu nebo k vybrané pasáži textu) skládá rozstříhané věty textu ve správné posloupnosti	- vybírá vhodná slova z několika možností - kreslí ilustrace - dramatizace textu - vyhledávání v textu dle pokynů učitele – barevné odlišení - skládání rozstříhaného textu	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje a praktická etika	

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	-najde rozdíly na situačních obrázcích a správně je pojmenuje ve ZJ - vyjádří pohybem různé sportovní činnosti, povolání a zvířata - zeptá se na cestu, bydliště a umístění věcí či osob - používá při komunikaci správné tvary sloves - označuje předměty či osoby správným tvarem jednotného a množného čísla - maluje obrázky podle návodu učitele v ČZJ	Navození kontaktu: - procvičování jemné motoriky - rozvoj zrakového vnímání - pohybová cvičení Věta tázací – kde, odkud, kam Slovesa v ČZJ – Přijdu k vám – přijdeš k nám Dám – dostanu Vyjádření jednotného a množného čísla ve znakovém jazyce.		
-pochopí obsah jednoduché konverzace dvou osob.	- správně používá probrané společenské fráze v modelových situacích i v běžném životě - přednese říkadla samostatně ve ZJ - čtené texty překládá do ZJ a aktivně se zúčastní jejich dramatizace v různých rolích	Společenské fráze – omluva, přání. Sledování vyprávění druhé osoby. Říkadla v ČZJ. Dramatizace textů čtených v českém jazyce.		
-rozumí známým jednotlivým znakům i větám se vztahem k osvojovaným tématům	- pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - namaluje nebo vybere situační obrázek podle návodu ve ZJ	Tématické okruhy: základní přídavná jména, časové termíny, základní rostliny a živočichové, škola		Tématické okruhy by měly především vycházet z témat, probíraných v českém jazyce.
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci - vybere z nabídky předmět podle popisu učitele ve ZJ - přiřadí popis ve ZJ k napsanému popisu - krátce popíše daný předmět s použitím probíraných znaků - pomocí vhodně volených otázek zjistí vlastnosti předmětu	- popis předmětu – rozlišení barvou, tvarem, materiálem		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- používá jednorozměrnou i obousměrnou prstovou abecedu	- hláskuje probraná slova jednorozměrnou i obousměrnou abecedou - pozná a vybere na obrázku hláskované slovo v obousměrné abecedě - přiřadí napsané slovo k hláskovanému - hláskuje vlastní jména v jednorozměrnou i obousměrnou abecedě ve vlastním tempu	- prstová abeceda jednorozměrnou - prstová abeceda obousměrnou		

Český jazyk

4.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti (sluchem, odezíráním nebo písemnou formou)	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech – tato slova umí napsat, odezírat a podle svých možností i vyslovovat - zná slova napíše podle diktátu mluveného či v ZJ - píše věty ze známých slov podle diktátu mluveného nebo v ZJ - umí odpovědět krátkou větou na jednoduché otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ, otázky jsou vždy zaměřené na probíraný okruh - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ	- budování slovní zásoby - tvoření jednoduchých vět (bez znalosti gramatiky se učí užívat správných tvarů slov ve vazbách podle smyslu ve větě - procvičování jednoduchých otázek a odpovědí – jejich přesné rozlišení př. Co je tam? Kdo je tam? Co dělá? Kde? Kam? Kolik? (k rozlišení se používá barev)	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost	- slova vyjadřuje i v ZJ, dle možností čte, píše, artikuluje, odezírá, vyjadřuje znaky prstové abecedy
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu	- čte krátké texty se známou slovní zásobou,, doplněnou několika neznámými slovy, které překládá do ZJ - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam -tvoří k textu ilustrace - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených tvrzení vybírá správná, vztahující se k textu (např. Maminka šla do divadla.Ano. –Ne.) - reprodukuje ve ZJ obsah textu, dodržuje časovou posloupnost	- věcné čtení čtení jako zdroj informací (vychází z prvního výstupu)		Praktické čtení psacího textu je spojeno se zvládnutím písma (čte, co umí napsat) Text překládá do znakového jazyka nebo znakované češtiny. Podmínkou tohoto výstupu je zvládnutí příslušné slovní zásoby i větných vazeb.
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	- adekvátně reaguje na písemné pokyny s použitím rozkazovacího způsobu v množném čísle	2.os.mn.č.-rozkazovací způsob - krátké věty (Pojď sem. Čti nahlas.)		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- snaží se artikulovat hlásky	- podle svých možností správně vyslovuje bez pomoci slova a věty z probrané slovní zásoby	- nacvičování správného postavení mluvidel (nápodoba učitele před zrcadlem) - kontrola Dohmatáváním vibrací		- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	-umí komunikovat ve ZJ se spolužáky a s dospělými -sleduje sdělení druhých osob	- realizuje se ve znakovém jazyce		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- podle svých možností správně vyslovuje věty z probrané slovní zásoby	- realizace v ČJ je popsána v úvodní charakteristice předmětu	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy	- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- snaží se podle svých možností správně dýchat a kontrolovat ohmatáváním tempo řeči	- v ČJ mluví spolu s učitelem a nápodobou udržuje přirozené tempo - dohmatáváním vibrací cítí a kontroluje tempo		- realizuje se především ve speciálním předmětu individuální logopedické péče
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích	- správně používá probrané společenské fráze v běžném životě - dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci s vrstevníkem a dospělou osobou - rozlišuje komunikaci se slyšící a neslyšící osobou – volí vhodný komunikační prostředek.	- realizuje ve složce Znakový jazyk	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- s pomocí učitele popisuje v krátkých větách ve ZJ své zážitky, věty zapisuje do sešitu - samostatně popisuje v krátkých větách ústně či písemně svůj denní režim - krátkými větami popíše děj na obrázku ve ZJ i ČJ	- vyprávění - vyprávění podle obrázků		Vždy procvičuje ve znakovém jazyce nebo ve znakované češtině.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmeno i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- opíše správně známá i neznámá slova a věty - přepíše úhledně známý tiskací text - píše probraná slova a věty podle diktátu v ZJ	- úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - přepisuje tiskací text		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- krátce vypráví své zážitky ve ZJ a pak je s pomocí učitele píše v ČJ - vybere z nabídnutých možností správnou omluvu pro různé příležitosti - vyhledá jednoduchou zprávu z několika možností - vyplní jednoduchý dotazník	- vyprávění - omluvenka - zpráva - jednoduchý dotazník		Vše se procvičuje i ve znakovém jazyce.
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- popíše ve ZJ děj na předložených obrázcích a pak je seřadí podle dějové posloupnosti, k obrázkům pak tvoří vhodné věty v ČJ	- použít 3 -5 obrázků - práce s více obrázky – s pomocí vět napsaných učitelem		Jen ve znakovém jazyce. Také ve znakovém jazyce.

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozlišuje zvukovou nebo vizuální a grafickou podobu slova - čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- vyhledává odezírané věty v textu - přiřazuje odezírané slova k větám napsaným - vytleskáváním určuje samostatně krátké a dlouhé slabiky - vyhledá a podtrhne ve slovech krátké a dlouhé samohlásky	- poznávání zvukové podoby slova – jen žáci nedoslýchaví - vizuální podoba slova – odezírání – neslyšící žáci - dohmatávaná podoba slova - spojování všech těchto forem s grafickou podobou slova (psaní, čtení) - čtení slova na hlásky – artikuluje prstovou abecedou - poznávání krátkých a dlouhých samohlásek (barevně podtrhává, čte,		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
		vytleskává, ohmatává (u sebe a u učitele- současně)) - nápodoba		
-porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- přiřazuje k sobě obrázky s opačným významem (tlustý- hubený... - přiřazuje k sobě obrázky se stejným významem - přiřazuje k sobě slova opačného významu - přiřazuje k sobě slova stejného významu - doplňuje do věty podle smyslu správné slovo - tvoří sám slova opačného významu - vybírá z nabídky obrázky a slova souřadná, nadřazená a podřazená - Zj -tvoří slova souřadná, nadřazená a podřazená - vybere z nabídky slov slova příbuzná	-porovnávání významu slov - poznávání slov opačného významu a jejich správné užití ve větách - poznávání slov souřadných, nadřazených, podřazených - vyhledávání slov příbuzných	Osobnostní a sociální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	Hlubší pochopení ve znakovém jazyce.
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, jen z probrané a vysvětlené slovní zásoby	- vybírá z nabídky slova, která se do skupiny významově nehodí – vysvětlení v ZJ	- formou – vyber, co sem nepatří - třídění	Osobnostní a sociální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti	určování slovních druhů v základním tvaru
- snaží se řadit správně slova ve větě	- z rozstříhaných slov vytvoří správně větu oznamovací a otázku (obtížnější věty než ve 3.třídě)	- řazení slov v jednoduchých větách oznamovacích - řazení slov v otázkách		
- rozděluje slova na slabiky	- vytleskáváním určuje krátké a dlouhé slabiky - vytleskáváním určuje počet slabik ve známých slovech - dělí slova na konci řádku po předchozí přípravě vytleskáváním	- určování počtu slabik ve slově - dělení slov na konci řádku - vytleskávání - uvědomování si rytmu jednotlivých slov (zvyšuje kvalitu artikulace – srozumitelnost)		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru v probrané slovní zásobě	- barevným podtržením určuje u probraných slov podstatná jména životná a neživotná , přídavná jména a slovesa s pomocí tázacích zájmen - předložená slova rozděluje pod jednotlivé slovní druhy - řídí se otázkami - zná názvy ohebných slovních druhů ve znakovém jazyce	- příprava na rozlišování slovních druhů – barevné odlišení odpovědi na otázky: Kdo? Co? Co dělá? Jaký? -třídění slov - názvy slovních druhů používá žák ve znakovém jazyce		Toto učivo je vzhledem k obtížnosti probíráno i v 2. období.
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - Mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	-vyjmenuje a vyhledá ve slovech měkké, tvrdé a obojetné samohlásky - správně píše ve známých slovech i-í, y-ý, u – ú - vybere z předložených slov vlastní jména - doplňuje první písmeno u známých vlastních a obecných podstatných jmen - píše správně velká písmena ve známých vlastních jménech	- vyjmenuje měkké , tvrdé a obojetné souhlásky - odůvodňuje psaní i/y - píše slova a čte správně b,pě,vě,mě - píše a odůvodňuje ů,ů - psaní velkých písmen v místních pojmenováních		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	-doplní do textu slovo ve správném tvaru – vybírání slova z nabídky - tvoří krátké věty	- seznámení s různými tvary podstatných a přídavných jmen, sloves – použití na příkladech		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	-doplní vhodnou spojku podle významu vět (nutný překlad do ZJ) z nabídky	- věta jednoduchá, souvětí		Nutný překlad do ZJ.

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- čte s porozuměním texty přiměřené náročnosti a rozsahu nahlas i potichu, převádí text do znakového jazyka	- čte věty a krátké texty ze známé slovní zásoby, doplněné několika neznámými slovy, porozumění kontroluje překladem do ZJ , vybráním správného obrázku nebo kresbou či modelováním - odpovídá správně na otázky ve ZJ k textu - obsah textu krátce reprodukuje ve ZJ	- čtení s porozuměním krátkých textů		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších podle grafické podoby - odlišuje pohádku od ostatního vyprávění	- podle grafického uspořádání rozezná prózu a poezii - rozlišuje text pohádky či příběhu (krátké pohádky a jednoduché příběhy)	- poznávání prózy - poznávání veršů – dle grafického uspořádání -nejprve se realizuje ve znakovém jazyce, později dle možností v českém jazyce		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zúčastní se aktivně dramatizace textu v různých rolích - kreslí ilustrace k textu (k celému textu nebo k vybrané pasáži textu) - skládá rozstříhané věty textu ve správné posloupnosti - obměňuje slova v textu – vybírá vhodná slova z nabídky - vybírá z nabídky věty, vztahující se k textu	- vybírá vhodná slova z několika možností - kreslí ilustrace - dramatizace textu - vyhledávání v textu dle pokynů učitele – barevné odlišení - doplňování a nahrazování slov - skládání rozstříhaného textu	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje a praktická etika	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném tempu a frázování (ve znakovém jazyce) literární texty přiměřené věku	- ve ZJ přednáší z paměti jednoduché texty se známou slovní zásobou	jednoduchá říkadla,krátké básničky		

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	- rozezná podle mimiky různé emoce a umí je pojmenovat - přiřadí znaky k situačním obrázkům	Vyjádření emocionálních stavů. Stavba věty v ČZJ. Pohybová slovesa a jejich užití		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	- používá při komunikaci správné tvary sloves - umístí předmět podle návodu učitele ve ZJ - vybere napsanou větu v ČJ, odpovídající návodu ve ZJ - maluje obrázky podle návodu v ČZJ a pak sám popisuje obrázek v ČZJ	v ČZJ. Umístění v prostoru – lokalizace místností ve škole, předmětů ve třídě.		
-rozumí známým jednotlivým znakům i větám se vztahem k osvojovaným tématům	- pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - píše slova v ČJ podle diktátu ve ZJ - tvoří věty s použitím nové znakové zásoby a přiřazuje k větám v ČJ - vybere z obrázků slova opačného významu, souřadná, nadřazená i podřazená a umí je pojmenovat znakem i slovem - tvoří slova opačného významu, slova nadřazená, souřadná i podřazená znakem i slovem	Tématické okruhy:škola, vesnice, divadlo a kino, zimní a letní sporty, příroda kolem nás – živá a neživá, dopravní výchova, další vlastnosti Slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená, slova příbuzná – znaky a vysvětlení.		Tématické okruhy by měly především vycházet z témat, probíraných v českém jazyce.
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - odlišuje pohádku od ostatního vyprávění	- zná základní znaky pro vyjádření emočních prožitků - udrží pozornost při delším ústním výkladu učitele a spolužáků a odpovídá na kontrolní otázky - krátce reprodukuje text s důrazem na správnou posloupnost děje - vyjádří znakem či kresbou své pocity z vyprávěného příběhu - aktivně se zúčastní dramatizace čtených textů v různých rolích	Vlastní vyprávění učitele a žáků – nácvik schopnosti sledovat soustředěně cizí vyprávění. Dramatizace čtených pohádek a vhodných dětských příběhů		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i	- dodržuje pravidla rozhovoru v komunikaci - umí popsat různé činnosti na obrázku nebo na simulacích a vhodně	- rozhovor o obsahu situačních obrázků –důraz na otázku proč - rozhovor – návaznost témat		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
mimoškolních situacích	zvolenými otázkami zjistí důvody těchto činností			
- používá jednoroční i obouruční prstovou abecedu	- hláskuje vlastní jména a neznámá slova v jednoroční i obouruční abecedě - píše slova podle diktátu v prstové abecedě a překládá je do znakového jazyka	- prstová abeceda jednoroční - prstová abeceda obouruční		

Český jazyk

5.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech – tato slova umí napsat, odezírat a podle svých možností i vyslovovat - umí odpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ, otázky jsou vždy zaměřené na probíraný okruh - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ - tvoří věty k situačním obrázkům s použitím gramatického učiva - umí se získat otázkami základní informace o druhé osobě (jak se jmenuješ,kde bydlíš, jak se jmenuje tvoje maminka, máš sestru ...) - umí na tyto otázky správně odpovědět	- učivo navazuje na náplň 1. období, opakuje ji a dále rozvíjí - budování slovní zásoby (rozšiřování a prohlubování témat, zařazení dalších slovních druhů : příslovce, osobní a ukazovací zájmena, zájmeno neurčité..) - tvoření složitějších vět (postupně přechází od automatického používání tvarů slov a vazeb k uvědomělému používání gramatického učiva (množné číslo, rody, časy a osoby u sloves..) - tvoření složitějších otázek a odpovědí	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
, čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, ve ZJ nebo znakové češtině	- čte krátké texty se známou slovní zásobou,doplňnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených tvrzení vybírá správná, vztahující se k textu - z krátkého textu (2-3 věty) vyhledá odpověď na otázku	- vyhledávání neznámých slov v textu , přirozené rozšiřování slovní zásoby - chápání věty jako informace		Těsná vazba na ZJ.
rozlišuje podstatné a okrajové informace v	- z krátkého textu s pomocí učitele vybere podstatné informace (1-2) a barevně je	- příklady podstatných a okrajových informací o jedné věci		Intenzivněji se probírá ve ZJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	podtrhává - podstatnou informaci zaznamenaná písemně	- čtení s porozuměním krátkých přiměřených textů, kde jsou barevně rozlišeny podstatné a okrajové informace - pokusy o vlastní výběr podstatných a okrajových informací – barevné odlišení- v podobných textech – stálá interakce s učitelem - zaznamenání vybraných podstatných informací (většinou opis)		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- doplňuje slova podle významu do vět - vybírá z nabídky vhodnou větu a doplňuje ji do textu (nejprve věty i text překládá do ZJ	- příklady vět s úplnou a neúplnou informací – čtení s porozuměním - vlastní posuzování úplnosti a neúplnosti sdělení (pochopení věty, pomoc učitele)		Podpořeno pochopením ve ZJ.
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- čtený text překládá do znakového jazyka - reprodukuje obsah textu ve znakovém jazyce - vyhledá s pomocí návodných otázek učitele v textu podstatná fakta a potrhne je	- ve ZJ		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku napíše srozumitelnou, jednoduchou SMS zprávu	- u jednotlivých tématických okruhů s pomocí učitele píše jednoduchá sdělení či otázky, nutné pro získání informace (půjdeš do divadla, přijdu v 6 hodin...)	- nácvik krátkých srozumitelných vět spojených s konkrétní situací		
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vše použít také v ZJ.
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- jednotlivé komunikační žánry umí pojmenovat(ČJ nebo ZJ) a vybrat z předložených textů - s pomocí učitele umí sestavit jednoduché texty k jednotlivým komunikačním žánrům - umí sám říct nebo napsat jednoduchý dopis a	-nácvik těchto komunikačních žánrů (po stránce obsahové i formální) - vzkaz - vyprávění zážitků podle dané osnovy - zásady popisu - rozvíjení forem společenského styku		Prolíná se s ZJ..

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	přání -umí vyplnit samostatně dotazník	(přání, blahopřání, dopis, pozdrav) - vyplnění dotazníku		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký projev s dodržáním časové posloupnosti	- sestaví s pomocí učitele z předložených vět osnovu - podle osnovy vypráví ve ZJ	- ve ZJ		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- vysvětlí význam předložených slov v ZJ a přiřazuje je k sobě (stejný nebo podobný význam) - tvoří ze známé slovní zásoby slova stejné významu a píše je - u daných slov vysvětlí různé významy ve ZJ - použije slova vícevýznamová ve větách	- porovnává slova jen z probrané a vysvětlené slovní zásoby, musí znát jejich význam		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku -žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou -žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova -žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne	- vyznačuje s pomocí učitele ve známých slovech kořen slova, předponu a příponu - vysvětlí význam slova s různou předponou a příponou ve ZJ - tvoří slova s danou předponou a příponou a užije je ve větách - vybere nabídky slova příbuzná s daným slovem	- seznámení s tvořením slov pomocí předpon a přípon - význam a funkce nejběžnějších předpon a přípon , rozdíl mezi koncovkou a příponou -slova příbuzná, jejich poznávání		
určuje slovní druhy	- přiřazuje k sobě daná podstatná jména podle	- podstatná jména pozná, určuje a		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty správné číslo podstatného jména, řídí se tvarem slovesa - používá v často používaných vazbách správně pád podstatných jmen (s maminkou, u školy, ve třídě..) - převede věty v přítomném čase do času minulého a budoucího a naopak	správně používá rod, číslo a vzor (zařazování k jednotlivým vzorům, skloňování podle základních vzorů) - slovesa – poznávání a užití zvrtných sloves. časování v oznamovacím způsobu všech časů, slovesné tvary jednoduché a složené		
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- podtrhne ve větě holý podmět a přísudek .tvoří vhodný podmět k daným přísudkům - doplňuje správnou koncovku podle znalosti pravidel shody podmětu s přísudkem v jednotném čísle	- určování podmětu a přísudku v krátkých větách - poznávání a určování podmětu holého - samostatné tvoření vět - shoda podmětu s přísudkem v jednotném čísle - psaní koncovek přičestí minulého - informativně		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (jen v probrané a pochopené slovní zásobě)	- vybírá z předložených slov slova vyjmenovaná a vysvětluje jejich význam v ZJ - vyhledává v krátkých větách slova vyjmenovaná a zdůvodňuje jejich pravopis	- vyjmenovaná slova a slova příbuzná – informativně (žáci se učí slova jako celek a tak si je i pamatují)		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- u každého přečteného textu vyjadřuje jednoslovně svůj názor v ČJ a zapíše ho - ve ZJ krátce zhodnotí text	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory – líbí x nelíbí zajímá x nezajímá baví x nebaví - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ		Těsná vazba se ZJ.
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - zná elementární literární pojmy ve ZJ	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, , báseň, pohádka, comics.. - seznámení s literárními pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení...		

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí obsahu a smyslu sdělení - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- sleduje soustředěně výklad učitele a odpovídá smysluplně na kontrolní otázky - zeptá se, pokud výkladu nerozumí - sleduje pohádku, tlumočenou do znakového jazyka a děj pohádky umí sám krátce vyprávět - vytváří různé role v dramatizaci sledované pohádky - přeloží text přiměřené obtížnosti do znakového jazyka - obsah čteného textu vypráví ve znakovém jazyce a nakreslí k němu ilustrace - popíše daný předmět, místnost s použitím typických rozlišovacích znaků - popíše danou osobu s použitím typicky rozlišovacích znaků	- delší odborný výklad učitele (sledování výkladu, udržení pozornosti, kladení otázek k výkladu) - práce s videem – sledování programů, tlumočených do znakového jazyka - práce s textem – čtení s porozuměním, překlad do ČZJ, dojmy z četby popis předmětu a osoby – použití typických rozlišovacích znaků	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	Těsná vazba s ČJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- aktivně se zapojí do konverzace	- aktivně se zúčastní rozhovoru, dodržuje pravidla komunikace	- řízený rozhovor – témata, vycházející ze společných zážitků - podpora mezilidské komunikace – chování při rozhovoru - vyprávění učitele i žáků	Osobnostní a sociální rozvoj – jasná komunikace, řešení konfliktů	
- aktivně používá jednotlivé znaky i věty z probíraných tématických celků	- pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - píše slova v ČJ podle diktátu ve ZJ - tvoří věty s použitím nové znakové zásoby a přiřazuje k větám v ČJ - tvoří synonyma k slovům ve znakovém jazyce i slovem - používá probrané předložkové vazby ve svém projevu	Tématické okruhy: zeměpisné pojmy, doprava- zásady bezpečnosti, sport – různé činnosti, osoby a předměty, olympijské hry), stavba domu, televize, internet Synonyma ve znakovém jazyce. Vyjádření předložkových vazeb v ČZJ.		
- orientuje se v základní problematice kultury neslyšících	- v modelových situacích mění svůj projev podle příjemce komunikace (neslyšící – neslyšící, neslyšící- nedoslýchavý, neslyšící- slyšící) - umí krátce vyprávět o historii naší školy a pozná na obrazech hlavní osobnosti - zná základní komunikační prostředky neslyšících a umí je používat v praxi	- porovnávání podobností a rozdílů mezi neslyšícími, těžce nedoslýchavými a slyšícími - zkrácená historie naší školy - komunikační prostředky neslyšících pro vzdálenou komunikaci- psací telefon, fax, mobilní telefon, internet..	Multikulturní výchova – kulturní difference, multikulturalita	

Český jazyk

6.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti -žák vybere z nabídky vhodný nadpis -žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost – nepravdivost tvrzení - žák posoudí, zda daná informace vyplývá – nevyplyvá z textu - žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - žák vystihne hlavní myšlenku textu (ve ZJ)	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech – tato slova umí napsat, odezírat a podle svých možností i vyslovovat - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ - tvoří věty k situačním obrázkům s použitím probíraného gramatického učiva - umí si získat otázkami základní informace o výletu, cenách v obchodě, dopravním spojení (např. Kdy pojedeme na výlet, kam pojedeme, kolik stojí hovězí maso, v kolik hodin jede..) – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď	- učivo navazuje na náplň 1. období, opakuje ji a dále rozvíjí - budování slovní zásoby (rozšiřování a prohlubování témat, zařazení dalších slovních druhů : přídavná jména, příslovce, osobní a ukazovací zájmena, zájmeno neurčité..) - tvoření složitějších vět (postupně přechází od automatického používání tvarů slov a vazeb k uvědomělému používání gramatického učiva (množné číslo, rody, časy a osoby u sloves..) - tvoření složitějších otázek a odpovědí	Osobnostní a sociální vývoj – rozvoj schopnosti poznání, komunikace, spolupráce a soutěživost	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, ve ZJ nebo znakové češtině	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených tvrzení vybírá správná, vztahující se k textu - z krátkého textu vyhledá odpověď na otázku	- vyhledávání neznámých slov v textu , přirozené rozšiřování slovní zásoby - chápání věty jako informace		Těsná vazba na ZJ.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává -žák vybere z nabídky klíčová slova, vztahující se k zadanému textu -Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>ne</u>podstatné pro smysl (vyznění) textu - žák vypíše požadovanou informaci z textu -žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta	- z krátkého textu s pomocí učitele vybere podstatné informace a barevně je podtrhne - podstatnou informaci zaznamená písemně opisem nebo vlastními slovy - s pomocí učitele barevně podtrhne v textu okrajové informace	- příklady podstatných a okrajových informací o jedné věci - čtení s porozuměním krátkých přiměřených textů, kde jsou barevně rozlišeny podstatné a okrajové informace - pokusy o vlastní výběr podstatných a okrajových informací – barevné odlišení v podobných textech – stálá interakce s učitelem - zaznamenání vybraných podstatných informací (většinou opis)		Intenzivněji se probírá ve ZJ.
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení -žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva,vzkaz, oznámení, pozvánka) -žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí -žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení -žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce	- doplňuje slova podle významu do věty (obtížnější varianty 5.třídy) - vybírá z nabídky vhodnou větu a doplňuje ji do textu (nejprve věty i text překládá do ZJ - podle návodné otázky učitele zjistí, zda je sdělení úplné -sestaví text podle časové posloupnosti z rozstříhaných vět	- adresa,zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát - rozdíl - příklady vět s úplnou a neúplnou informací – čtení s porozuměním - vlastní posuzování úplnosti a neúplnosti sdělení (pochopení věty, pomoc učitele) - časová nebo příčinná souvislost v textu		Podpořeno pochopením ve ZJ.
-reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje text ve ZJ	- ve ZJ		
- napíše srozumitelnou, jednoduchou SMS zprávu -žák posoudí, zda v uvedené ukázce	- u jednotlivých tematických okruhů s pomocí učitele píše jednoduchá sdělení či otázky, nutné pro získání informace	- nácvik krátkých srozumitelných vět spojených s konkrétní situací se všemi náležitostmi a důležitými informacemi		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
dialogu nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná	(půjdeš do divadla, přijdu v 6 hodin...)			
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě -žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka -žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají ve ZJ	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vše použít také v ZJ.
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry -žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění -žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu -žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi -žák v ukázce dopisu doplní, co chybí	- jednotlivé komunikační žánry umí pojmenovat(ČJ nebo ZJ) a vybrat z předložených textů - s pomocí učitele umí sestavit z nabídnutých vět jednoduché texty k jednotlivým komunikačním žánrům - umí sám napsat jednoduchou pozvánku (oslava narozenin..) - popíše s pomocí probraných přídavných jmen osobu a předmět nejprve v ZJ, pak v ČJ - vypráví ve znakové řeči plynule na dané téma, podle svých možností převede vyprávění do ČJ - s pomocí učitele napíše dopis, zná všechny náležitosti dopisu	-návlek těchto komunikačních žánrů (po stránce obsahové i formální) - vzkaz - volné vyprávění na dané téma - zásady popisu - rozvíjení forem společenského styku (přání, blahopřání, dopis, pozdrav) - dopis se všemi náležitostmi		Prolíná se s ZJ..
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký projev s dodržáním časové posloupnosti -žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodec) -žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo	- sestaví s pomocí učitele osnovu vyprávění - podle osnovy vypráví ve ZJ -vybere z nabídky věty vhodné pro osnovu daného textu a seřadí je podle časové či dějové posloupnosti	- ve ZJ		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- žák se učí správně komunikovat při různých příležitostech v ČJj nebo ZJ	Pozdrav, prosba, omluva, oslovení, vzkaz, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí (ve ZJ)		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- žák se učí rozlišovat spisovnou a nespisovnou výslovnost - žák se učí používat vhodné způsoby komunikace ve ZJ	- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, chování v kolektivu, vzkaz		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová -žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným -žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy -žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)	- vysvětlí význam předložených slov v Zj a přiřazuje je k sobě (stejný nebo podobný význam) - tvoří ze známé slovní zásoby slova stejné významu nebo slova opačného významu a píše je - u daných slov vysvětlí různé významy ve ZJ - použije slova vícevýznamová ve větách	- poznává antonyma a synonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná - slova citově zabarvená		
-určuje slovní druhy plnovýznamových slov a používá je ve svém projevu -žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh	- umí pojmenovat všechny slovní druhy ve znakovém jazyce a pozná je v psané formě - určí slovní druhy v krátkých větách se známou slovní zásobou - nahrazuje ve větě jednotlivá slova jinými stejného slovního druhu	- určování slovních druhů – označuje je znakem, názvy zná pasivně, v textu je označuje číslicí - seznámení s funkcí jednotlivých slovních druhů – jejich umístění a užití ve větách		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a	- přiřazuje k sobě daná podstatná	- podstatná jména pozná, určuje a		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu -žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu -žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu	jména podle určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty podstatné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do vět správný tvar slovesa – řídí se zájmenem - snaží se správně používat pád podstatných jmen – s použitím nástěnných tabulí - určuje u vět správně způsob - tvoří věty v různých slovesných způsobech	správně používá rod, číslo a vzor (zařazování k jednotlivým vzorům, skloňování podle základních vzorů) - slovesa – poznávání a užití zvrtných sloves. časování v oznamovacím způsobu všech časů, slovesné tvary jednoduché a složené - úvod do soustavy slovesných způsobů - přídavná jména – určování jejich druhů		
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu -žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu	- určí podmět a přísudek ve větě a podtrhne je - pozná ve větě podmět holý , rozvitý a nevyjádřený, několikanásobný -doplňuje správnou koncovku podle znalosti pravidel shody podmětu s přísudkem	- určování podmětu a přísudku ve větách - poznávání a určování podmětu holého, rozvitého a nevyjádřeného a několikanásobného - samostatné tvoření vět s různými typy podmětu - shoda podmětu s přísudkem - psaní koncovek přičestí minulého - informativně		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí -žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku	- rozezná větu jednoduchou od souvětí - tvoří věty jednoduché	- poznávání věty jednoduché a souvětí -seznámení se zápisem větných vzorců		
-užívá vhodných spojovacích Výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- zná základní spojky a jejich význam, umí přeložit souvětí do Zj - spojuje věty jednoduché s pomocí učitele do souvětí - doplní správnou spojku do souvětí - tvoří souvětí podle vzoru	- seznámení se základními spojkami - tvoření souvětí podle vzoru - vybírá správné spojky z několika možností - názorné předvedení, jak různé spojky mění smysl souvětí (film, video, dramatizace)		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je -žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku	- u každého přečteného textu vyjadřuje krátce svůj názor v ČJ a zapíše ho - ve ZJ krátce zhodnotí text	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory – - líbí x nelíbí - zajímá x nezajímá - baví x nebaví - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ		
- volně reprodukuje text podle svých schopností	- reprodukuje text ve ZJ - s pomocí učitele převede vyprávění ve ZJ do ČJ - složí text z rozstříhaných vět - tvoří krátký text k dějovým obrázkům	- volná reprodukce přečteného nebo viděného (ZJ) textu v ZJ - s pomocí učitele tvoří věty v ČJ - rozstřihání textu na věty a skládání - z vět předložených učitelem skládá příběhy - tvoří text podle obrázků		Těsně spjata s ZJ.
- zná různé typy uměleckých a neuměleckých textů - zná elementární literární pojmy ve ZJ -žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, comics.. - seznámení s literárními pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení...		

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- s pomocí učitele reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- sleduje vyprávění učitele nebo spolužáků a jejich vyprávění zkráceně reprodukuje - sleduje pozorně videonahrávku s tlumočením a vybere z nabídnutých možností text odpovídající videonahrávce - aktivně se zúčastní rozhovoru o sledovaném pořadu	- reprodukce vyprávěného textu – vybrat nejdůležitější informace - vyprávění podle videonahrávky - seznamuje se s různými druhy televizního vysílání pro sluchově postižené – např. klub neslyšících , pořady pro děti – společné sledování – rozhovor o obsahu		Těsná vazba s ČJ a AJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
		- překlady čteného textu do ČZJ		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký projev s dodržáním časové posloupnosti	- vypráví vlastní zážitky s dodržáním pravidel časové posloupnosti a namaluje k vyprávění obrázky, vystihující hlavní osnovu - k obrázkům napíše krátký průvodní text - vyjádří krátce svůj názor k probíranému tématu	- sdělování zážitků, sestavení osnovy vyprávění, dodržování časové posloupnosti - počátek diskuze – vyjádření vlastního názoru		
- aktivně používá jednotlivé znaky i věty z probíraných tematických celků	- pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat - píše slova v ČJ podle diktátu ve ZJ - tvoří věty s použitím nové znakové zásoby a přiřazuje k větám v ČJ - tvoří synonyma k slovům ve znakovém jazyce i slovem - používá probrané předložkové vazby ve svém projevu	Tematické okruhy: zeměpisné pojmy, doprava- zásady bezpečnosti, sport – různé činnosti, osoby a předměty, olympijské hry), stavba domu, televize, internet Synonyma ve znakovém jazyce. Vyjádření předložkových vazeb v ČZJ.		
	- pojmenuje ve ZJ předměty z probíraných témat, probrané znaky zařadí do svého aktivního slovníku - píše slova v ČJ podle diktátu ve ZJ - tvoří věty s použitím nové znakové zásoby a přiřazuje k větám v ČJ	Tematické okruhy: vesmír, technické přístroje, živá a neživá příroda, zeměpisné pojmy, historie – znaky pro historické postavy, historická období, stát a demokratická společnost Prohlubování témat z nižších ročníků.		
- orientuje se v základní problematice kultury neslyšících	- zná alespoň některé variace znaků pro určitý předmět nebo různé vyjádření dané situace a rozumí jim - umí vyjmenovat několik časopisů pro sluchově postižené - umí vyjmenovat technické pomůcky neslyšících a prakticky je používat	- kultura neslyšících – dialekty a národní jazyky - časopisy pro sluchově postižené - význam technických pomůcek pro život neslyšících		

Český jazyk

7.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech – tato slova umí napsat, odezírat a podle svých možností i vyslovovat - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ - tvoří kratší, souvislý text k situačním obrázkům nebo krátkým komiksům s použitím probíraného gramatického učiva - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď	- navazuje na stejné výstupy na prvním stupni, probranou slovní zásobu opakuje a dále rozšiřuje - cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků, slova citově zabarvená, odborná, cizí.. - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba – rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji -žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou ,doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		- ve ZJ		Intenzivněji se probírá ve ZJ.
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Podpořeno pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ	- ve ZJ		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí učitele dělá zápis a tvoří otázky	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis - životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- vysvětlí význam předložených odvozených slov v ZJ a přiřazuje k sobě slova se stejným základem slova (např. nese – vynese – odnese – přinese...) - přiřazuje z nabídky slova se stejným slovním základem	- seznámení se základními způsoby tvoření slov - odvozování – podle vzoru tvoří nová slova - zkracování - s pomocí učitele určuje jakým způsobem slovo vzniklo (ZJ) - třídí slova podle způsobu tvoření (základ - učivo se postupně rozšiřuje)		HDV - pantomima
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vyhledává předložená slova v Pravidlech, vysvětlí jejich význam	- vyhledávání slov podle pokynů - samostatné vyhledávání - seznámení s dalšími jazykovými příručkami		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- přiřazuje k sobě daná podstatná jména podle určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty podstatné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do věty přídavné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do vět správný tvar slovesa – řídí se zájmenem - snaží se správně používat pád podstatných jmen a přídavných jmen – s použitím nástěnných tabulí - určuje u vět správně způsob - tvoří věty v různých slovesných způsobech - zná druhy zájmen a číslovek - přiřazuje zájmeno nebo číslovku v základním tvaru do	- prohlubování učiva o slovních druzích - podstatná jména – kategorie, pádové koncovky, pravopis - přídavná jména – druhy , vzory, skloňování, pravopis - zájmena a číslovky – druhy , pravopis, použití ve větách - slovní druhy neohebné a jejich užití ve větách - důraz na spojení předložek s jednotlivými pády (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje) - vlastní jména osobní, místní a zeměpisná – jejich pravopis a skloňování – užití ve větách		Při vysvětlování gramatických jevů používat ZJ – upozorňovat na odlišnou stavbu věty.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	správné skupiny			
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- určí podmět a přísudek ve větě a podtrhne je - pozná ve větě podmět holý , rozvitý a nevyjádřený - tvorí větu holou a pomocí návodných otázek i větu rozvitou - doplňuje správnou koncovku podle znalosti pravidel shody podmětu s přísudkem – rozšiřuje se učivo z 6. ročníku - pozná v textu větu přímou a větu nepřímou	- prohlubování učiva o větách a souvětí - poznávání podmětové a přísudkové části věty - podmět vyjádřený a nevyjádřený - přísudek slovesný a jmenný , sponová slovesa - prohlubování znalosti shody podmětu s přísudkem a jejich využití - věta jednoduchá , větné členy základní a rozvíjející - věty podle postoje mluvčího - řeč přímá a nepřímá		
- v písemném projevu přiměřené náročnosti zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický	- rozezná větu jednoduchou od souvětí - tvoří věty jednoduché - zná základní spojky a jejich význam, umí přeložit souvětí do ZJ (různé typy vět – spisovné i nespisovné) - spojuje věty jednoduché s pomocí učitele do souvětí – vybere vhodnou spojku z nabídky - doplní správnou spojku do souvětí samostatně podle smyslu věty - tvoří souvětí podle vzoru	- tvoří věty jednoduché - tvoří jednoduchá souvětí ve správném tvaru - doplňuje správnou spojku podle významu vět - tvoří jednoduchá souvětí s porozuměním		
-rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a spisovnou češtinu	- seznámí se s ukázkami různých forem jazyka (nespisovné výrazy v textu, nářečí) - umí vyhledat v textu nespisovné výrazy)	- mateřský jazyk, národní jazyk - slovanské jazyky - spisovné a nespisovné útvary- příklady		Text je vždy nutné nejprve přeložit do ZJ, neznámé výrazy vysvětlit.

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy (znaky) interpretuje smysl díla	- přečtený text reprodukuje především ve ZJ	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory – líbí x nelíbí zajímá x nezajímá baví x nebaví - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ		
- formuluje ústně i písemně své dojmy z četby, návštěvy filmového představení	-vede si deník, kam s pomocí učitele zapisuje své čtenářské nebo kulturní zážitky	- volná reprodukce přečteného nebo viděného (ZJ) textu v ZJ - s pomocí učitele tvoří věty v ČJ - rozstřihání textu na věty a skládání - z vět předložených učitelem skládá příběhy - tvoří text podle obrázků		Těsně spjata s ZJ.
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele <i>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - -</i> uvede základní literární směry a zná některé jejich významné představitele	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ, případně i v ČJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ - zná probrané literární pojmy ve ZJ a pozná je a umí přeložit i v ČJ	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, comics.. - rozliší poezii a prózu		

Český jazyk

8.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Režim dne, Výlet, Jídelníček, Rodina apod. - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď - prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků, slova citově zabarvená, odborná, cizí. - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		- ve ZJ		Intenzivněji se probírá ve ZJ.
rozpoznává	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá	- příklady konkrétních reklam, ve kterých	Mediální kultura –	Podpořeno

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ	- ve ZJ		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí učitele dělá zápis a tvoří otázky	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis - životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- vysvětlí význam předložených odvozených slov v ZJ a přiřazuje k sobě slova se stejným základem slova (např. nese – vynese – odnese – přinese...) - přiřazuje z nabídky slova se stejným slovním základem	- seznámení se základními způsoby tvoření slov - odvozování – podle vzoru tvoří nová slova - zkracování - s pomocí učitele určuje jakým způsobem slovo vzniklo (ZJ) - třídí slova podle způsobu tvoření (základ - učivo se postupně rozšiřuje)		HDV - pantomima
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vyhledává předložená slova v Pravidlech, vysvětlí jejich význam	- vyhledávání slov podle pokynů - samostatné vyhledávání - seznámení s dalšími jazykovými příručkami		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- přiřazuje k sobě daná podstatná jména podle určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty podstatné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do věty přídavné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do vět správný tvar slovesa – řídí se zájmenem - snaží se správně používat pád podstatných jmen a přídavných jmen – s použitím nástěnných tabulí - určuje u vět správně způsob - tvoří věty v různých slovesných způsobech - zná druhy zájmen a číslovky - přiřazuje zájmeno nebo číslovku do správné skupiny v různých tvarech	- prohlubování učiva o slovních druzích - podstatná jména – kategorie, pádové koncovky, pravopis - přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis - stupňování přídavných jmen - zájmena a číslovky – druhy, pravopis, použití ve větách - slovní druhy neohebné a jejich užití ve větách - důraz na spojení předložek s jednotlivými pády (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje) - stupňování příslovčí vlastní jména osobní, místní a zeměpisná – jejich pravopis a skloňování – užití ve větách		Při vysvětlování gramatických jevů používat ZJ – upozorňovat na odlišnou stavbu věty.
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	věty jednočlenné a dvočlenné větné členy rozvité a několikanásobné přívlastek, předmět, příslovečné určení rozbor věty jednoduché - věty hlavní a vedlejší v jednoduchých souvětích	- prohlubování učiva o větách a souvětí		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy (znaky) interpretuje smysl díla	- přečtený text reprodukuje především ve ZJ	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory – líbí x nelíbí zajímá x nezajímá baví x nebaví - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ		
- formuluje ústně i písemně své dojmy z četby, návštěvy filmového představení	-vede si deník, kam s pomocí učitele zapisuje své čtenářské nebo kulturní zážitky	- volná reprodukce přečteného nebo viděného (ZJ) textu v ZJ - s pomocí učitele tvoří věty v ČJ - rozstřihání textu na věty a skládání - z vět předložených učitelem skládá příběhy - tvoří text podle obrázků		Těsně spjato s ZJ.
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - - uvede základní literární směry a zná některé jejich významné představitele	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ, případně i v ČJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ i ČJ, tyto pojmy zná - seznamuje se s dalšími příklady jednotlivých literárních žánrů	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, comics.. - romány fantastické, životopisné, historické, dobrodružné, detektivní – příklady – společná četba		

Český jazyk

9.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Cestování, Zájmová činnost, Média apod. - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď – prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby – nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků, slova citově zabarvená, odborná, cizí.. - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		- ve ZJ		Intenzivněji se probírá ve ZJ.
rozpoznává	- s učitelem čte texty vybraných reklam a	- příklady konkrétních reklam, ve	Mediální kultura –	Podpořeno

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ	- ve ZJ		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí učitele dělá zápis a tvoří otázky	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem	- seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis - životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- vysvětlí význam předložených odvozených slov v ZJ a přiřazuje k sobě slova se stejným základem slova (např. nese – vynese – odnese – přinese...) - přiřazuje z nabídky slova se stejným slovním základem	- seznámení se základními způsoby tvoření slov - odvozování – podle vzoru tvoří nová slova - zkracování - s pomocí učitele určuje jakým způsobem slovo vzniklo (ZJ) - třídí slova podle způsobu tvoření (základ - učivo se postupně rozšiřuje)		HDV - pantomima
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- vyhledává předložená slova v Pravidlech, vysvětlí jejich význam	- vyhledávání slov podle pokynů - samostatné vyhledávání - seznámení s dalšími jazykovými příručkami		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- přiřazuje k sobě daná podstatná jména podle určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty podstatné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do věty přídavné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do vět správný tvar slovesa – řídí se zájmenem - snaží se správně používat pád podstatných jmen a přídavných jmen – s použitím nástěnných tabulí - určuje u vět správně způsob - tvoří věty v různých slovesných způsobech - zná druhy zájmen a číslovek - přiřazuje zájmeno nebo číslovku do správné skupiny v různých tvarech - rozlišuje slovesa dokonavá a slovesa nedokonavá a umí je použít ve správném tvaru	- prohlubování učiva o slovních druzích - podstatná jména – kategorie, pádové koncovky, pravopis - podstatná jména abstraktní a konkrétní, hromadná, pomnožná a látková - přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis - stupňování přídavných jmen - zájmena a číslovky – druhy, pravopis, použití ve větách - slovní druhy neohebné a jejich užití ve větách - důraz na spojení předložek s jednotlivými pády (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje) - stupňování příslovcí - vlastní jména osobní, místní a zeměpisná – jejich pravopis a skloňování – užití ve větách		Při vysvětlování gramatických jevů používat ZJ – upozorňovat na odlišnou stavbu věty.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- souvětí souřadné a podřadné a jejich spojky - opakování větných členů - informace o druzích vedlejších vět (dle možností a schopností žáků) - opakování vět jednoduchých a souvětí - rozbor jednoduchých souvětí	- prohlubování učiva o větách a souvětí - tvoření souvětí souřadných a podřadných s použitím správné spojky - doplňování spojky podle významu věty		
- v písemném projevu přiměřené náročnosti se snaží zvládat pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický	- rozezná větu jednoduchou od souvětí - tvoří věty jednoduché - tvoří jednoduchá souvětí podle vzoru	-rozvíjení vlastního srozumitelného písemného projevu žáků		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy (znaky) interpretuje smysl díla	- přečtený text reprodukuje především ve ZJ	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory – krátké věty - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ		
- formuluje ústně i písemně své dojmy z četby, návštěvy filmového představení	-vede si deník, kam s pomocí učitele zapisuje své čtenářské nebo kulturní zážitky	- volná reprodukce přečteného nebo viděného (ZJ) textu v ZJ - s pomocí učitele tvoří věty v ČJ - rozstřihání textu na věty a skládání - z vět předložených učitelem skládá příběhy - tvoří text podle obrázků		Těsně spjata s ZJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - - uvede základní literární směry a zná některé jejich významné představitele	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ, případně i v ČJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ i ČJ, tyto pojmy zná - seznamuje se s dalšími příklady jednotlivých literárních žánrů	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, comics.. - romány fantastické, životopisné, historické, dobrodružné, detektivní – příklady – společná četba - seznámení s literárními pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení...		
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- vytvoří comics na dané téma	- osnova díla, příprava, realizace		

Český jazyk

10.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Povolání, Vlastnosti a pocity, Dovolená, Reklama apod. - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď- prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků, slova citově zabarvená, odborná, cizí.. - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
-odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji -žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve Zj - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	k nim vztahuje)			
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru		- ve ZJ		Intenzivněji se probírá ve ZJ.
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem - žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu - žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek - žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Podpořeno pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - žák najde slovo nevhodně užit v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné - žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce	- reprodukuje čtený text ve ZJ - najde v textu slovo nevhodné v dané situaci a nahradí ho výměrem z nabídky slovem vhodnějším - vybere z nabídky text, odpovídající dané komunikační situaci	- ve ZJ - práce s různými texty - nahrazování nevhodných slov vhodnějšími		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, dělá zápis a tvoří otázky - žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu -žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku				
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem -žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost -žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou -žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly -řadí věty podle časové nebo příčinné posloupnosti	- žádost - soukromý a úřední dopis -životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova	řeč, jazyk, projev mluvený - slovanské jazyky - vývoj jazyka, útvary českého jazyka - jazyková kultura		
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	-připraví si krátký výstup na určené téma a vystoupí s ním pře třídu, využije všechny prostředky řeči (v ČJ nebo ZJ)	-souvislý projev - referát -diskuse		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování,	- vysvětlí význam předložených odvozených slov v ZJ a přiřazuje k sobě slova se stejným základem slova (např. nese – vynese – odnese – přinese...) - přiřazuje z nabídky slova se stejným	- seznámení se základními způsoby tvoření slov - odvozování – podle vzoru tvoří nová slova - zkracování - s pomocí učitele určuje jakým způsobem		HDV - pantomima

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
zvláště ve frazémeh -žák umí rozlišit způsoby tvoření slov - Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená -žák rozliší i vytváří slova složená -žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty -žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování -žák ovládá zásady tvoření slov	slovním základem -zná české ekvivalenty často používaných cizích slov (např. fotbal – kopaná, centrum – střed...)	slovo vzniklo (ZJ) - třídí slova podle způsobu tvoření (základ - učivo se postupně rozšiřuje) - cizí slova c češtině -zná základní význam slova a významy odvozené (např. oko) -tvoření slov		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami -žák se orientuje v odborném textu	- vyhledává předložená slova v Pravidlech, vysvětlí jejich význam	- vyhledávání slov podle pokynů - samostatné vyhledávání neznámých slov - seznámení s dalšími jazykovými příručkami		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci -žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem -žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovtvorného základu -žák doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) -žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních	- přiřazuje k sobě daná podstatná jména podle určitého klíče (rod, číslo, vzor) - určí u známých podstatných jmen rod, číslo a vzor - doplňuje do věty podstatné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do věty přídavné jméno ve správném tvaru – jednotné, množné - doplňuje do vět správný tvar slovesa – řídí se zájmenem - snaží se správně používat pád podstatných jmen a přídavných jmen – s použitím nástěnných tabulí - určuje u vět správně způsob - tvoří věty v různých slovesných způsobech - zná druhy zájmen a číslovek - přiřazuje zájmeno nebo číslovku do správné skupiny v různých tvarech	- prohlubování učiva o slovních druzích - podstatná jména – kategorie, pádové koncovky, pravopis - podstatná jména abstraktní a konkrétní, hromadná, pomnožná a látková - přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, pravopis - stupňování přídavných jmen - zájmena a číslovky – druhy, pravopis, použití ve větách - slovní druhy neohebné a jejich užití ve větách - důraz na spojení předložek s jednotlivými pády (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje) - stupňování příslovcí		Při vysvětlování gramatických jevů používat ZJ – upozorňovat na odlišnou stavbu věty.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
druhů)	- rozlišuje slovesa dokonavá a slovesa nedokonavá a umí je použít ve správném tvaru	vlastní jména osobní, místní a zeměpisná – jejich pravopis a skloňování – užití ve větách		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí -žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. -žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. -žák doplní slovo podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) -žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) -žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba	žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy. -žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. -žák doplní slovo podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) -žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí) -žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba	-doplnění slov do vět podle naznačených vztahů Např. Tuto neděli upeču .....dort. (jaký dort?) - prohlubování učiva o větách a souvětí -tvoření souvětí souřadných a podřadných s použitím správné spojky - doplňování spojky podle významu věty - tvoření grafické stavby vět - souvětí souřadné a podřadné a jejich spojky - opakování větných členů - informace o druzích vedlejších vět (dle možností a schopností žáků) - opakování vět jednoduchých a souvětí - rozbor jednoduchých souvětí		
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- rozezná větu jednoduchou od souvětí - tvoří věty jednoduché - tvoří jednoduchá souvětí podle vzoru	-rozvíjení vlastního srozumitelného písemného projevu žáků - samostatné tvoření vět - oprava textu s chybami - výběr správného tvaru slov z několika možností		
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- rozezná spisovnou češtinu, obecnou češtinu, nářečí a slang - slovanské jazyky - spisovné a nespisovné útvary- příklady	-práce s ukázkami, porovnávání textů, nezaměřit se jen na Zj a Čj – ukázat variabilnost českého jazyka, podobnost slovanských jazyků – příklady		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	-žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného -žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka -žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce	-příklady nespisovných výrazů, jejich vyhledávání v textu, nahrazování spisovnými výrazy - slang, obecná čeština, nářečí, spisovná čeština - zásady spisovné výslovnosti (jen u žáků nedoslýchavých a s implantátem)		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- používá vhodné jazykové prostředky podle komunikační situace	-kultura jazyka a řeči - vývoj češtiny - slovanské jazyky - modelové situace - nácvik		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy (znaky) interpretuje smysl díla -žák správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafor, metonymie	- přečtený text reprodukuje především ve Zj	- v ČJ vyjadřuje jen jednoduché názory v krátkých větách - některá sdělení ve ZJ s pomocí učitele vyjadřuje i v ČJ Pojmenuje básnické prostředky v literárním díle a pozná je,		
- formuluje ústně i písemně své dojmy z četby, návštěvy filmového představení -žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nebo určitý film nelíbil	-vede si deník, kam s pomocí učitele zapisuje své čtenářské nebo kulturní zážitky	- volná reprodukce přečteného nebo viděného (ZJ) textu v ZJ - s pomocí učitele tvoří věty v ČJ - podle osnovy tvoří příběh - tvoří text podle obrázků		Těsně spjato s ZJ.
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře -žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text -žák odliší řeč vypravěče a řeč postav -žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů	- pozná formu jednotlivých literárních žánrů a umí je pojmenovat ve ZJ, případně i v ČJ - umí vysvětlit probrané literární pojmy ve ZJ i ČJ, tyto pojmy zná - seznamuje se s dalšími příklady jednotlivých literárních žánrů	- seznámení s literárními druhy a žánry : rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, comics.. - poezie, próza,drama - romány fantastické, životopisné, historické, dobrodružné, detektivní – příklady – společná četba - seznámení s literárními pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení...		
- vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	- vyhledává na základě požadavků učitele informace na internetu			
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- porovnává různé způsoby zpracování téhož díla	- filmové zpracování hníh		

Znakový jazyk

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- aktivně se zapojuje do běžné komunikace. - respektuje komunikační pravidla rozhovoru. - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- diskutuje na dané téma ve skupině, vyjadřuje svůj názor a vhodným způsobem argumentuje - vypráví svoje zážitky na kameru a se spolužáky o svém projevu diskutuje (použití vhodných výrazových prostředků) - v modelových situacích komunikuje přes profesionálního tlumočníka (různé tlumočníci)	- rozhovor ve skupině- střídání v diskuzi, pozorné naslouchání, vhodná argumentace, srozumitelnost sdělovaného, vyjádření vlastních názorů a obhajoba postojů - různé formy rozhovorů - videonahrávky – rozbor projevu žáků - komunikace přes tlumočníka	7. – 10.		
- seznamuje se s gramatickými pravidly ČZJ	- uvede druhy klasifikátorů a příklady - uvede příklady manuálních a nemanuálních znaků, umí je rozpoznat - na příkladu uvede rozdíl mezi stavbou věty v ČZJ , znakované češtině, případně věty v českém jazyce - zná druhy číslovek v ČZJ, způsob použití - zná druhy zájmen a jejich použití v ČZJ - zná a rozumí odborné terminologii	- klasifikátory – teorie - teorie pro použití specifických znaků - použití manuálních (tvar ruky) a nemanuálních znaků (pohyb hlavy, těla) - zákonitosti stavby věty v českém znakovém jazyce – pořádek znaků ve větě - co je mluvnický komponent - nemanuální komponenty (pohyby úst) - teorie sloves v ČZJ - číslovky – druhy číslovek a jejich použití – teorie - zájmena - inkorporace znaků (včlenění)	7. – 10.		
- chápe rozdíl v komunikaci znakovým jazykem, znakovanou češtinou a českým jazykem.	- překládá výklad ve znakované češtině do znakového jazyka a českého jazyka - čtený text překládá do znakované češtiny a pak ho reprodukuje ve znakovém jazyce - vyprávění ve znakovém jazyce napíše v českém jazyce	- rozdíly mezi ČZJ a znakovanou češtinou, možnosti využití znakované češtiny - srovnání obsahu a formy českého jazyka, znakované češtiny a ČZJ - srovnávání vtipů a hádanek pro slyšící a neslyšící	7. – 10.		

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	- zná příklady vtipů slyšících a neslyšících				
-rozumí odbornému výkladu a zapamatuje si z něho podstatná fakta.	- sleduje pozorně delší odborný výklad učitele a odpovídá správně na kontrolní otázky - písemně odpovídá na otázky, týkající se výkladu ve ZJ - reprodukuje sledovaný výklad - popíše ve Zj určené prostředí s ohledem na použití správných předložkových vazeb, typických pro Zj - popíše učený pracovní postup, vycházející ze známé situace a dodržuje při tom časovou posloupnost - zúčastní se rozhovoru o aktuální události ve škole	- odborný výklad učitele ve znakovém jazyce – kontrola porozumění otázkami a testy - vyprávění obsahu odborného textu, jeho písemné zpracování v českém jazyce - popis různých prostředí - popis pracovního postupu - rozbor aktuální události	7. – 10.		
- překládá texty přiměřené obtížnosti do znakového jazyka. - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu z AJ - uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy (znaky) interpretuje smysl díla	- čte texty přiměřené obtížnosti a překládá je do znakového jazyka - reprodukuje obsah přečteného textu a vyjádří svůj názor, který umí zdůvodnit - pracuje ve skupině při dramatizaci přečteného textu - sděluje skupině svůj zážitek z dramatického díla	- dramatizace čtených textů s použitím ČZJ - reprodukce obsahu díla, vyjádření vlastního názoru - překlad čteného textu do ČZJ z českého a anglického jazyka - reportáž	7. – 10.	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií na společnost Osobnostní a sociální rozvoj – hodnocení, postoje	
- orientuje se v kultuře neslyšících	- zná základní body vývoje výuky neslyšících a jejich zařazování do společnosti - diskutuje aktivně o problémech vřazování neslyšících do společnosti a svůj názor podkládá argumenty	- zapojení neslyšících do společnosti v historii - způsoby výuky neslyšících v historii u nás i ve světě - komunita sluchově postižených - vztahy slyšící – neslyšící - vřazování sluchově postižených	7. – 10.	Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, cizí jazyk jako nástroj	

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
	- orientuje se v sociální politice, zaměřené na sluchově postižené - zná možnosti vhodné volby povolání	do společnosti slyšících a možnosti integrace - neslyšící a sociální politika - literatura pro neslyšící - neslyšící osobnosti - organizace neslyšících		dorozumění, odpovědnost každého jedince k odstranění diskriminace	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je vyučován ve 4. – 10. ročníku.

Vzdělávání v tomto předmětu je zaměřeno na několik oblastí:

- Získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.
- Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v psané či mluvené formě v cizím jazyce (forma komunikace závisí na sluchovém postižení žáka).
- Poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o anglicky mluvících zemích a práce s nimi.
- Pochopení významu znalosti cizího jazyka pro osobní život, formování respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných zemí.

Metodika je podobná jako při výuce ČJ. Jako v českém jazyce jsou hodnoceny písemné formy. U těžce sluchově postižených žáků není vyžadováno odezírání ani artikulace. Osvojování anglického jazyka vychází ze znalostí, získaných ve znakovém a českém jazyce.

V rámci podpůrných opatření jsou učební osnovy doplněny o specifické výstupy, naplňující jejich účel. Tyto výstupy jsou označeny červeně.

Metody výuky Aj: .

1. vytváření slovní zásoby v daném okruhu
2. text, k němu otázky a odpovědi
3. probrání určitých gramatických jevů a jejich začlenění do kontextu jazyka
4. aktivní užití probrané slovní zásoby a gramatických jevů písemnou formou

Specifikem je důsledné dodržování speciálních zásad . To znamená, že k vytvoření slovní zásoby a pochopení nových sdělení je potřeba co nejvíce **názoru** (obrázky, reálné situace, práce s počítačem, hry), **stálé opakování**, důsledná **kontrola porozumění** (nestačí jen vyjádření znakovým jazykem).

Mezipředmětové vztahy

Anglický jazyk má úzký vztah především s předmětem Jazyk a jazyková komunikace, ze znalostí, získaných v tomto předmětu vychází. Má vztah i se všemi předměty, protože se vždy jedná o čtení, psaní, komunikaci s učitelem i ostatními žáky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty postoje a praktická etika, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –objevujeme Evropu a svět,jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, cizí jazyk jako nástroj dorozumění, odpovědnost každého jedince k odstranění diskriminace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modelové situace, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájili ho
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí
- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor

- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopnostem se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k etické komunikaci v digitálním prostředí

Výstupy- 1. stupeň:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- chápe, že anglický jazyk je prostředkem komunikace jako český a znakový jazyk	- přiřadí obrázek k anglickému slovu, pro kontrolu překládá slovo do ZJ a ČJ, dle možností ukáže předmět v reálu - napíše k obrázku název česky i anglicky - určí počet předmětů	- hry s obrázky (české a anglické pojmy u každého obrázku) – vysvětlování pojmů v ZJ - hry s předměty – prolínání AJ, ZJ a ČJ	4.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- pozdraví a rozloučí se psanou formou -napíše blahopřání - rozumí napsanému jednoduchému pokynu a splní ho - odpoví jednoslovně na jednoduchou otázku	- pozdravy a rozloučení - představení se -blahopřání - reakce na základní pokyny v souvislosti s vyučováním (dramatizace, pohybové hry, překlad do ZJ a ČJ) -vyjádření souhlasu a nesouhlasu - otázka a odpověď	4. 5. 6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	Je nutné, aby žák znal aktivně probírané pojmy v českém a znakovém jazyce – zopakovat v jednotlivých složkách a probrat znovu společně.
-zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	-zopakuje správně slova či slovní spojení mluvenou formou nebo prstovou abecedou - umí slova a slovní spojení zařadit správně do textu	- základní slovní zásoba, která vychází z probíraných tematických okruhů - základní informace o sobě	4.-6.		
- rozumí slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - píše slova a krátké věty na základě vizuální předlohy -rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- napíše k obrázku z probíraných témat anglický i český název - doplní do věty slovo z vybrané nabídky - uspořádá rozstříhaná slova správně do věty oznamovací i tázací a větu přeloží do českého i znakového jazyka - všimá si odlišností pořádku slov v jednotlivých jazycích - vybere z nabídky věty, odpovídající předloženým obrázkům -rozumí jednoduchým číselným údajům	- rozvoj slovní zásoby , učí se v tematických celcích, vychází z učiva, probíraného v ČJ (rodina, barvy, zvířata, jídlo, škola, bydliště,dopravní prostředky, kalendářní rok,zvířata,příroda, počasí,lidské tělo..) - hry se slovy, doplňovačky - pořádek slov ve větě – odlišnosti v českém, znakovém a anglickém jazyce -věta jednoduchá	4.-6.	Osobnostní a sociální rozvoj - komunikace	Je nutné, aby žák znal aktivně probírané pojmy v českém a znakovém jazyce – zopakovat v jednotlivých složkách a probrat znovu společně

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a odpovídá na jednoduché otázky	-vybere správnou informaci z nabídky různých vět - napíše krátké věty vycházející z probraných témat a týkající se jeho osoby -vybere správnou odpověď k dané otázce	-psaní krátkých vět v probíraných tématech, týkající se vlastní osoby - základní gramatické struktury - množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky základní -přítomný čas prostý -slovesa to be a to have,can	4. -6.		
-rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu -vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	-namaluje obrázek podle textu -přiřadí správné věty z nabídky k obrázku - s pomocí učitele umí vyhledat žádanou informaci v krátkém textu -v jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence -vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije. -vytvoří odpověď na otázku týkající se textu - vybere z předložené nabídky pokyn nebo otázku učitele (jen žáci nedoslýchaví a s KI)	-čtení krátkých textů z probrané slovní zásoby - ilustrace k textu - doplňování do vět podle informací v textu -najde informace o otevírací době muzea nebo zoo a cenu vstupenky - práce s připravenými kartami (otázky. pokyny)	5.-6.		Využití internetu a interaktivní tabule.
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- vyplní o sobě základní údaje do formuláře v ČJ a AJ	- práce s jednoduchým dotazníkem (jméno, příjmení, ,národnost, zájmy,datum narození, bydliště)	5.-6.		

Výstupy- 2.stupeň:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- na základě známých slov a frází čte jednoduchý text a pro kontrolu porozumění ho překládá do znakového jazyka a českého jazyka - zná a umí ukázat na mapě anglicky mluvící země	- práce s jednoduchým textem, odpovídajícím jazykovým zkušenostem žáků, odpovědi na otázky, vztahující se k textu - v jednoduchých textech vyhledá známé výrazy a věty.odpovědi na otázky - rozvoj čtení s porozuměním - seznámení s reáliemi anglicky mluvících zemí	7.-10.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Překlad v ČJ, případně v ZJ.
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - vyžádá písemně informaci/ informace týkající se známých témat -písemně sestaví zdvořilou žádost	- rozumí textu s malým počtem neznámých slov a přeloží ho do anglického a českého jazyka - odhadne význam neznámých slov ze souvislostí	- práce s krátkým, autentickým jednoduchým textem - v textu jen několik neznámých slov -vyhledá si na internetu informace o otevírací době, ceně, dopravě k místu určení apod. -formální žádost o informace	7.-10.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Je nutné, aby žák znal aktivně slova v českém a znakovém jazyce – zopakovat v jednotlivých složkách a probrat znovu společně. Případně číst text nejprve v českém jazyce.

Školní vzdělávací program základní školy pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních situacích - sdělí písemně informace o sobě, kamarádech, volném čase	- rozumí základním komunikačním frázím v písemné formě - umí písemně odpovědět na otázky, týkající je jeho samého, rodiny, kamarádů a volného času	- tematické celky: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda, nákupy, společnost a její problémy ,volba povolání, moderní technologie,	7.-10.	Multikulturní výchova	
-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- vyplní o sobě základní údaje do formuláře v ČJ a AJ	- práce s jednoduchým dotazníkem (jméno, příjmení, ,národnost, zájmy ,datum narození, bydliště)	7.-10.		
-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších témat	- umí podat o sobě základní informace v krátkých jednoduchých větách (e-mail - dopis, SMS) - napíše několik vět o sobě	- základní gramatické struktury - prostý a průběhový čas + minulý - vyjádření budoucnosti - způsobová slovesa – i zápor - nepravidelná slovesa	7.-10.	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace	
- písemně, gramaticky správně obměňuje jednoduché věty a krátké texty -písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky	- překládá do Zj texty se známou slovní zásobou a vybraná slova obměňuje z daných možností	- čtení s porozuměním - žák vybírá z připravených možností vhodné obměnění textu	7.-10.		Kontrola porozumění ve znakovém jazyce.
- rozumí dalším slovům, probíraným v tematických okruzích a aktivně je používá	- zná a aktivně používá probíranou slovní zásobu, umí ji přeložit do českého i znakového jazyka	- probírané tematické okruhy navazují na témata, probíraná v ČJ : dopravní prostředky, lidské tělo, zdraví, příroda..	7.-10.		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně . rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace	- rozvíjení dostatečné srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	- fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - jinak píšeme, jinak vyslovujeme -hranatá závorka -vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým situacím - poslechové hry	7. -10.		Individuálně – záleží na stupni sluchové vady a možnostech její kompenzace

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně je vyučován v 8. – 10. ročníku.

Vzdělávání v tomto předmětu je zaměřeno na několik oblastí:

- Získávání zájmu o studium druhého cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu.
- Osvojení jazyka na základní úrovni.
- Poznání kultury německy mluvících zemí.
- Pochopení významu znalosti německého jazyka pro praktický život

Metodika je podobná jako při výuce ČJ. Stejně jako v českém jazyce jsou hodnoceny především písemné formy. U těžce sluchově postižených žáků není vyžadováno odezírání ani artikulace. Osvojování německého jazyka vychází ze znalostí, získaných ve znakovém, českém a anglickém jazyce.

Metody výuky NJ: .

1. vytváření slovní zásoby v daném okruhu
2. text, k němu otázky a odpovědi
3. probrání určitých gramatických jevů a jejich začlenění do kontextu jazyka
4. aktivní užití probrané slovní zásoby a gramatických jevů

Specifikem je důsledné dodržování speciálních zásad. To znamená, že k vytvoření slovní zásoby a pochopení nových sdělení je potřeba co nejvíce **názoru** (obrázky, reálné situace, hry), **stále opakování**, důsledná **kontrola porozumění** (nestačí jen vyjádření znakovým jazykem).

Mezipředmětové vztahy

Německý jazyk má úzký vztah především s předmětem Jazyk a jazyková komunikace, ze znalostí, získaných v tomto předmětu vychází. Má vztah i se všemi předměty, protože se vždy jedná o čtení, psaní, komunikaci s učitelem i ostatními žáky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty postoje a praktická etika, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –objevujeme Evropu a svět,jsme Evropané

Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy, cizí jazyk jako nástroj dorozumění, odpovědnost každého jedince k odstranění diskriminace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modelové situace, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájili ho
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí

- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem
- motivuje žáky k snaze vyjádřit se v německém jazyce bez obav z možných chyb

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi
- nebojí se sdělovat své myšlenky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopnostem se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k etické komunikaci v digitálním prostředí

Německý jazyk

8.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a reaguje na ně	- - pozdraví a rozloučí se , poděkuje - psanou nebo mluvenou formou - rozumí napsanému jednoduchému pokynu a splní ho	- základní pokyny, používané běžně při školní práci		
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- přiřadí mluvené nebo napsané slovo k obrázku	- témata: škola,poškolní potřeby, barvy, čísla do 20, dny v týdnu, měsíce		
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- vymění si se spolužákem informace o sobě	- pořádek slov ve větě - tvoření jednoduché věty - přítomný čas - člen určitý a neurčitý		
- odpovídá na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- odpoví jednoslovně na jednoduchou otázku : Kdo je to? Co děláš? Co je to?	- tvoření otázky - otázka - odpověď		
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	-čte s porozuměním krátké texty, překládá je do ZJ - vyhledá k textu vhodný obrázek	- čtení krátkých textů z učebnice		

9.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a reaguje na ně	- rozumí pokynům, zadávaných učitelem a reaguje na ně - rozumí jednoduché otázce	- pokyny -blahopřání - otázka a odpověď		
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- přiřazuje slova k obrázkům - pojmenuje obrázky - vybere vhodný obrázek z nabídky k německé větě	-rodina, členové rodiny, -domácí zvířata -povolání -jídlo -přídavná jména – malý - velký		
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- napíše nebo řekne několik vět o sobě a členech své rodiny -přiřadí správnou větu z nabídky k obrázku	- vyplní formulář se základními informacemi o sobě nebo některém členu své rodiny		
- odpovídá na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení za použití základních gramatických struktur	- způsobová slovesa -předložky času a místa -skloňování podstatných jmen – všechny pády -množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací zájmena		
- rozumí napsaným slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- doplňuje slova do vět podle smyslu věty	- překlad krátkých textů do ČJ a ZJ		

10.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a reaguje na ně	- rozumí pokynům, zadávaných učitelem a reaguje na ně -rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a větám - omluví se něco o něco požádá	-omluva - požádat o něco		
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (nebo písemně) a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- přiřazuje slova k obrázkům - pojmenuje obrázky - vybere vhodný obrázek z nabídky k německé větě - doplní do krátkého textu správné slovo	-volný čas - zdraví,lidské tělo -oblékání -zvířata - příroda, počasí Reálie německy mluvících zemí.		
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- napíše nebo řekne několik vět o sobě a členech své rodiny -přiřadí správnou větu z nabídky k obrázku	- vyplní formulář se základními informacemi o sobě nebo některém členu své rodiny		
- odpovídá na jednoduché otázky, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	-napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení za použití základních gramatických struktur	-vyjádření množství - předložky s 3. A 4. Pádem -způsobová slovesa Stupňování přídavných jmen - minulý čas - nepravdělná slovesa		
- rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vyhledá v krátkém textu požadovanou informaci - spojí informaci s obrázkem - doplní informaci	- překlad krátkých textů do ČJ a ZJ - vyhledávání vět v textu		

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět matematika se vyučuje od 1. do 10. ročníku, čtyři vyučovací hodiny týdně v každém ročníku. Při výkladu, ověřování znalostí žáků a průběžném procvičování vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků. Pro výklad, ověřování znalostí i pro průběžné procvičování používá znakový nebo český jazyk.

Základní vzdělávání v předmětu matematika je založeno na aktivních činnostech běžného denního života, které využívají matematických znalostí. Důraz je kladen na důkladné pochopení a porozumění základním postupům a vzájemným vztahům mezi jednotlivými matematickými úkony.

Matematika v 1. – 6. ročníku se dělí do dvou tematických okruhů:

operace s čísly
geometrie

Matematika se v 7. až 10. ročníku dělí do tří tematických okruhů:

číslo a proměnná,
závislosti, vztahy a práce s daty,
geometrie v rovině a prostoru.

Mezipředmětové vztahy

Fyzika, chemie – aplikace matematických postupů pro fyzikální a chemické výpočty, využití znalosti převádění jednotek.

Jazyk a jazyková komunikace – porozumění a správné pochopení slovních úloh, schopnost správné orientace v matematickém psaném textu.

Výchova k občanství – využití statistických výpočtů a grafů, např. rozložení národností.

Dějepis – správné čtení a zapisování dějepisných dat – tisíciletí, staletí, desetiletí, určování dat vzhledem k nule – před naším letopočtem a našeho letopočtu.

Zeměpis – orientace v síti poledníků a rovnoběžek, určování zeměpisné šířky a délky.

Výtvarná výchova – osová souměrnost

Prvouka – počítání s bankovkami, orientace v prostoru

Přírodověda – jízdní řády

Pracovní činnosti – skládání, modelování

Průřezová témata

Environmentální výchova – statistické výpočty a grafy vztahující se k lidským činnostem působícím na přírodu.

Mediální výchova – grafy zobrazující politické rozložení.

Multikulturní výchova – seznámení s rozlišnými přístupy k matematice, různé způsoby výpočtů, zápis čísel v různých zemích.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – matematická data, grafy a statistické údaje, jejich porovnávání v rámci průzkumů a statistik o evropských státech a Evropské unii.

Průřezová témata je možno zařazovat průběžně do výuky matematiky nebo vyčlenit hodiny a tematicky je zaměřit. Lze využít i alternativní formy vyučování – využití internetu pro získávání dat, vypracování grafů a tabulek na počítači

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

zadáva úkoly, při kterých žáci využívají matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech – odhady, měření, orientace,
rozvíjí paměť pomocí numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
vytváří zásobu matematických nástrojů.

Žák

využívá matematické poznatky a dovednosti v rámci mezipředmětových vztahů ve fyzice, chemii a zeměpise, při praktických činnostech a v praktickém životě využívá odhady, znalost numerických výpočtů, matematických vzorců a algoritmů promítá do praktického života.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

rozvíjí logické myšlení, které vede ke správnému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci při řešení matematických problémů,
zařazuje příklady, při kterých žáci sami dojdou ke správnému řešení,
zařazuje týmovou práci.

Žák

řeší problémy na základě logického úsudku, je schopen logické argumentace ve znakovém jazyce,
samostatně nebo ve skupině řeší příklady.

Kompetence komunikativní

Učitel

vede k přesnému a stručnému matematickému vyjadřování a ke správnému používání matematických symbolů,
umožňuje všem žákům vlastní postupy řešení a jejich vysvětlení.

Žák

propojuje schopnost přesného a stručného vyjadřování do všech oblastí života, pro vysvětlení svého postupu používá vhodné prostředky komunikace a správnou matematickou terminologii,
je schopen vyslechnout jiný postup řešení a přemýšlet o něm.

Kompetence sociální a personální

Učitel

zadáva žákům samostatné a skupinové práce podle jejich schopností a dovedností, mění složení pracovních skupin.

Žák

chápe význam týmové práce a zásady samostatné práce
respektuje názor jiného žáka,
vědomě přijímá různé role ve skupině,
učí se diskutovat.

Kompetence občanské

Učitel

vede žáky k pochopení a přijetí všeobecně platných matematických zákonů a norem.

Žák

chápe a přijímá všeobecně platné matematické zákony a normy.

Kompetence pracovní

Učitel

vyžaduje od žáků důsledné plnění zadaných úkolů, dodržování správných postupů,
umožňuje žákům spolupracovat a pomáhat si,
vede žáky k cílenému využívání všech dostupných matematických pomůcek,
vede žáky k používání získaných znalostí a dovedností v praxi.

Žák

plní zadané úkoly a dodržuje správné postupy,
chápe význam spolupráce,
vědomě využívá všech dostupných matematických pomůcek,
využívá získané znalosti v praxi.

Kompetence digitální

- začleněním ICT do výuky učíme žáky využívat internet a digitální dokumenty jako další zdroj informací
- vedeme žáky k tomu, aby uměli získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Předmět: Matematika

Ročník : 1.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
-používá přirozená čísla do 10 - počítá předměty v daném souboru		- znalost čísel 0 – 10 - psaní číslic do 10		
- zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti		- porovnávání znaky nerovnosti do 10		
- orientuje se na číselné ose		- orientace na číselné ose - postavení čísel v číselné řadě		
- sčítá a odečítá do 10		- sčítání a odečítání do 10 z paměti		
- rozlišuje geometrické tvary – trojúhelník, čtverec obdélník, kruh - vyhledává je ve svém okolí a modeluje se		- porovnávání geometrických tvarů – trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh		PV – skládání, modelování, stříhání

Předmět: Matematika

Ročník : 2.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- sčítá a odečítá do 20 s přechodem i bez přechodu desítky		- znalost čísel do 20 - porovnávání čísel znaky nerovnosti do 20 - sčítání a odečítání do 20 bez přechodu desítky - sčítání a odečítání do 20 s přechodem přes desítku		
- čte, zapisuje a porovnává čísla do 20 - zobrazí číslo na číselné ose - zapisuje nerovnosti		- numerace do 20, číselná osa - nerovnost		
- poznává bankovky a určuje jejich hodnotu (více, méně)		- seznámení s bankovkami a mincemi do 20		Prvouka - bankovky
- rozezná, vyhledává a modeluje tělesa – krychle, koule, kvádr		- poznávání těles : krychle, koule kvádr		PV - modelování

Předmět: Matematika

Ročník : 3.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- sčítá a odečítá do 100 bez přechodu desítky i s přechodem desítky	- žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta - žák využívá komutativnost sčítání -žák využívá asociativnost sčítání -žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek	- sčítání a odečítání do 100 bez přechodu desítky (36+2), s přechodem desítky (60+20, 28+3)		
- s pomocí učitele řeší jednoduché slovní úlohy a počítá s penězi		-počítání s penězi do 100 - jednoduché slovní úlohy		
- orientace na číselné ose	-	- orientace na číselné ose - postavení čísel v číselné řadě		
- seznámí se s principem vyvození násobilky na konkrétních příkladech		- seznámení s násobilkou a dělením		
- pracuje s pravítkem, rýsuje přímky a lomené čáry - kreslí křivé čáry - dovede označit bod, průsečík		- práce s pravítkem : lomená čára,bod, přímka, polopřímka,, průsečík, křivá čára		

Předmět: Matematika

Ročník : 4.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- sčítá a odečítá dvojčíferná čísla do 100 z paměti i písemně	-žák správně sepíše čísla pod sebe	- sčítání a odečítání do 100 z paměti i písemně		
- umí z paměti násobilku i dělení, zapisuje příklady	- násobí a dělí v oboru malé násobilky - využívá komutativnost a asociativnost	- násobilka, dělení, zápis příkladů - násobení 10, 100		
- orientuje se na číselné ose do 1000		- numerace do 1000, číselná osa - nerovnost		
- s pomocí učitele řeší slovní úlohy		- slovní úlohy		JK – čtení s porozuměním
- provádí jednoduché převody jednotek délky	-žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km	- různá měřidla délky - jednotky délky . mm, cm, dm, m, km - převody		
- provádí odhady a měření úseček	-měření úsečky - graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky -určí délku lomené čáry graficky i měřením	- měření úsečky -rýsování úseček a jejich porovnávání		
- pracuje s pravítkem, rýsuje přímky a lomené čáry		- kolmice - rovnoběžky a různoběžky		
- vyhledává a rozpoznává prostorové a rovinné útvary		- základní prostorové útvary – kužel, jehlan,válec - základní rovinné útvary – rozlišení kruh a kružnice		PV– modelování, skládání
- vyhledává a doplňuje osově souměrné útvary		- osově souměrné útvary		VV – osová souměrnost

Předmět: Matematika

Ročník : 5.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1000 i 10 000	-žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku	- sčítání a odečítání do 1000 z paměti i písemně		
- násobí jednociferným a dvojciferným činitelem	-žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem -žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku	-písemné násobení jednociferným. i dvojciferným. činitelem - násobení 1000		
- dělí se zbytkem v oboru násobilky		- dělení se zbytkem v oboru násobilky		
- zkouší odhady a zaokrouhluje čísla na desítky a stovky	- žák zaokrouhluje čísla s danou přesností	- odhady a zaokrouhlování na desítky a stovky		
- řeší jednoduché slovní úlohy	-žák formuluje odpověď k zadané úloze	- slovní úlohy		JK – čtení s porozuměním
- seznamuje se s jednotkami hmotnosti, objemu a času - vyhledává, sbírá a třídí data -čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplňuje tabulky. schémata	.- žák provádí jednoduchá pozorování a zapisuje je	- jednotky hmotnosti, objemu času – převádění (větší jednotky na menší) - tabulky, diagramy- doplňování, tvoření		
- umí sestrojit kružnici o daném poloměru a průměru	-žák narýsuje kružnici s daným poloměrem	- práce s kružítkem – kružnice, kruh		
- umí sestrojit trojúhelník ze tří stran pomocí kružítka		- sestrojení trojúhelníku pomocí kružítka		
- na konkrétních příkladech označí úhly a pravý úhel, kolmici a různoběžky	-žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině -žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti -žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	- úhel, pravý úhel, kolmice, různoběžky – sestrojení - rovnoběžky		

Předmět: Matematika

Ročník : 6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- sčítá a odečítá do 1000000	-žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy -žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě -žák porovnává čísla do milionů -žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel	- numerace do 1000000, orientace v číselné řadě - sčítání a odečítání		
- zkouší odhady a zaokrouhluje na tisíce	-žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování -žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku	- odhad a zaokrouhlování na tisíce		
- písemně násobí trojčiferným číslem	-žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku	- písemné násobení trojčiferným číslem		
- dělí jednociferným dělitelem a zná postup dělení dvojčiferným dělitelem		- dělení jednociferným a dvojčiferným dělitelem		
- umí pracovat efektivně s Kalkulátorem	- účelně a efektivně využívá kalkulačtor	-práce s kalkulaátorem		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- orientuje se v jízdních řádech -umí měřit teplotu	-žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) -žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria --žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu -žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.)	- praktické využití jízdních řádů -praktické měření -práce s tabulkami a diagramy		Př – jízdní řády
- na konkrétních případech určí polovinu, třetinu a čtvrtinu	-Žák rozezná v grafickém znázornění polovinu, třetinu a čtvrtinu	- seznámení se zlomky		
- narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník,kružnici - trojúhelník pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný	-žák rozezná základní rovinné útvary-čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice -žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran -žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru -žák narýsuje kružnici s daným poloměrem -žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran -žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic	- sestrojení čtverce, obdélníku a trojúhelníku a kružnice - vrcholy, strany – počet stran a vrcholů v jednotlivých útvarech		
- vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku - vypočítá obsah čtverce a obdélníku	-žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků -žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů -žák používá základní jednotky obsahu (cm^2 , m^2 ,	- obvody čtverce, obdélníku a trojúhelníku – jednotky délky - obsah čtverce a obdélníku- -Jednotky obsahu		

	km ²) bez vzájemného převádění			
- sestrojí rovnoběžky, různoběžky - pozná rovnoběžníky	-žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (bod, čára, úsečka, rovnoběžka, kolmice, různoběžka)	- sestrojení rovnoběžek - poznávání rovnoběžníků		
- poznají rovinu a polorovinu		- rovina, polorovina, vzájemná poloha dvou přímek v rovině		
- řeší a doplňuje osově souměrné útvary	-žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) -žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru -žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky	- útvary osově souměrné		Vv – osová souměrnost
-modeluje a určí část celku,používá zápis ve formě zlomku	- žák rozlišuje v zápisu zlomku čitatele a jmenovatele - žák graficky znázorní zadaný zlomek	-práce s různými předměty (koláč, papírový kruh, dort..) – určování části celku - polovina, čtvrtina, šestina, osmina, desetina - zápis zlomku		
-porovná,sčítá a odečítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	-	-sčítání a odečítání zlomku vždy s názorem		
-vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- na teploměru vyznačí kladná a záporná čísla a nulu	- zápis čísla a jeho znázornění na číselné ose (vždy s pomocí názorných pomůcek)		

Předmět: Matematika

Ročník: 7.

Poznámky:

Aritmetika

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- napíše správně desetinné číslo podle diktátu - přečte správně zapsané číslo		- čtení a zápis desetinného čísla		JK – správné čtení a výslovnost čísel, gramaticky správný zápis
- chápe princip převodu zlomku s libovolným jmenovatelem na zlomek se jmenovatelem 10n - zapíše správně desetinné číslo jako zlomek a opačně		- zlomek se jmenovatelem 10n, jeho zápis desetinným číslem		
- orientuje se v matematických řádech - chápe princip zaokrouhlování - umí číslu přiřadit znamínko větší - menší	- žák vyznačí racionální číslo na číselné ose - zaokrouhluje čísla s danou přesností - využívá pro kontrolu odhad	- porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel		
- dobře zapíše desetinná čísla pod sebe - pamatuje si princip písemného sčítání a odčítání celých čísel - chápe aplikaci tohoto principu na desetinná čísla - chápe princip zapsání desetinné čárky u sčítání a odčítání - pamatuje si malou násobilku - zvládá písemné násobení - chápe princip určení počtu desetinných míst u násobení - umí písemné dělení celého čísla celým číslem - chápe princip matematických úprav u dělení desetinným číslem - chápe princip zapsání desetinného zbytku a desetinné čárky ve výsledku - zvládá počítání s desetinnými čísly	- dodržuje pravidla pořadí početních operací v oboru racionálních čísel - provádí základní početní operace s desetinnými čísly - využívá vlastností komutativnosti, asociativnosti a distributivnosti při počítání s desetinnými čísly - vyznačí racionální číslo na číselné ose a číslo k němu opačně	- početní operace s desetinnými čísly	- environmentální výchova – slovní úlohy počítající různé údaje o působení člověka na přírodu (např. spotřeba vody na osobu, produkce škodlivých látek atd.)	Ch – aplikace počítání s desetinnými čísly na chemické výpočty

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- chápe princip odvozování jednotek pomocí předpon - prakticky zvládá převádění jednotek - chápe rozdíl mezi desítkovou a nedesítkovou soustavou		- převody jednotek délky, hmotnosti, času a obsahu	- environmentální výchova – přepočty statistických údajů o působení člověka do různých jednotek - multikulturní výchova – seznámení se vznikem různých matematických soustav	F – předpony pro odvozování jednotek JK – používání matematických tabulek
- umí písemné dělení - chápe princip výpočtu - zvládá kreslení a rýsování diagramů a grafů - aplikuje výpočty na úlohách z praktického života	- žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat	- aritmetický průměr a statistické diagramy	- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – statistické výpočty (např. zastoupení obyvatelstva) a jejich zakreslení	VV – kreslení grafů a diagramů
- rozezná prvočísla a čísla složená - umí rozložit složené číslo na prvočísla - chápe princip určení násobku a dělitele	- žák rozlišuje prvočísla a složené číslo - rozlišuje společný násobek a společný dělitel - najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel - využívá kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50 a 100 - řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti	- dělitelnost, společný násobek a dělitel		
- seznamuje se s římskými číslicemi		- římské číslice , letopočty		

Geometrie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozezná druhy čar a umí je pojmenovat - správně používá různé druhy čar	- využívá polohové a metrické vlastnosti - užívá matematickou symboliku	- základní pravidla rýsování, druhy čar, technické písmo		VV – různé typy písma D – historický vývoj písma
- rýsuje správně úsečku, umí ji popsat - chápe princip grafického půlení úsečky		- osa úsečky		
- rýsuje správně úhel, umí jej popsat - správně používá úhloměr - pamatuje si pojmenování úhlů podle velikosti - chápe souvislost mezi velikostí úhlu ve stupních a jeho názvem - zvládá grafické půlení a násobení úhlu - chápe převody úhlových jednotek - aplikuje znalosti o úhlech do praktického života	- určuje velikost úhlu výpočtem a měřením - sčítá a odčítá úhly, určí násobek - využívá vlastnosti dvojic úhlů (střídavé, souhlasné, vedlejší a vrcholové) - určuje velikost úhlu podle úhloměru	- úhel – velikost, rýsování, druhy úhlů, osa, grafické násobení a dělení		Fy – úhel jako veličina, rozdíl mezi vteřinou a sekundou
- pamatuje si pojmenování úhlů - chápe aplikaci pojmenování úhlů na trojúhelníky - rozeznává základní vlastnosti ostroúhlého, pravoúhlého a tupoúhlého trojúhelníku	- žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary- rozlišuje typy trojúhelníků	- trojúhelník – druhy trojúhelníků podle vnitřních úhlů		
- chápe pravidla pro počítání s úhly - zvládá geometrické přenesení úhlů - v praxi aplikuje počítání s úhly na vnitřní úhly trojúhelníku	- sčítá a odčítá úhly, určí násobek - využívá vlastnosti dvojic úhlů (střídavé, souhlasné, vedlejší a vrcholové)	- počítání s úhly, přenesení, porovnávání úhlů		
- umí správně používat kružítka - pamatuje si postup rýsování - logickou úvahou na základě předchozího učiva odvodí rýsování dvanáctiúhelníku	- žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary – pravidelné mnohoúhelníky - využívá základních vlastností rovinných útvarů - žák načrtne a sestrojí pravidelné mnohoúhelníky	- rýsování pravidelných šestiúhelníků a osmiúhelníků		
- umí rozlišit čtverec a obdélník - pamatuje si jejich základní vlastnosti - zvládá práci s geometrickým vzorcem - aplikuje geometrické výpočty na praktický život	- žák odhaduje a vypočítává obvod a obsah základních rovinných útvarů - odhaduje obsah i obvod pomocí čtvercové sítě - určí výpočtem obvod a obsah - užívá a převádí jednotky délky a obsahu	- obsah čtverce a obdélníku	Mediální výchova – využití obsahů čtverce a obdélníku na grafická znázornění	Fy – jednotky obsahu Pč – práce se čtvercovou sítí Ze – aplikace sítí na síť poledníků a rovnoběžek JK – používání matematických tabulek

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje plochu od prostoru - rozvíjí prostorovou orientaci - na základě znalostí čtverce a obdélníku chápe rozdíl mezi krychlí a kvádrem - pamatuje si vzorečky pro výpočet - umí využít výpočty v praktickém životě	- žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary - rozpoznává mnohostěny - užívá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - pracuje s půdorysem a nárysem - odhaduje a vypočítává objem a povrch - převádí a používá jednotky objemu	- povrch kvádru a krychle		Fy – jednotky obsahu PV – výroba modelů těles JK – správné přečtení a pochopení slovních úloh, používání matematických tabulek

Předmět: Matematika

Ročník: 8.

Poznámky:

Aritmetika

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- chápe princip přepočtu libovolného jmenovatele na násobky 10 - umí princip převodu prakticky používat		- zápis zlomků desetinnými čísly		Fy – zápis čísel při převádění jednotek
- rozumí pojmům krácení a rozšiřování - chápe jejich princip - aplikuje tyto principy na příklady se zadanými údaji	- provádí základní úpravy zlomků – rozšiřování, krácení,	- ekvivalentní úpravy zlomků		
- pamatuje si rozklad čísla na prvočísla - umí najít nejmenšího společného dělitele a největší společný násobek - rozumí pojmu sčítání a odčítání zlomků - aplikuje princip společného násobku a dělitele na společného jmenovatele - pamatuje si krácení zlomků - chápe u násobení zlomků krácení do kříže - rozumí pojmu převrácená hodnota - rozumí pojmu smíšené číslo - zvládá přepočet smíšeného čísla na zlomek a obráceně	vyjádří zlomek v základním tvaru - určí převrácené číslo - počítá se smíšenými čísly - žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem - navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek - část	- početní úkony se zlomky		JK – správné pochopení odborných pojmů ZJ – správné používání znaků pro odborné pojmy
- rozumí pojmu složený zlomek - chápe princip přepisu složeného zlomku na početní úkony s jednoduchými zlomky - umí aplikovat znalosti o zlomcích na složené zlomky	- provádí zjednodušení složeného zlomku, -	- složený zlomek		
- rozumí pojmům procento, základ, procentová část a počet procent - zvládá výpočet jednoho procenta ze základu - chápe postup výpočtů procentové části, počtu procent a základu - umí aplikovat do praxe předchozí vědomosti	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek – část – procentem, zlomkem, desetinným číslem - převádí různá vyjádření vztahu celek – část - řeší aplikační úlohy na procenta i v případě, že procentová část je větší než jedna	- procenta	Environmentální výchova – statistické výpočty v procentech	JK – správné pochopení odborných pojmů ZJ – správné používání znaků pro odborné pojmy

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- chápe význam slova poměr - rozumí principu výpočtu - zvládá vypočítat úlohy z praktického života - průběžně u všech výpočtů trénuje odhad správného výsledku - chápe jeho důležitost pro zpětnou kontrolu správnosti výpočtů	- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek – část – poměr, zlomek, procento - navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pracuje s měřítky map a plánů	- poměr, odhady výsledků		
- chápe význam pojmů přímá a nepřímá úměrnost - umí rozlišit na úlohách z praktického života přímou a nepřímou úměrnost - zvládá zápis slovní úlohy a vyznačení úměrnosti - rozumí a zvládá zápis výpočtu pomocí trojčlenky	- určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti - vytvoří tabulku, graf a rovnici - určí z textu, tabulky a grafu přímou a nepřímou úměrnost	- trojčlenka, přímá a nepřímá úměrnost		JK – správné porozumění textu
- chápe pojem číselná osa - umí zakreslovat čísla do číselné osy - rozumí principu počítání s kladnými a zápornými čísly - dovede vědomosti o kladných a záporných číslech využít v praxi -chápe pojem absolutní hodnota celého čísla	- žák určí absolutní hodnotu celého čísla - využívá její geometrickou interpretaci	- sčítání a odčítání celých kladných a záporných čísel a jejich porovnávání - určení absolutní hodnoty		Dě – aplikace číselné osy na časovou přímku

Geometrie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozumí pojmu osa, střed - ovládá zásady správného rýsování kolmic a přenášení vzdáleností pomocí kružítka	- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti - rozhodne, kdy je útvar středově a kdy osově souměrný - určí střed a osu souměrnosti	- středová a osová souměrnost		
- chápe pojmy souhlasné úhly, střídavé úhly - rozumí jejich využití - pamatuje si součet vnitřních úhlů trojúhelníku - zvládá sčítání a odčítání úhlů - umí převádět stupně na minuty a opačně	- žák využívá při výpočtech vlastnosti dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších a vrcholových)	- souhlasné a střídavé úhly, vnitřní úhly v trojúhelníku		Fy – převody jednotek JK – správné chápání významu slov ZJ – správné použití znaků
- pamatuje si základní vlastnosti trojúhelníku - rozumí pojmu rovnoramenná, rovnostranný - umí v praxi rozlišit rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník	- charakterizuje a třídí trojúhelníky	- rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník		JK – správné chápání významu slov ZJ – správné použití znaků
- rozumí pojům výška, těžnice, střední příčka - pamatuje si jejich vlastnosti - dokáže tyto vlastnosti využít v praxi	- využívá vlastností trojúhelníků	- prvky trojúhelníku		
- chápe pojem shodnost - umí porovnávat vlastnosti trojúhelníků - dokáže aplikovat znalosti do praktického života	- využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	- shodnost trojúhelníků		
- pomatuje si vlastnosti výšky - pamatuje si vzorec pro výpočet - chápe princip dosazení a výpočtu - dokáže aplikovat své znalosti o obsahu do praktického života	- žák řeší početní úlohy na obsah trojúhelníku - používá a převádí jednotky obsahu	- obsah trojúhelníku		
- umí převádět jednotky objemu - chápe převod krychlové jednotky – duté míry - pamatuje si vzorce pro výpočet objemu - chápe princip dosazení do vzorce a postup výpočtu - dokáže aplikovat své znalosti o objemu do praktického života	- žák používá a převádí jednotky obsahu a objemu	- jednotky objemu, objem kvádru a krychle		Fy – převody jednotek

Předmět: Matematika

Ročník: 9.

Poznámky:

Aritmetika a algebra

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- pamatuje si počítání s celými čísly, desetinnými čísly a zlomky - ovládá zápis čísla na číselnou osu umí aplikovat své znalosti na racionální čísla	- provádí základní operace se zlomky a desetinnými čísly -dodržuje pravidla pro pořadí početních operací -využívá vlastnosti početních operací – komutativnost, asociativnost a distributivnost	- racionální čísla		D – časová přímka
- chápe pojem výraz - ovládá všechny dosud probrané početní operace	- žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	- číselné výrazy		
- chápe pojem proměnná - umí vypočítat hodnotu výrazu - rozumí pravidlům pro počítání s výrazy - rozlišuje jednočlen od mnohočlenu - aplikuje své znalosti z této oblasti do praktického života, tj. výpočty podle vzorců	- určí hodnotu výrazu -sčítá a násobí mnohočleny -tvorí smysluplné úlohy, které lze řešit užitím proměnných - sestaví číselný výraz podle slovního zadání	- výrazy s proměnnou a početní úkony s nimi		Fy – fyzikální vzorce
- rozumí pojmu rovnice - pamatuje si základní pravidla pro počítání rovnic - zvládá výpočet zkoušky dosazením - aplikuje znalosti z rovnic na úpravy vzorců	- žák řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku Rozhodne, zda rovnice má řešení	- lineární rovnice		Fy – fyzikální vzorce a jejich úpravy Ch – chemické rovnice
- rozumí pojmu mocnina a odmocnina - chápe postup výpočtu - orientuje se v tabulkách - dokáže aplikovat své znalosti o mocninách a odmocninách do praktického života	- žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin	- druhá mocnina a odmocnina		Ch – chemické výpočty Fy – fyzikální výpočty
- rozumí pojmu reálná čísla - zvládá výpočty s reálnými čísly		- reálná čísla		
- chápe pojem statistika - dokáže sbírat a zapsat statistická data - umí zpracovat data do tabulek - umí zakreslit graf	- žák porovná kvantitativní vztahy dat zadaných tabulkami, grafem a diagramy - interpretuje získané výsledky -matematizuje jednoduché reálné situace -žák porovnává soubory dat -vyhledává a zpracovává data -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace	- statistika	Enviromentální výchova – statistické tabulky a grafy Mediální výchova – grafy politického rozložení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – grafy a tabulky k dané problematice	JK – schopnost z textu vyčíst data Ze – zpracování zeměpisných údajů OV – využití pro zobrazování demografických údajů

Geometrie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- pamatuje si vlastnosti osově a středové souměrnosti, shodnosti trojúhelníků - umí logicky vyvodit shodnost geometrických útvarů - na základě znalosti osově souměrnosti dokáže popsat souměrnost - zvládá posunutí geometrického obrazce	- žák rozhodne, kdy jde o středovou a osovou souměrnost, kdy o posunutí	- shodnost geometrických útvarů, souměrnost, posunutí		Ze – porovnávání rozloh států
- chápe pojem rovnoběžníky, lichoběžníky - umí pojmenovat různé rovnoběžníky a lichoběžníky - pamatuje si základní vzorce - dokáže odvodit další vzorce - umí vyhledávat potřebné vzorce v tabulkách - zvládá výpočet obvodů a obsahu rovnoběžníků a lichoběžníků	- žák načrtne a sestrojí rovinné útvary – rovnoběžníky a lichoběžníky - rozliší typy čtyřúhelníků - využívá vlastností základních rovinných útvarů	- rovnoběžníky a lichoběžníky – vlastnosti, obvod, obsah		Fy – převody jednotek
- rozumí textu Pythagorovy věty - chápe grafické řešení - pamatuje si vzorec $c^2 = a^2 + b^2$ - umí odvodit výpočet a, b - dokáže aplikovat výpočet Pythagorovy věty v praktickém životě	- žák využívá polohové a metrické vlastnosti – Pythagorova věta - řeší úlohy početně - využívá matematickou symboliku	- Pythagorova věta	Multikulturní výchova – matematika jako filozofická kategorie	Fy – převody jednotek Dě – historie matematiky
- umí rozlišit kruh od kružnice - pamatuje si vzorce - chápe význam čísla π - rozlišuje průměr a poloměr - zvládá výpočet obvodu a obsahu - dokáže aplikovat výpočty do praxe	- žák rozlišuje kruh a kružnici - využívá základních rovinných útvarů	- kruh, kružnice	Multikulturní výchova – alfabeta a země, kde se používá	Dě – historie
- umí rýsovat základní geometrické útvary - pamatuje si rýsování os, úseček a úhlů - chápe význam slovního spojení vzájemná poloha - dokáže aplikovat své vědomosti do praxe		-vzájemné polohy kružnice a přímky, dvou kružnic, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		
- ovládá rýsování - chápe význam slovního spojení množiny bodů dané vlastnosti - dokáže logicky dojít ke správnému řešení	- žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti - pojmenuje základní množiny bodů dané vlastnosti – osa úhlu, osa úsečky, osa kružnice, Thaletova kružnice	- množiny všech bodů dané vlastnosti		JK – správné chápání slov
- dokáže vysvětlit věty SSS, SUS, USU, SSU - znalosti o větách umí aplikovat do praxe - dokáže zapsat jednoduchou geometrickou konstrukci	- žák využívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- konstrukce trojúhelníků		
- rozezná hranoly od jiných těles - orientuje se ve vzorcích	- rozpoznává a charakterizuje základní prostorové útvary	- objem a povrch		Fy – převody jednotek

- dokáže aplikovat vzorce pro výpočet povrchu a objemu do praxe	- používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka - načrtne a sestrojí síť těles -objasní pojmy síť tělesa, plášť a podstava	hranolů		

Předmět: Matematika

Ročník: 10.

Poznámky:

Algebra

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- pamatuje si pravidla pro počítání se zlomky a závorkami - umí tato pravidla používat	- řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav - ověří správnost řešení zkouškou	- lineární rovnice se zlomky a závorkami		
- rozumí zakreslování do soustavy xy - dokáže vypočítat tabulku hodnot x a y - v praxi využívá znalostí o grafech	- žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - vytvoří graf funkce danou tabulkou nebo rovnicí - vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými	- soustava souřadnic, graf lineární a kvadratické funkce		Fy – grafy fyzikálních závislostí Ch – grafy chemických závislostí
- pamatuje si základní vlastnosti mocnin - rozumí zápisu $a^0 = 1$ - zvládá základní pravidla pro počítání s mocninami - rozlišuje přirozený a záporný exponent -	- žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 i ke stanovení druhé odmocniny	- počítání s mocninami		
Rozumí souvislosti mezi exponentem x a počtem nul nebo desetinných míst - zvládá napsat velmi velké nebo velmi malé číslo ve zkráceném zápisu	- žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	- zápis čísel a. 10x		Fy – zápis velmi velkých a velmi malých hodnot, převody jednotek Ch – zápisy velikostí některých chemických vlastností
- rozumí pojmu nerovnice - rozlišuje znaky $\leq$, $\geq$, $<$, $>$ - umí používat pravidla pro počítání s nerovnicemi - dokáže zakreslit výsledek do číselné osy		- nerovnice o jedné neznámé, soustavy dvou nerovnic o jedné neznámé		
- pamatuje si a umí používat pravidla pro výpočet rovnic - chápe sčítací a dosazovací metodu - dokáže aplikovat obě metody do praxe	- řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav - ověří správnost řešení zkouškou - rozhodne, zda má soustava rovnic řešení	- soustavy dvou rovnic o dvou neznámých		
- pamatuje si pravidla pro počítání s jednočleny - chápe pojem mnohočlen - dokáže aplikovat pravidla pro násobení a dělení na mnohočleny - užívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	- využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen nejvýše druhého stupně) - užívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	- násobení a dělení mnohočlenů - vzorce pro výpočet $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$		

Geometrie

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- umí rozeznat a popsat válec - pamatuje si vzorce pro výpočet povrchu a objemu - dokáže najít vzorce v tabulkách - aplikuje znalosti do praktického života	- rozpozná síť válce - odhaduje a vypočítává povrch a objem - používá a převádí jednotky obsahu a objemu	- povrch a objem válce		
- umí rozlišit shodné a podobné obrazce - dokáže aplikovat znalosti o shodnosti na podobnost	-	- podobnost geometrických útvarů		
- umí popsat a rozlišit jehlan od kužele - pamatuje si základní vzorce pro výpočet nebo je umí vyhledat v tabulkách - dokáže v praxi aplikovat znalosti o tělesech	- žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol - stěnová a tělesová úhlopříčka - odhaduje a počítá povrch a objem - převádí jednotky obsahu a objemu - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických oblastí	- povrch a objem jehlanu, kužele a koule		Fy – převody jednotek
- zvládá konstrukci čtverce a obdélníku - pamatuje si různé druhy čtyřúhelníků - umí narýsovat různé čtyřúhelníky		- konstrukce čtyřúhelníků		
- rozumí pojmu goniometrické funkce - umí rozlišit jednotlivé funkce - ze zadání dokáže vyčíst druh funkce - v tabulkách dokáže vyhledat hodnoty goniometrických funkcí - znalosti o goniometrických funkcích aplikuje do praxe		- goniometrické funkce		JK – správné chápání pojmů
- zvládá základní pravidla pro rovnoběžné promítání		- volné rovnoběžné promítání		

Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika umožní žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, tj. získat elementární dovednosti v oblasti ovládání a využívání výpočetní techniky, základů programování, robotiky a současných informačních technologií, orientovat se v okruhu informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v reálném životě.

Obsah vyučovacího předmětu je určen v RVP ZV vzdělávací oblasti Informatika. Současně je úzce propojen s oblastí Jazyk a jazyková komunikace a v rámci praktického využívání Informatiky prolíná do téměř všech vzdělávacích oborů.

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Na 1. stupni je předmět vyučován ve 5. a 6. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Na 2. stupni je předmět vyučován v 7. - 10. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Při výkladu, ověřování znalostí žáků a průběžném procvičování vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků. Výuka a procvičování probíhá ve specializované učebně informační a komunikační technologie.

Pro výuku lze použít následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO WeDo (na 2 žáky 1 stavebnice)
- robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- alternativně - programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)

Odkazy na učebnice jsou v kolonce **zdroje**.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předměty ZŠ – práce s výukovými programy pro jednotlivé předměty a jejich správná obsluha.

Jazyk a jazyková komunikace – práce s výukovými programy pro jednotlivé předměty a jejich správná obsluha, psaní souvislého textu v daném jazyce (znalost přepínání české a anglické klávesnice), práce s internetem.

Výchova k občanství – využití statistických výpočtů a grafů, např. rozložení národností.

Průřezová témata

Environmentální výchova – statistické údaje a grafy vztahující se k lidským činnostem působícím na přírodu.

Mediální výchova – grafy zobrazující politické rozložení.

Multikulturní výchova – seznamování se s různými demografickými údaji pomocí internetu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – informace, grafy, data a statistické údaje o evropských státech a Evropské unii.

Průřezová témata je možno zařazovat průběžně do výuky informační a komunikační technologie nebo využít výukové programy a internet v příslušných vyučovacích hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci využívají poznatky o počítači
- rozvíjí paměť pomocí osvojování si nezbytných algoritmů
- vytváří zásobu nástrojů k obsluze osobního počítače a k práci na něm.
- učí žáky vyhledávat informace za využití výukových programů, multimediálních zdrojů včetně internetu

Žák

- využívá poznatky a dovednosti v rámci mezipředmětových vztahů na výukové programy všech vyučovacích předmětů
- znalost obsluhy a práce na osobním počítači promítá do praktického života.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- rozvíjí logické myšlení, které vede ke správné obsluze a práci na osobním počítači
- zařazuje týmovou práci.
- seznamuje žáky se způsobem vyhledávání informací prostřednictvím ICT (o institucích a organizacích), které je možno využít při řešení problémových situací a s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Žák

- řeší problémy spojené s obsluhou osobního
- samostatně nebo ve skupině plní zadanou práci
- vyhledává informací prostřednictvím ICT

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede ke správnému používání osobního počítače a internetu
- umožňuje všem žákům vlastní komunikaci přes internet
- rozšiřuje slovní zásobu žáků o pojmy a termíny z oblasti ICT, dbáme na jejich správné osvojení a používání

Žák

- pro vysvětlení svého postupu používá vhodné prostředky komunikace
- je schopen vyslechnout jiný postup řešení a přemýšlet o něm
- rozšiřuje svou slovní zásobu o pojmy a termíny z oblasti ICT, dbá na jejich správné osvojení a používání

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům samostatné a skupinové práce podle jejich schopností a dovedností,
- mění složení pracovních skupin.
- na konkrétních příkladech učí žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování při využívání ICT, ohrožující bezpečnost osob, zdraví a životní prostředí

Žák

- chápe význam týmové práce a zásady samostatné práce,
- respektuje názor jiného žáka,
- vědomě přijímá různé role ve skupině,
- učí se diskutovat
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování při využívání ICT

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k pochopení a přijetí všeobecně platných pravidel a zásad pro práci na osobním počítači
- formuje základy právního vědomí žáků-seznamuje je s vazbami na právní předpisy a obecně platné morální zásady v oblasti pořizování a využívání ICT (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...)
- seznamuje žáky s různými možnostmi elektronické komunikace s úřady
- klade důraz na pochopení souvislosti mezi nadměrným využíváním ICT a poškozováním zdraví, usilujeme o osvojení zdravého životního stylu

Žák

- chápe a přijímá všeobecně platná pravidla a zásady pro práci na osobním počítači

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje od žáků důsledné plnění zadaných úkolů, dodržování správných postupů,
- umožňuje žákům spolupracovat a pomáhat si,
- vede žáky k cílenému využívání všech dostupných programů
- vede žáky k používání získaných znalostí a dovedností v životě

Žák

- plní zadané úkoly a dodržuje správné postupy,
- chápe význam spolupráce,
- vědomě využívá všech dostupných programů
- využívá získané znalosti v životě.

Kompetence digitální

- celý obsah předmětu

Předmět: Informatika

Ročník: 5.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Ovládání digitálního zařízení žák - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	žák - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) zdarma B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) hra - učení D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole) video
Práce ve sdíleném prostředí žák -najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	žák -uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů -najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí -pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj -při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“	A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
Základy robotiky se stavebnicí žák -sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů -popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé	žák -sestaví robota podle návodu -sestaví program pro robota -oživí robota, otestuje jeho chování -najde chybu v programu a opraví ji	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí	Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 2 – Ventilátor Aktivita 3 – Kolotoč Aktivita 4 –	robotická stavebnice LEGO WeDo 2.0 učebnice Edukační robotika s LEGO WeDo pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
kroky jeho řešení -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	-upraví program pro příbuznou úlohu -pomocí programu ovládá světelný výstup a motor -pomocí programu ovládá senzor -používá opakování, události ke spouštění programu	senzoru	Nákladní výtah Aktivita 5 – Závora	i-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly)
Úvod do kódování a šifrování dat a informací žák -popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji -vyčte informace z daného modelu	žák -sdělí informaci obrázkem -předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel -zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text -zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky -obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži – smajlík ☺ Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	A: Kódování informace obrázkem A: Kódování informace textem A: Kódování informace číslem A: Kódování a šifrování textu A: Kódování rastrového obrázku A: Kódování vektorového obrázku	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 1 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1) C: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)

Předmět: Informatika

Ročník: 6.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Úvod do práce s daty žák -uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; - vyslovuje odpovědi na základě dat pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	žák -pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech -doplňuje posloupnost prvků -umístí data správně do tabulky -doplňuje prvky v tabulce -v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data	A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)
Základy programování – příkazy, opakující se vzory žák -sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů -popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy -v programu najde a opraví chyby -rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát -vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)
Úvod do informačních systémů -v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	žák -naleznou ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	Systémy kolem nás	metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
Základy programování – vlastní bloky, náhoda žák -sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů -popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program;	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy -v programu najde a opraví chyby -rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát -rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty	Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	něj -vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky -přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky -rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Čtení programů Programovací projekt	Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat žák -popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	žák -pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty -pomocí obrázku znázorní jev -pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	A: Grafové modely A: Další grafové modely A: Řešení problémů pomocí modelů	A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)
Základy programování – postavy a události žák -sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů -popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy -ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav -v programu najde a opraví chyby -používá události ke spuštění činnosti postav -přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky -upraví program pro obdobný problém -ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4	učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

Předmět: Informatika

Ročník: 7.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Kódování a šifrování dat a informací žák -navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	žák -rozpozná zakódované informace kolem sebe -zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady -zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer -zakóduje v obrázku barvy více způsoby -zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů -zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Komprese a kontrola Binární čísla	metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly
Práce s daty žák -získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat -sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	žák -najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) -odpoví na otázky na základě dat v tabulce -popíše pravidla uspořádání v existující tabulce -doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy -navrhne tabulku pro záznam dat -propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data A: Řešíme problémy s daty	A: Práce s daty https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly B: pracovní sešit Hledá se Puffy https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy
Informační systémy žák -vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	žák -popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují -pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Informační systémy	metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly
Programování – opakování a vlastní bloky žák -po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém,	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu,	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky	učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
který je daným algoritmem řešen -vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému -v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné -ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	najde a opraví v něm chyby -používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, -vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech -diskutuje různé programy pro řešení problému -vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní			zakladni-skoly

Předmět: Informatika

Ročník: 8.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Programování – podmínky, postavy a události žák - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna -spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav -vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech -diskutuje různé programy pro řešení problému -vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní -hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv	učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly
Modelování pomocí grafů a schémat žák - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá	žák - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností -v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku -pomocí ohodnocených grafů řeší problémy -pomocí orientovaných grafů řeší problémy -vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti	metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
chybu v modelu a opraví ji				
Programování – větvení, parametry a proměnné žák -po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen -vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému -v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné -ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna -spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav -používá souřadnice pro programování postav -používá parametry v blocích, ve vlastních blocích -vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu -diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné	učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly
Počítače žák -ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos -vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky -poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače -dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování	žák -nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje -uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory -vybere vhodný formát pro uložení dat -vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě -porovná různé metody zabezpečení účtů -spravuje sdílení souborů -pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy -zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace,	-Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému -Správa souborů, struktura složek -Instalace aplikací, aktualizace -Domácí a školní počítačová síť -Fungování a služby internetu -Princip e-mailu -Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa	Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikace po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“	Datová Lhota https://decko.ceska-televize.cz/datova-lhota/ve-skole

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	ukončí program bez odezvy	-Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Předmět: Informatika

Ročník: 9.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Programování robotické stavebnice žák -rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení -vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému -v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné -ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota -upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol -vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost -přečte program pro robota a najde v něm případné chyby -ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Kap. 1, 2 Kap. 3, 5, 9 Kap. 4, 6, Kap. 7, 8 Úlohy 10.1.1., 10.1.3	Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms
Programování hardwarové desky žák -ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu -v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	žák -sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej -přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji -používá opakování, rozhodování, proměnné -ovládá výstupní zařízení desky -používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu -připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá -vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	Kap. 1 Kap. 1 Kap. 2 Kap. 2, 3, 4 Kap. 3 Kap. 4 Kap. 5 Kap. 6	programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) učebnice Robotika pro základní školy: programujeme micro:bit pomocí Makecode https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode metodika a pracovní listy pro žáky

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Hromadné zpracování dat žák -vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat -nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	žák -při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky -používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) -řeší problémy výpočtem s daty -připíše do tabulky dat nový záznam -seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) -používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	A: Geografické údaje o státech světa	tabulkový procesor, nejlépe s volnou licenci učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online přípravná souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx

Předmět: Informatika

Ročník: 10.ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
Programovací projekty žák -rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák -řeší problémy sestavením algoritmu -v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému -po přečtení programu vysvětlí, co vykoná -ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby -diskutuje různé programy pro řešení problému -vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní -řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků -hotový program upraví pro řešení příbuzného problému -zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam projekt Klavír projekt Svěťadily projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů projekt Hodiny projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles	učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly
Digitální technologie žák -popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě -ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	žák -pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí -vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením -diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich -na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat -popíše, jak fungují	Hardware a software -Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí -Operační systémy: funkce, typy, typické využití -Komprese a formáty souborů -Fungování nových technologií kolem	(tradiční téma – hardware a software)	učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 https://opocitacih.cz

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo		Zdroje
-vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky -poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače -dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní -na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti -vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu -diskutuje o cílech a metodách hackerů -vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě -Typy, služby a význam počítačových sítí -Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa -Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud -Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL -Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost -Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy -Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita -Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(tradiční téma – počítačové sítě) (tradiční téma – bezpečnost) (téma – digitální identita)	

Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Vyučovací předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 4. ročníku, v prvních třech ročnících hodinu týdně, ve čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně. Při výkladu a ověřování znalostí žáků vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků, používá znakový nebo český jazyk.

Upřednostňujeme tradiční formy výuky, doplňované praktickým poznáváním regionu (vycházky do okolí, návštěvy historických památek, muzeí apod.). Důraz klademe na praktické využití vědomostí.

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace – české báje a pověsti, rozvoj slovní zásoby

Matematika – jednotky času, míry a obsahu, převody jednotek, rýsování

Výtvarná výchova – vánoční a velikonoční náměty

Průřezová témata

Multikulturní výchova – kulturní rozdíly, tolerance k těmto odlišnostem

Environmentální výchova – vztah člověka k životnímu prostředí, lidské aktivity, měnící životní prostředí, základní podmínky života

Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy, rozvoj schopnosti poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených kritérií
- motivuje žáky k celoživotnímu učení
- vede žáky k objevování a poznávání nových zdrojů informací

Žák

- řečí a třídí informace podle zvolených kritérií
- orientuje se ve světě informací, zná zdroje informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje různé aktivity
- vede žáky tak, aby došli k samostatným řešením a závěrům
- vede žáky k logickému uvažování

Žák

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problému
- samostatně řeší jednoduché problémy, hledá vhodný způsob řešení
- je schopen zdůvodnit své jednání

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k samostatnému jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci
- podporuje žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek a vzájemnému naslouchání
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- rozšiřuje slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech

Žák

- vhodným způsobem komunikuje s okolím
- formuluje své otázky a názory
- naslouchá názorům druhých a přemýšlí o nich
- aktivně používá novou slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům podle jejich možností samostatné a skupinové práce
- vede žáky k spolupráci
- zařazuje do hodin diskuzi
- učí žáky argumentovat

Žák

- chápe rozdíly práce samostatné a týmové
- uvědoměle přijímá roli ve skupině
- respektuje jiné názory
- spolupracuje na řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k pochopení a přijetí společenských norem
- utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky hledat možnosti aktivně se uplatnit při ochraně přírody

Žák

- přijímá základní principy společenských norem
- získává kladný vztah k přírodě a kulturním památkám
- aktivně se snaží chránit přírodu

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje od žáků dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům spolupracovat a pomáhat si
- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

Žák

- plní zadané úkoly v plném rozsahu
- chápe význam spolupráce
- vhodně využívá různé materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnost práce

Předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí		- orientace v budově školy - orientace v okolí školy		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	-vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy dle věku -hovoří o chování v rodině -rozliší nesprávné chování jiných i u sebe	- členové rodiny vztahy		
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	-vyjmenuje znakovým jazykem dny v týdnu, seřadí je ve správné posloupnosti -vyjmenuje měsíce v roce a seřadí je ve správné posloupnosti -rozliší čas práce a odpočinku -na obrázcích porovnává odlišnosti života lidí dnes a v minulosti - seřadí obrázky podle časové posloupnosti	- rozlišuje minulost, přítomnost a budoucnost		
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnává minulost a současnost	- přiřadí svátky k správné roční době - vybere z nabídky zvyky, vhodné probrané svátky -krátce vypráví ve ZJ zvyky své rodiny	- Vánoce a Velikonoce – časové umístění, zvyky a tradice		
- pozoruje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	-rozliší den a noc -rozpozná roční období -přiřadí na obrázcích typické znaky pro dané roční období	- charakteristika ročních období, proměny počasí		
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozná a pojmenuje ve ZJ v reálném prostředí jednotlivé probírané systémy - vybere z nabídky obrázky rostlin a živočichů, typických pro daný systém	- charakteristické znaky – les, park, louka, zahrada, pole, řeka		
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	-uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu (ovládá chůzi po chodníku, využívá podchodu a nadchodu, zná zásady bezpečného přecházení, umí používat světelných signálů pro chodce, zná zásady bezpečného chování v dopravních prostředcích, -pozná bezpečná místa pro hry (sáňkování, míčové hry)	- základní pravidla pro chodce - dopravní prostředky, cestování	Dopravní výchova: chování chodce na přechodu, na chodníku, na silnici	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	-dokáže se připravit na vyučování -ve škole rozpozná zaměstnance , jedním znakem charakterizuje jejich práci	- udržování pořádku ve třídě, ve věcech		
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	-aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni -respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokusí se přizpůsobit	- osvojování vhodného chování k spolužákům - vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy - morální rozvoj	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	-učí se a dodržovat základní hygienické návyky (mytí rukou, používání WC) -dodržuje režim dne -projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - zná základní pravidla slušného chování	- chování u lékaře - základní hygienické návyky	MK – zásady slušného chování Zdravotní výchova: hygienické návyky	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času -uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	-dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných -přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů	- chování ve škole i mimo ní - kdy a jak přivolat pomoc, koho požádat o pomoc, jak se chránit a jak předcházet úrazům, otrávám a jiným ohrožením		
- reaguje adekvátně na pokyny dospělého při mimořádných událostech	-chová se obezřetně při setkání s neznámými osobami	-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); - příčiny požáru doma, prevence požáru		

Prvouka 2.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí - uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- orientuje se v budově školy - vysvětlí funkci vybraných místností školy ve ZJ - umí napsat samostatně svou adresu - na obrázcích najde rozdíly v bydlení a dostupností služeb mezi různými typy sídel - při nácviu správně předvede chování chodce na chodníku a na krajnici, při přecházení vozovky na přechodu pro chodce a mimo něj	- prostředí a činnosti ve škole - bezpečná cesta do školy - jméno třídního učitele a ředitele školy - adresa bydliště - prostředí domova, orientace v obci, význačné budovy - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce		
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- uvede alespoň 3 věci, které se mu líbí - na modelové situaci pojmenuje charakteristiky dětí a porovná podobnosti a rozdíly - uvede 3 věci, které má společné se svým spolužákem (vše ve ZJ)	- osvojování vhodného chování k spolužákům - vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy - morální rozvoj	Prolínání všemi ročníky i předměty.
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času -uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- chápe pravidla třídy a umí je zdůvodnit - na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity druhých (ZJ) - odhadne riziko nebo nebezpečnou situaci	- chování ve škole i mimo ní - nebezpečí požáru, zasažení elektrickým proudem, příčiny požáru mimo domov (ZJ) - správné chování při požáru		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- uvede příklady potřeb, které dětem uspokojuje jejich rodina - pojmenuje příbuzenské vztahy v užší rodině (vše ve ZJ)	- pravidla rodinného života, soužití v rodině	MK- lidské vztahy	
- vysvětlí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zná profese svých rodičů a umí vysvětlit náplň jejich práce -- uvede ve ZJ některé profese ve škole a vysvětlí náplň jejich práce - zná jméno třídního učitele a ředitele školy	- zaměstnání rodičů - zaměstnanci školy, v čem spočívá jejich práce		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- vyjmenuje dny v týdnu a měsíce v roce - přiřadí charakteristické události na obrázku k jednotlivým obdobím roku (Vánoce, Velikonoce) - odhaduje s pomocí učitele trvání běžných denních činností - přiřazuje k časovým údajům běžné denní činnosti na obrázcích	- znát dny v týdnu, měsíce, roční období – prakticky používat - orientace v čase rok, měsíc, týden, den, hodina - režim dne, časové dělení dne - Vánoce a Velikonoce – časové umístění, zvyky a tradice		
- pozoruje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- přiřadí správně názvy částí stromu k obrázkům a vyznačí na obrázcích rozdíly mezi dvěma stromy - přiřadí k běžným listnatým stromům listy a plody - přiřadí k jednotlivým ročním obdobím správný obr. stromu	- pozorování a porovnávání proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích		
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- vysvětlí ve ZJ význam semene - najde u vybraných typů ovoce semena - u vybraných druhů zeleniny označí části rostlin, které jíme - přiřadí k obrázkům domácích zvířat co nám dávají i konečné produkty, které se ze surovin vyrábějí	- rozlišení přírodnina, lidský výtvar, surovina - domácí a hospodářská zvířata a péče o ně - ovoce a zelenina		
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- na předmětech denní potřeby určí znakem materiál, z kterého jsou vyrobeny - rozezná u vybraných materiálu jejich odlišné vlastnosti (chuť, barvu) - z vybraných předmětů umí určit, do které skupiny odpadů patří	- pozorování a rozlišování některých vlastností látek – barva, chuť	Environmentální výchova – likvidace a recyklace odpadů	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- přiřadí názvy částí lidského těla k obrázkům - rozliší vjemy podle toho, kterými smysly je rozpozná - uvede zásady péče o chrup - z obrázků vybere potraviny, které jsou potřebné pro zdravý rozvoj dítěte - rozliší na příkladu režimu dne zdravé a nezdravé návyky	-stavba těla, zákl. funkce a projevy a život. potřeby člověka -nemoci přenosné a nepřenosné - zdravý život. styl, správná výživa -vhodná skladba stravy pitný režim		Postupně učivo rozšiřovat podle komunikačních schopností žáků.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- reaguje adekvátně na pokyny dospělého při mimořádných událostech	- v modelové situaci umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná -- na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost -chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby	- seznámení s pojmem - hlavní mimořádné události(vichřice, požár, povodeň) -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén);		

Prvouka 3.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- pojmenuje ve ZJ vybraná povolání - přiřadí k obrázku činnosti správný název povolání	- různá povolání a jejich význam		
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- umí pojmenovat ve ZJ různé vlastnosti, pocity - popíše ve ZJ pocity dětí v modelových situacích - vhodně reaguje v modelových situacích, kdy spolužák pociťuje smutek, vztek, radost, strach - žák hovoří o svých pocitech ve ZJ (co mě rozesměje, co mě rozesmutní apod.) a umí sledovat, když o svých pocitech mluví jiní	- osvojování vhodného chování k spolužákům - vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy - morální rozvoj	
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- pojmenuje příbuzenské vztahy v širší rodině (vše ve ZJ) - pojmenuje členy své širší rodiny	- širší rodinné vztahy, příbuzní	MK- lidské vztahy	
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- určí, který měsíc předcházel danému měsíci a který následuje - určí, který den ze dvou určených byl v jednom roce dříve - zná datum svého narození a svátku vyhledá toto datum v kalendáři - uspořádá obrázky nebo věty podle vztahu dříve – později - umí nastavit na hodinách čtvrt na ..., půl, tři čtvrtě a celou hodinu - přiřadí k časovým údajům obrázky s typickými denními činnostmi	- orientace v čase rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta - měření času - denní režim, časové dělení dne		JK- tématický okruh -čas
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnává minulost a současnost	- popíše práce v domácnosti a podíl jednotlivých členů rodiny - zná a popíše zvyky a tradice své rodiny (Vánoce, Velikonoce, oslavy)	- výrobky denní spotřeby dříve a dnes - proměny způsobu života		
- pozoruje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období	- reakce rostlin a živočichů na roční období - vliv činnosti člověka		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- uvede příklady živé a neživé přírody - zná základní rozdělení živočichů, předložené obrázky umí rozdělit do jednotlivých skupin podle základních znaků (savci, ptáci, obojživelníci, plazi, ryby, hmyz) - třídí živočichy na domácí a volně žijící	- základní znaky živé a neživé přírody - základní rozdělení živočichů : savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz (příklady) - základní rozdělení rostlin: byliny, keře, stromy (příklady)	EV – základní podmínky života, vztah člověka k životním u prostředí	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- z obrázkové nebo slovní nabídky roztrídí látky podle na přírodniny, suroviny a lidské výtvary - známé látky rozdělí podle vlastností (pružnost, ohebnost, tvrdost, hořlavost)	- pozorování a rozlišování některých vlastností látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, tvrdost - skupenství látek		M – jednotky
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- rozpozná základní části těla a vyjmenuje nejdůležitější lidské vnitřní orgány - vyjmenuje 5 smyslů - vybere z nabídky zdravé a nezdravé potraviny - vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem	-stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka -nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - zdravý životní styl, správná výživa, -vhodná skladba stravy, pitný režim	MK – zásady slušného chování	HDV – smyslové hry
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - ví, kam se případně obrátit o pomoc -ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- požádá vhodným způsobem o pomoc pro sebe nebo jiné dítě v případě úrazu nebo jiného ohrožení	- možnosti ohrožení - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		Modelové situace – komunikace slyšícího a neslyšícího
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- zná vybrané dopravní značky - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP	- základní dopravní značky		
- reaguje adekvátně na pokyny dospělého při mimořádných událostech	- uvede příklady mimořádné události - uposlechne pokynů dospělých při mimořádných událostech, respektuje je a řídí se jimi -	-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě	- na plánu Prahy ukáže školu, své bydliště, cestu do školy - najde na mapě významné objekty (radnice, nádraží, stanice metra, nemocnice)	- význačné orientační body v Praze - Praha – hl. město, základní údaje		návštěvy významných památek s výkladem

Prvouka 4.ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	- zná světové strany a umí se v přírodě orientovat podle světových stran - nakreslí samostatně jednoduchý náčrt plánu okolí školy	- náčrt jednoduchého plánu okolí školy - náčrt jednoduchého plánu okolí bydliště - orientace podle plánu Prahy		
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci, městě	- najde na mapě a pojmenuje nejdůležitější budovy - umí pracovat s kompasem - zapojí se aktivně do diskuze o problémech životního prostředí	- Praha – hl. město, základní údaje		
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- zná členy své rodiny jménem a umí pojmenovat příbuzenské vztahy v širší rodině i v čj - vyjmenuje zj několik věcí, které mu zajišťuje rodina a způsob, jak se sám podílí na chodu domácnosti	- práva a povinnosti členů rodiny		
- vysvětlí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- vysvětlí ve Zj pracovní náplň jednotlivých probíraných povolání -vybere z nabídky povolání zaměřená na duševní nebo tělesnou práci	- pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce		
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- na příkladu vysvětlí, proč mají různí lidé ve stejné situaci různé pocity - ne obrázcích najde společné a odlišné rysy dětí z rozličných kultur - projevuje tolerantnost k odlišnostem spolužáků	- osvojování vhodného chování k spolužákům - vztahy mezi lidmi	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy - morální rozvoj	
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- pozná správný čas na ručičkových a digitálních hodinách - určuje den a datum podle kalendáře - přiřadí k časovým údajům věty s typickými denními činnostmi	- orientace v čase rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta - měření času		
- pozná některé rodáky, kulturní či historické památky, zná některé pověsti nebo báje spjaté místem, kde žije	- pojmenuje a pozná na obrázku významné památky (Hradčany, Karlův most, Vyšehrad, Staroměstské náměstí, Václavské náměstí, Petřín, Národní divadlo) - zná a ve ZJ umí krátce vyprávět probranou pověst	- významné osobnosti současnosti i minulosti - významné kulturní a historické památky Prahy - báje a pověsti		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí - na příkladech porovnává minulost a současnost	. vybere z nabídky předměty denní potřeby kdysi a nyní - vybere z nabídky předměty denní potřeby, které používají doma	- výrobky denní spotřeby dříve a dnes - proměny způsobu života		
- rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- zná a vyjmenuje základní znaky života - popíše jednotlivé části těla vybraných živočichů - pojmenuje podzemní a nadzemní části rostlin - rozlišuje a pojmenuje probrané rostliny na obrázcích i v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů - rozlišuje rozdíly způsobu života vybraných živočichů v závislosti na životních podmínkách - popíše koloběh vody - uvede příklad významu vody a vzduchu	- stavba těla nejznámějších druhů živočichů a rostlin, jejich význam pro člověka - stavba těla rostlin (zástupci) - možnosti ochrany rostlin a živočichů - základní podmínky života - rozmanitost podmínek na Zemi - základní význam vody, vzduchu, půdy - rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana. před nimi	EV – základní podmínky života, vztah člověka k životnímu prostředí	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- zná základní jednotky délky, času, hmotnosti, teploty a objemu - zná měřidla času, délky, hmotnosti, teploty a objemu - pomocí teploměru dokáže určit teplotu těla, místnosti a venkovních prostor - zná svoji výšku a hmotnost	- měření času, délky, hmotnosti, objemu a teploty		
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- zná části těla znakem i slovem - orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života - zná základní odlišnosti člověka od ostatních živočichů - uvede příklady zdravé a nezdravé stravy - zná některá zdravotní rizika spojená s kouřením a alkoholem	- stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, AIDS) - zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin,		

		skladba stravy, pitný režim		
Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času -uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- umí ošetřit drobné odřeniny - umí obvázat loket, kotník, koleno, použít třícípý šátek pro fixaci - uvede příklady situací, kdy může dojít k úrazu -rozezná označení uzávěrů vody a plynu	- zásady první pomoci - prevence úrazů -konkrétní ukázka uzávěrů ve škole		
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci - ví, kam se případně obrátit o pomoc -ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- zná a umí v praxi ukázat způsoby, jak může neslyšící přivolat pomoc – zdravotníci, hasiči, policie - zná nebezpečná místa v okolí školy	- možnosti ohrožení - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - ochrana před nebezpečím		
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- umí pojmenovat ve ZJ na obrázku nebo v reálné situaci základní části a vybavení jízdního kola a vybavení cyklisty -zná a uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici	- základní vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty		
- reaguje adekvátně na pokyny dospělého při mimořádných událostech	- zná evakuační plán školy i pravidla evakuace	-mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

Přírodověda

Vyučovací předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět v 5. a 6. ročníku základní školy, v každém ročníku 1 hodinu týdně. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Při výkladu a ověřování znalostí žáků vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků, používá znakový nebo český jazyk.

Upřednostňujeme tradiční formu výuky, doplňovanou praktickým poznáváním regionu. Důraz klademe na praktické využití vědomostí.

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace – popis, rozvoj slovní zásoby

Matematika – základní matematické operace, míry a váhy, objem a obsah těles

Pracovní výchova – práce s různými materiály, vlastnosti látek, příprava pracovního prostředí

Průřezová témata

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, ekosystémy, základní podmínky života

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- připravuje pro žáky vhodné učební pomůcky, vybírá vhodné encyklopedie a odbornou literaturu
- volí vhodné metody práce, při práci je střídá

Žák

- učí se získávat informace o přírodě, pozorovat různé jevy a hodnotit výsledky pozorování

Kompetence k řešení problému

Učitel

- zařazuje do výuky takové metody práce, při kterých žáci sami dochází k objevům, řešením a závěrům

Žák

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
- vyhledává za pomoci učitele informace vhodné k řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému vyjadřování
- rozšiřuje slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech
- umožňuje žákům vyjádřit svůj názor

Žák

- vyjadřují své myšlenky a názory
- prakticky používají novou slovní zásobu
- adekvátně reagují na podněty druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům skupinové práce, mění složení skupin
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Žák

- přijímá svou roli ve skupině, spolupracuje a aktivně se podílí na práci skupiny
- respektuje názory ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- buduje u žáků pozitivní vztah k ochraně přírody a životního prostředí
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zařazuje takové formy práce, aby mohli být všichni žáci úspěšní

Žák

- aktivně se v rámci svých možností zapojují do ochrany přírody
- dodržují pravidla slušného chování
- poznávají rozdíly mezi lidmi, učí se toleranci

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat a experimentovat
- vede žáky k správnému používání pomůcek, vybavení a techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák

- vytváří si správné pracovní návyky v samostatné i společné činnosti

Předmět: Přírodověda

Ročník : 5.-6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka		- živočichové a rostliny z různého prostředí, způsob výživy a stavba těla, projevy života, význam živočichů a rostlin v přírodě a pro člověka, péče člověka o živočichy a rostliny - neživá příroda – zástupci hospodářsky důležitých nerostů a hornin	5.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	JK – rozvoj slovní zásoby, popis zvířete, rostliny
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období		- vesmír, sluneční soustava - pohyby Země, střídání dne a noci, roční období	5.		
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí		- živočichové a rostliny v jednotlivých podnebných pásech, přizpůsobivost organismů prostředí - příklady ekosystémů (les, rybník, pole)	5.	Environmentální výchova - základní podmínky života, ekosystémy	
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy		- základní pozorování a třídění rostlin (semenné, výtrusné, houby, mikroorganismy) - základní pozorování a třídění živočichů (obratlovci a bezobratlí) - práce s atlasy a klíči	6.		
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat		- zemědělství, průmyslová výroba a doprava ve vztahu k životnímu prostředí - obnovitelné a neobnovitelné zdroje, energie, odpady, úspory, recyklace - živelné pohromy a ekologické katastrofy - odpovědnost člověka	6.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
- bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty		- shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici - pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce	5.-6.		
- připraví podle návodu jednoduchý pokus, vyhodnotí výsledky		- pokusy – postup práce a výstupy	6.		

Předmět: Přírodověda

Ročník : 5.-6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- využívá poznatků o lidském těle k porozumění základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života		- lidské tělo – vnitřní a smyslové orgány, jejich funkce - péče o zdraví	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - sebepoznání	JK – rozvoj slovní zásoby
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození		- vývoj člověka – etapy vývoje	5.		JK – rozvoj slovní zásoby
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob		- denní režim – plánování a uspořádání času	5.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace, psychohygiena	
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události		- chování v krizových situacích - způsoby varování, evakuace - integrovaný záchranný systém	6.	Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj - psychohygiena	
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		- drogy – návykové látky, možnost ohrožení zdraví, prevence, závislost na automatech a počítačích, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - termín šikana, kyberšikana,, nebezpečí internetu	5.-6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace	Besedy s psychology, policií.
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		- zdravotní osvěta - přenosné a nepřenositelné nemoci, možnosti ochrany před nimi - prevence úrazu- rizika letních a zimních sportů - riziko otravy(léky, houby potraviny, alkohol..)	5.-6.		
- pozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lék. pomoc		- základy první pomoci – drobná poranění ,úrazy	5.-6.		Praktický nácvik – spolupráce se zdravotníky.
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku		- sexuální výchova - etická stránka partnerských vztahů a sexuality	6.	Osobnostní a sociální rozvoj – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy	

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět v 5. a 6. ročníku základní školy, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Při výkladu a ověřování znalostí žáků vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků, používá znakový nebo český jazyk. Upřednostňujeme tradiční formu výuky, doplňovanou praktickým poznáváním regionu. Důraz klademe na praktické využití vědomostí.

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace – vyprávění, reprodukce textu, vlastní jména, významní autoři minulosti

Matematika – číselná osa, grafy, základní numerické operace

Výtvarná výchova – stavební slohy

Průřezová témata

Environmentální výchova – vztahy člověka a přírody, základní podmínky života

Výchova demokratického občana – občanská společnost, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Osobnostní a sociální výchova – hodnoty a postoje

Multikulturní výchova – kulturní difference

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky a dle jejich komunikačních schopností je vede k jejímu aktivnímu užívání
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých lze využít i poznatků z jiných předmětů

Žák

- pasivně zná obecně užívané termíny, znaky a symboly
- vyhledává informace a na základě jejich pochopení a možností, daných svým postižením, je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje do výuky různé činnosti
- vede žáky k logickému uvažování
- zařazuje metody, kdy žáci řeší problémy

Žák

- využívá získané vědomosti a dovednosti v praxi
- snaží se najít řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému vyjadřování
- využívá s žáky časové údaje pro řešení různých situací tak, aby rozlišovali děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- umožňuje všem žákům vyjádřit svůj názor
- rozšiřuje slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech

Žák

- výstižně formuluje své názory
- chápe a správně při komunikaci rozlišuje děj
- pro vyjádření svého názoru používá vhodné prostředky komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vysvětluje na vhodných příkladech vztahy mezi lidmi a mezi národy
- zadává žákům podle jejich možností samostatné a skupinové práce
- mění složení pracovních skupin

Žák

- je tolerantní k lidským a kulturním odlišnostem
- chápe význam týmové práce
- přijímá různé role ve skupině
- učí se diskutovat

Kompetence občanské

Učitel

- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejích výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
- různými aktivitami žákům přibližuje kulturní tradice našeho národa

Žák

- učí se odpovědnosti za své skutky
- získává kladný vztah k naší vlasti

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k využívání získaných znalostí v praxi

Žák

- snaží se svou práci naplánovat
- chápe význam spolupráce a umí spolupracovat
- využívá získané znalosti v praxi

Předmět: Vlastivěda

Ročník : 5.-6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu		- orientace v místě a prostoru	5.		
- určí světové strany v přírodě i podle mapy a řídí se podle nich - dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		- práce s mapou a kompasem - určování světové strany v přírodě - pravidla bezpečnosti v přírodě	5.	EV – vnímání vztahů člověka a přírody	
- rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map - umí pracovat s jednoduchými údaji o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí		- seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky) - orientace v náčrtu, plánu a mapě	5.	VDO – občanská společnost	
		- měřítko mapy - další značky na mapě - glóbus – poledníky, rovnoběžky	6.		
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam		- ČR – základní zeměpisné, hospodářské a zemědělské údaje	5.		
		- Evropa a svět – kontinenty, některé evropské státy - orientace na mapě Evropy i mapě polokoulí	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět	
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích		- předává osobní zkušenosti z cest	5.-6.	MK- kulturní diference	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		- státní symboly - prezident a premiér	5.	VDO –formy participace občanů v politickém životě	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- chápe a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci(městě)		- mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	5.-6.	OSV- sociální rozvoj – poznávání lidí	
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl,dohodne se na společném postupu a řešení		- pravidla dialogu, komunikace mezi lidmi	5.-6.	OSV- morální rozvoj – hodnoty a postoje	
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se již tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva		- lidská práva a práva dítěte	6.	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
- seznamuje se s základními formami vlastnictví - používá peníze v běžných situacích -odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz -vysvětlí,proč spořit,kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		- příklady různých forem vlastnictví - peníze a jejich používání -rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení, banka jako správce peněz -úspory -půjčky	5. 6.		M – základní početní operace
- pracuje s časovými údaji		- čas, časová osa	5.		M- číselná osa
- využívá archivů, knihoven, muzeí a galérií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek		- dějiny vlasti – pověsti a báje (probuzení zájmu) - Velká Morava, počátky českého státu -práce s encyklopediemi, návštěvy muzeí a historických památek (Praha)	5.		Vv- významné stavby JK- báje a pověsti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti		- Přemyslovci, Lucemburkové, Habsburkové (nejvýznamnější události) (Nesoustředit se na data, vycházet z literárního zpracování.)	6.		JK – báje a pověsti
- srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		- území ČR v proměnách času, způsob života a práce v jednotlivých obdobích - historie Prahy	6.		
- zná hlavní státní svátky a významné dny a důvody jejich zařazení		- historický přehled – časová osa – významné dny v roce	5. -6.		

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět od 7. do 10. ročníku, v každém ročníku 2 hodiny týdně. Předmět vychází ze vzdělávací oblasti člověk a společnost.

Při výkladu a ověřování znalostí žáka vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků, používá znakový nebo český jazyk. Žáci pracují v hodinách dějepisu ve třídě, učitel využívá různé formy práce a všechny dostupné pomůcky (encyklopedie, internet, filmy s titulky...).

Součástí výuky jsou návštěvy muzeí, historických památek, výstav...

Mezipředmětové vztahy

Zeměpis – orientace v prostoru, přírodní podmínky, území států, národy,
orientace v historických mapách, historie národů

Matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a
techniky

Výtvarná výchova – stavební slohy, významní výtvarní umělci v průběhu dějin
jejich díla

Jazyk a jazyková komunikace – báje a pověsti, významná literární díla
minulosti

Výchova k občanství – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská
a občanská práva, volební systém

Průřezová témata

Multikulturní výchova – kořeny civilizací, kulturní odlišnosti, rasismus,
diskriminace

Osobnostní a sociální výchova – sociální dovednosti, mezilidské vztahy,
komunikace mezi lidmi

Výchova demokratického občana – demokracie, lidská práva, náboženská
nesnášenlivost, tolerance, volební systém, formy vlády, různé ideologie, politický
a hospodářský život

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – snaha
o integraci evropských států v různých historických obdobích, formování
evropských států, globalizace světa a její důsledky

Environmentální výchova – lidské aktivity měnící přírodu na Zemi v průběhu
historie

Mediální výchova – sdělovací prostředky a politika, propaganda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů
- učitel seznamuje žáky se správnou terminologií a symbolikou a dle jejich komunikačních schopností je vede k jejímu aktivnímu užívání
- zadává úkoly, kde lze využít i poznatků z jiných předmětů

Žák:

- vyhledává informace a na základě jejich pochopení a možností, daných svým postižením, je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- pasivně zná obecně užívané termíny, znaky a symboly, podle svých komunikačních schopností je i aktivně používá a uvádí do souvislostí
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí a základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje různé aktivity (diskuze, skupinové práce, práci s internetem, filmy)
- vede žáky k logickému uvažování
- zařazuje metody, při kterých žáci sami dojdou k řešení problému

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problému
- samostatně řeší problémy, hledá vhodné způsoby řešení
- je schopen ve znakovém jazyce obhájit své názory

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- umožňuje všem žákům vyjádřit svůj názor
- rozšiřuje slovní zásobu žáků

Žák:

- výstižně formuluje své názory
- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a přemýšlet o něm
- pro vyjádření svého názoru používá vhodné prostředky komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům podle jejich schopností samostatné a skupinové práce
- mění složení pracovních skupin

Žák:

- chápe význam týmové práce a zásady samostatné práce
- uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách
- učí se diskutovat

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k pochopení a přijetí zákonů a společenských norem
- seznamuje žáky a různými aktivitami jim přibližuje kulturní tradice a historické dědictví našeho národa

Žák:

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- získává kladný vztah k našemu kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje od žáků dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům spolupracovat a pomáhat si
- vede žáky k využívání získaných znalostí v praxi

Žák:

- plní zadané úkoly v plném rozsahu
- chápe význam spolupráce
- využívá získané znalosti v praxi

Předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uvede konkrétní příklad důležitosti dějepisných poznatků - uvede zdroje informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- historie, archeologie, pověsti, báje, kroniky, znalost v okolí – muzea, knihovny		JK – literatura (báje, pověsti)
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- průběžná práce s časovou osou, přiřazování dějů k ose Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka		
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu -objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- vývoj člověka –sběrač, lovec, - vývoj náboženských představ Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti		
- uvede některé archeologické kultury na našem území	- Naše země v období pravěku		
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- starověké civilizace – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	Multikulturní výchova – kořeny civilizací	Př – přírodní podmínky
- uvede nejvýznamnější typy památek	- starověká kultura a její vývoj,		Vv- stavební slohy
- na konkrétním příkladu uvede přínos antické kultury, zná některé osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	- antické Řecko a Řím, Athény + Sparta, - Řím -království-republika- císařství, náboženství - kultura v starověkém Řecku a Římě -judaismus a počátky křesťanství	-Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- formování evropských států -Výchova demokratického občana – demokracie-tyranie	VO- demokracie, lidská práva, totalita, anarchie

Předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Zánik západorímské říše - krize císařství - křesťanství Raný středověk - nový etnický obraz Evropy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Raný středověk - byzantská, arabská a francká říše		
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. Pozdní středověk - doba poděbradská - doba jagellonská - počátek husitské revoluce		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Úloha křesťanství ve středověku - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		Z – světadíly a oceány
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultur	- románská kultura a životní styl raného středověku - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku		JK – významná literární díla
-vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Pozdní středověk - počátky novověku - humanismus a renesance		VV- stavební slohy
vymezí význam husitské tradice pro český politický a	- náboženská reformace	-Výchova demokratického občana – principy	VO- demokracie, lidská práva

kulturní život		demokracie	
popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- objevné plavby a jejich společenské důsledky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VV – stavební slohy
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- český stát v předbřlohorských poměrech		
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- třicetiletá válka - občanská válka v Anglii - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce		

Předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	- počátky absolutních monarchií - - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	Environmentální výchova – lidské aktivity měnící vzhled přírody	Př,F,Ch,M – vědecké poznatky
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko a životní styl Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnosti	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 -Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny		JK- významná literární díla minulosti
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj	Výchova demokratického občana – lidská práva, demokracie	VO – lidská a občanská práva Z – práce s mapou
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost, stát	VO – lidská a občanská práva, volební systém
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé - politické proudy na konci 19. století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – formování evropských států	M,Př,F,Ch – rozvoj vědy a techniky
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost	situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických - procesy sjednocování v		

vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Německu a v Itálii - občanská válka v USA		
na příkladech demonstruje zneužití techniky v první světové válce	Moderní doba Situace v letech 1900 -1918 - první světová válka		
rozpozná význam a důsledek politické spolupráce v Evropě na počátku 20. století	-politické změny na mapě Evropy		

Předmět: Dějepis

Ročník: 10

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- příčiny a vznik 1. a 2. světové války, politické, sociální a kulturní důsledky válek - rozvoj průmyslu a techniky Moderní doba Situace v letech 1914 – 1948 - důsledky 1.sv. války - druhá světová válka	Výchova demokratického občana – různé ideologie	
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, chápe příčiny jejich nastolení v širších souvislostech a důsledky jejich existence pro svět -na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- demokracie, totalitní režimy, hospodářská krize a její příčiny, antisemitismus, rasismus, boj za lidská práva - situace v Rusku, ruská revoluce - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - průběh II. světové války	Multikulturní výchova – rasismus, principy sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana – principy demokracie	VO – lidská a občanská práva
- zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a zná její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava		JK – významná literární díla
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	- studená válka,rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření		
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické	vznik euroatlantické	Multikulturní výchova – kulturní odlišnosti	Z – území států

důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce vysvětlí názvy OSN, NATO a s důvody, které vedly k jejich vzniku - srovná západní země se zeměmi východního bloku - vysvětlí historii vzniku EU	hospodářské a vojenské spolupráce - vnitřní situace zemí východního bloku ve srovnání se západními zeměmi		
-posoudí postavení rozvoj. zemí	- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Osobnostní a sociální vývoj – sociální rozvoj, mezilidské vztahy	VO – volební systém
prokáže základní orientaci v problémech současného světa vysvětlí poválečný vývoj Československa - charakterizuje vývoj našeho státu do roku 1989, rok 1989 a vznik ČR - bude se zabývat problémy současného světa	- Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR - vstup ČR do NATO a do EU - problémy současnosti - věda, technika a vzdělávání jako progresivní faktor vývoje - sport		

Výchova k občanství

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět od 7. do 10. ročníku, v každém ročníku 1 hodinu týdně. Předmět je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Při výkladu a ověřování znalostí žáka vychází učitel z konkrétní situace ve třídě a míry postižení žáků, používá znakový nebo český jazyk. Výuka se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb s ohledem na specifika včleňování neslyšících občanů do společnosti.

Vyučující využije všech metod a forem práce k dosažení tohoto cíle.

Formy a metody práce: vyučovací hodina- diskuze, skupinové vyučování, samostatná práce, modelové situace, vyhledávání informací na internetu, dotazníky, testy, návštěvy různých institucí, besedy

Mezipředmětové vztahy

Jazyková komunikace - rozvoj slovní zásoby, vyprávění, čtení s porozuměním, životopis, kultura neslyšících, literatura, televizní titulky, vztahy mezi slyšícími a neslyšícími, smlouva

Zeměpis – Evropa, globalizace

Dějepis – formy státního zřízení, formy vlastnictví, rasismus a jeho formy, principy demokracie

Matematika – základní matematické operace

Průřezová témata

Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita

Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá formy a metody práce, které vedou k efektivnímu učení
- zadává takové úkoly, které umožňují různé postupy
- upozorňuje žáky na propojenost získaných poznatků
- pomáhá žákům poznatky třídit

Žák

- propojují poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- poznatky hodnotí a vyvozují z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vyhledává vhodné materiály a pomůcky a umožňuje žákům s nimi dle potřeby pracovat
- diskutuje s žáky o možných řešeních problému

Žák

- umí vyhledat potřebné informace, pracovat s nimi najít řešení
- se snaží kriticky myslet a je schopen obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- povzbuzuje žáky k výměně názorů a zkušeností
- vytváří příležitosti pro diskuzi
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k vhodné argumentaci
- rozvíjí slovní zásobu žáků

Žák

- umí naslouchat názorům druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- formuluje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- používá adekvátně novou slovní zásobu v praktickém životě

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost
- vytváří tvůrčí a příjemnou atmosféru ve třídě
- začleňuje do výuky skupinovou práci

Žák

- hodnotí svou práci i práci jiných
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí pracovat v týmu, pomáhá druhým

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k přijetí zodpovědnosti
- ukazuje možnosti nenásilného řešení konfliktů

Žák

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory druhých
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace přijímá zodpovědnost za své chování
- řeší konflikty nenásilnou formou

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- ukazuje žákům správné používání techniky

Žák

- umí si zorganizovat práci
- správným způsobem používá technické vybavení školy
- dodržuje při práci bezpečnostní zásady

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- pojem vlast - vlastenectví - zajímavá a památná místa - významné osobnosti - státní svátky - státní symboly	Multikulturní výchova – lidské vztahy	JK – literatura
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje - orientuje se v nabídce kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají	- rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce - ochrana kulturních památek		JK- kultura neslyšících
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- práce s informacemi - masová kultura - prostředky masové komunikace - média	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti	JK – televizní titulky
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může pomáhat v případě potřeby lidem v nouzi a v situacích ohrožení - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JK- vztahy slyšící - neslyšící
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti	- morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání (příklady) - projevy rasismu a xenofobie na příkladech	Multikulturní výchova – kulturní difference, multikultura-lita	D- rasismus a jeho formy

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti	- dělba práce a činností, výhody spolupráce - funkce rodiny - formy spolupráce mezi žáky	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí	
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - ví, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	-projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál - systém osobních hodnot, sebehodnocení -objektivní posuzování druhých lidí - uplatnění neslyšících ve společnosti	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj- sebezpoznání a sebezpojetí - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace	JK- kultura neslyšících
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady -sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje -zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti -objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti -vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- formy vlastnictví - ochrana majetku duševního a hmotného - hospodaření s penězi a majetkem - funkce a podoba peněz, formy placení -hospodaření- rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing,		M – základní matematické operace D- formy vlastnictví
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může pomáhat v případě potřeby lidem v nouzi a v situacích ohrožení - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita - pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	JK- vztahy slyšící - neslyšící
- rozlišuje nejčastější typy a formy států, na příkladech porovnává znaky	- království, republika a další formy státu		D – formy státního zřízení

Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- banky a jejich služby – úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování - rozpočet státu, typy rozpočtu - význam daní - kompenzační pomůcky pro neslyšící, sociální dávky		JK – rozvoj slovní zásoby
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb – uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	- tržní hospodářství, nabídka a poptávka - fungování trhu - výroba, obchod, služby a jejich funkce		
- rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - státní občanství - Ústava ČR		JK – rozvoj slovní zásoby
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - rozumí smyslu voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus, sociální dialog a jeho význam - význam a formy voleb do zastupitelstev - svobodná volba a rozhodování v každodenním životě	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v politickém životě	D – principy demokracie
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace		Besedy s policií, psychologem.

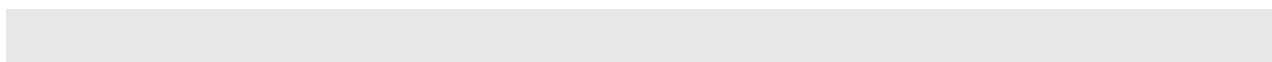
Předmět: Výchova k občanství

Ročník: 10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	- druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postížitelnost - orgány právní ochrany občanů		JK – rozvoj slovní zásoby, smlouvy
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede příklady spolupráce orgánů právní ochrany občanů při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- soudy - předpisy a jejich porušování - trestní zákoník - druhy trestů		
- uvede příklady vlivu začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR a popíše výhody spolupráce mezi státy	- ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její význam - NATO, OSN, EU - podstata a význam evropské integrace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět	JK – rozvoj slovní zásoby
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny možné důsledky pro život lidstva	- projevy, klady a zápory globalizace - významné globální problémy a způsoby jejich řešení	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané	
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání -objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- projevy terorismu v Evropě i ve světě - boj proti terorismu - prevence -armáda ČR, její úkoly		

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ve vzdělávací oblasti „člověk a příroda“. Vyučuje se jako samostatný předmět „fyzika“ od 7. do 10. ročníku.

Učitel v souladu s osvědčenými metodami speciální pedagogiky a s ohledem na různé stupně sluchového postižení žáků používá více způsobů komunikace - český jazyk, znakový jazyk, znakovanou češtinu, prstovou abecedu...

Důležité je vizuální předávání informací (výstavy, naučné filmy), praktická zkušenost a pozorování fyzikálních jevů.

Mezipředmětové vazby

1. Jazyk a jazyková komunikace

- čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích,
- procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů,
- rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse
- nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů

2. Matematika a její aplikace

- řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu
- práce s daty
- výpočty statistické a procentuální
- grafy, diagramy a tabulky
- převody fyzikálních veličin
- využívání prostředků výpočetní techniky

3. Dějepis

- historický vývoj lidské inteligence
- přínos objevů fyziky v dějinách lidstva
- využívání fyzikálních zákonů při formování lidských civilizací od nejstarších dějin a ž po současnost
- průmyslová revoluce
- stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní
- fyzika v současnosti, její využívání a zneužívání

4. Výchova k občanství

- výchova k ohleduplnosti k životnímu prostředí a celému lidstvu při manipulaci s radioaktivními látkami
- vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů

5. *Chemie*

- chemické vlastnosti různých látek
- fyzikálněchemické laboratorní metody
- změny fyzikálních vlastností látek při jejich chemické přeměně
- využití fyzikálních zákonitostí v chemii

6. *Přírodopis*

- poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu
- přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky
- atmosféra a hydrosféra - fyzikální podmínky pro vznik, vývoj a rozšíření života na Zemi
- fyzikální podstata zrakového vnímání a vad zraku
- vznik zvuku, jeho šíření a vnímání sluchem
- druhy záření a jejich účinky na živé organismy

7. *Zeměpis*

- měření fyzikálních veličin v geografii (vzdálenost, nadmořská výška, hloubka, teplota a tlak vzduchu, rychlost větru...)
- fyzikální vysvětlení zemětřesení, sopečné činnosti, polární záře a jiných jevů
- meteorologie a klimatologie
- stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu (ponorka, dalekohledy, teleskopy, kompasy...)
- vysvětlení zatmění Slunce a Měsíce
- Země a její postavení v sluneční soustavě a ve vesmíru
- magnetismus
- gravitace

8. *Výtvarná výchova*

- výtvarné zobrazení fyzikálních jevů v přírodě (duha, déšť, bouřka, sopečná činnost)
- nákresy sluneční soustavy (Slunce, planety, Měsíc) a hvězdné oblohy (suhvězdí)

Průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách
- cvičení paměti a pohotové reakce
- řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě
- plánování učení a studia
- rozvoj kreativity

2. Výchova demokratického občana

- důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy
- vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností
- vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví
- respekt k ostatním lidem
- společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- výchova k uvědomění, že atomová energie má sloužit celému lidstvu a živé i neživé přírodě vždy v jejich prospěch
- orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře
- ochrana přírody v rámci EU
- význam celosvětové spolupráce při předpovídání přírodních katastrof a globální ochrany před nimi

4. Multikulturní výchova

- vedení k toleranci a respektu k lidem s vyloučením zneužití fyzikálních jevů jako násilného způsobu řešení problémů mezi různými etniky, rasami, kulturami a náboženstvími
- vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení
- utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa
- nekonfliktní život, mezilidská solidarita

5. Environmentální výchova

- základní přírodní zákonitosti
- postavení člověka v přírodě
- klimatické změny
- zachování podmínek života a ochrana přírody
- předpovědi přírodních katastrof na základě fyzikálních jevů v přírodě a jejich prevence
- získávání obnovitelných a náhradních zdrojů energie a jejich význam pro člověka

6. Mediální výchova

- schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích
- využívání médií jako zdroje informací

- rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků se sluchovým postižením

1. Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají nejen při osvojování učební látky, ale také v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

2. Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modely situací, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájit je
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuse a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí
- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

4. Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopnostem se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

5. Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem
- věnuje pozornost environmentálním problémům a zásadám ochrany životního prostředí a zdraví

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

6. Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání materiálu, pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, závazky a zadané úkoly v plném rozsahu
- dokáže se přizpůsobit novým nebo změněným pracovním podmínkám
- přistupuje k práci tak, aby neohrozil svoje zdraví, zdraví jiných, životní prostředí a ostatní hodnoty
- chápe propojenost vlastní práce s týmovou spoluprací
- využívá získané znalosti v zájmu svého rozvoje a uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí význam fyziky v přírodních a technických vědách - zná přírodní jevy a oblasti, které studuje, zkoumá a vysvětluje fyzika	ÚVOD DO FYZIKY Fyzika jako přírodní věda Význam fyziky v přírodních vědách a technice	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - plánování učení a studia - rozvoj kreativity <u>Výchova demokratického občana:</u> - důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Multikulturní výchova:</u> - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti - postavení člověka v přírodě <u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Dějepis:</u> - historický vývoj lidské inteligence - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - využívání fyzikálních zákonů při formování lidských civilizací od nejstarších dějin až po současnost - fyzika v současnosti, její využívání a zneužívání <u>Matematika a její aplikace:</u> - využívání prostředků výpočetní techniky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná rozdíl mezi tělesem a látkou - vysvětlí, v jakých skupenstvích se vyskytují látky a uvede příklady	LÁTKY A TĚLESA Skupenství látek: - skupenství pevné - skupenství kapalné - skupenství plynné	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - rozvoj kreativity <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře - ochrana přírody v rámci EU	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Chemie:</u> - změny fyzikálních vlastností látek při jejich chemické přeměně
- popíše vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - zná využití vlastností látek	Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek a jejich využití	<u>Environmentální výchova:</u> - klimatické změny - zachování podmínek života a ochrana přírody	
- uvede příklady jevů, které dokazují pohyb částic - ví, co jsou atomy a molekuly a umí je rozlišit	Částicové složení látek: - atomy - molekuly - difúze částic	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - výchova k uvědomění, že atomová energie má sloužit celému lidstvu a živé i neživé přírodě vždy v jejich prospěch - ochrana přírody v rámci EU <u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - rozvoj schopností diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse <u>Dějepis:</u> - fyzika v současnosti, její využívání a zneužívání <u>Výtvarná výchova:</u> - výtvarné zobrazení fyzikálních jevů v přírodě
- ví, co je elektrování a elektrické pole - umí popsat stavbu atomu	Elektrické vlastnosti látek: - elektrování těles - elektrické pole - modely atomů		<u>Chemie:</u> - změny fyzikálních vlastností látek při jejich chemické přeměně - využití fyzikálních zákonitostí v chemii
- umí popsat vlastnosti magnetu - prakticky dokáže existenci magnetického pole - pomocí magnetky určí druh pólu - zná funkci a použití kompasu	Magnetické vlastnosti látek: - vlastnosti magnetů - magnetické pole - indukční čáry - magnetizace - magnetické pole Země	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře -- význam celosvětové spolupráce při předpovídání přírodních katastrof a globální ochrany před nimi	<u>Přírodopis:</u> - přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky <u>Zeměpis:</u> - magnetismus - stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu (kompasy...)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí, co jsou fyzikální veličiny - zná názvosloví a symboliku vybraných fyzikálních veličin	FYZIKÁLNÍ VELIČINY Měření a porovnávání Názvy a symbolika vybraných fyzikálních veličin	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> cvičení paměti a pohotové reakce - rozvoj kreativity <u>Environmentální výchova:</u> - klimatické změny - předpovědi přírodních katastrof na základě fyzikálních jevů v přírodě a jejich prevence	<u>Matematika a její aplikace:</u> - převody fyzikálních veličin <u>Zeměpis:</u> měření fyzikálních veličin v geografii (vzdálenost, nadmořská výška, hloubka...)
- zná jednotky délky a umí je převádět - vhodně zvolenými měřidly změří rozměry vybraných těles	Měření délky: - jednotky délky a jejich převody - délková měřidla - praktické měření rozměrů těles - povrch těles - měření a výpočty obsahu		<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopností diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse
- zná jednotky objemu a umí je převádět - ví, jak se měří objem kapalných látek a pevných těles	Měření objemu: - jednotky objemu a jejich převody - praktické měření objemu látek		
- zná jednotky hmotnosti a umí je převádět - ví, jak se měří hmotnost	Měření hmotnosti: - jednotky hmotnosti a jejich převody - měření hmotnosti pevných těles a kapalin		
- řeší slovní úlohy s využitím vztahu mezi ρ , m a V	Hustota: - hustota a její výpočty - vztah mezi hustotou, hmotností a objemem		<u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná jednotky času a umí je převádět - ví, jak se měří čas - orientuje se v jízdních řádech	Měření času: - jednotky času a jejich převody - přístroje na měření času - jízdní řády		
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - zná typy teploměrů	Měření teploty: - jednotky teploty - změny objemu pevných, kapalných a plyných látek při zahřívání a ochlazování - typy teploměrů		
- ví, co je pohyb a klid - zná druhy pohybu - umí rozlišit, jaký druh pohybu vykonává těleso - řeší slovní úlohy s využitím vztahu mezi rychlostí, dráhou a časem	POHYB TĚLES Klid a pohyb tělesa Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Pohyb přímočarý a křivočarý Výpočty rychlosti, dráhy a času rovnoměrného pohybu Výpočet průměrné rychlosti	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě	<u>Jazyk a jazykové komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin <u>Dějepis:</u> - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- změří velikost síly a znázorní ji orientovanou úsečkou - graficky znázorní velikost, směr a výslednici dvou sil - zná vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa - pokusem určí těžiště tělesa	SÍLA Jednotky síly Měření síly Gravitační pole, gravitační síla a hmotnost tělesa Skládání sil stejného a opačného směru různoběžných sil Těžiště tělesa, stabilita	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře <u>Multikulturní výchova:</u> - vedení k toleranci a respektu k lidem s vyloučením zneužití fyzikálních jevů jako násilného způsobu řešení problémů mezi různými etniky, rasami, kulturami a náboženstvími - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	<u>Jazyk a jazyková komunikace</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin <u>Zeměpis:</u> - gravitace
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení síly v jednoduchých situacích	Newtonovy pohybové zákony: - zákon síly - zákon setrvačnosti - zákon akce a reakce	<u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti - předpovědi přírodních katastrof na základě fyzikálních jevů v přírodě a jejich prevence	
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Otáčivé účinky síly: - páka a její využití - kladky a jejich využití - rovnováha na páce a kladce		<u>Dějepis:</u> - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - průmyslová revoluce - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní
- zná jednotky tlaku - chápe vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou síla působí	Tlaková síla a tlak Jednotky tlaku	<u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti - klimatické změny - zachování podmínek života a ochrana přírody	
- chápe, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí na povrchu styčných těles - ví, kdy je důležité zvětšování a zmenšování tření	Třecí síla: - velikost třecí síly - tření a jeho význam - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	<u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa <u>Environmentální výchova:</u> - předpovědi přírodních katastrof na základě fyzikálních jevů v přírodě a jejich prevence	<u>Dějepis:</u> - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických úloh - chápe vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou síla působí - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa - srovná vztakovou a gravitační sílu - chápe, jak fungují hydraulické stroje	MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN Tlaková síla a tlak v kapalině Pascalův zákon Hydrostatický tlak Spojené nádoby a jejich použití Hydraulické stroje Vztlková síla v kapalině Archimédův zákon Potápění, plavání a vznášení těles v kapalině	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - plánování učiva a studia - rozvoj kreativity <u>Výchova demokratického občana:</u> - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti <u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a práce v týmu	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - převody fyzikálních veličin <u>Dějepis:</u> - historický vývoj lidské inteligence - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - využívání fyzikálních zákonitostí při formování lidských civilizací od nejstarších dějin až po současnost - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní <u>Zeměpis:</u> - stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- pokusem ověří platnost Archimédova zákona - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - chápe souvislost atmosférického tlaku s počasím - vysvětlí, které přístroje jsou založeny na atmosférickém tlaku	MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ Atmosféra a atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Archimédův zákon pro tělesa v plynech Přístroje založené na atmosférickém tlaku: - barometr - aneroid - barograf	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě <u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře - ochrana přírody v rámci EU - význam celosvětové spolupráce při předpovídání přírodních katastrof a globální ochrany před nimi <u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - klimatické změny - zachování podmínek života a ochrana přírody	<u>Přírodopis:</u> přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky <u>Zeměpis:</u> - měření fyzikálních veličin v geografii <u>Výtvarná výchova:</u> - výtvarné zobrazení fyzikálních jevů v přírodě

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - ví, že voda může konat mechanickou práci a vysvětlí, kde se využívá mechanická energie vody - zná jednoduché stroje na ulehčení práce	MECHANICKÁ PRÁCE A ENERGIE Mechanická práce a její výpočty Výkon a jeho výpočty Mechanická energie a její přeměny: - vzájemná přeměna pohybové a polohové energie tělesa Vodní díla: - přehrady - vodní kola - turbíny Páky Kladky Konání práce při zvedání tělesa	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě <u>Výchova demokratického občana:</u> - důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví <u>Multikulturní výchova:</u> - vedení k toleranci a respektu k lidem s vyloučením zneužití fyzikálních jevů jako násilného způsobu řešení problémů mezi různými etniky, rasami, kulturami a náboženstvími - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - postavení člověka v přírodě - zachování podmínek života a ochrana přírody - získávání obnovitelných a náhradních zdrojů energie a jejich význam pro člověka <u>Mediální výchova:</u> - využívání médií jako zdroje informací	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů <u>Dějepis:</u> - průmyslová revoluce - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí složení pevných, kapalných a plyných látek - zná vztah mezi teplotou těles a pohybovou energií částic - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - zná zdroje energie, v kterých je uložena energie slunečního záření	VNITŘNÍ ENERGIE Částicové složení látek Zahřívání těles a jejich teplota Tepelná výměna: - výměna vedením - výměna prouděním - tepelné vodiče - izolanty Teplo: - teplo jako fyzikální veličina - přijaté a odevzdané teplo Proudění v kapalinách a plynech Tepelné záření: - využití energie slunečního záření	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - řešení problémů založených na fyzikální podstatě <u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví <u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - klimatické změny - zachování podmínek života a ochrany přírody - získávání obnovitelných a náhradních zdrojů energie a jejich význam pro člověka	<u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů <u>Chemie:</u> - chemické vlastnosti různých látek - fyzikálněchemické laboratorní metody - využití fyzikálních zákonitostí v chemii <u>Přírodopis:</u> atmosféra a hydrosféra - fyzikální podmínky pro vznik, vývoj a rozšíření života na Zemi
- vysvětlí, jak se může změnit skupenství látek	ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK Změny skupenství Tání a tuhnutí: - teplota tání - skupenské teplo tání Vypařování Var: - teplota varu - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Kapalnění Vlhkost vzduchu a její měření: - vlhkoměr Základy meteorologie	<u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa <u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti - postavení člověka v přírodě - klimatické změny - zachování podmínek života a ochrana přírody - předpovědi přírodních katastrof na základě fyzikálních jevů v přírodě a jejich prevence	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Chemie:</u> - fyzikálněchemické laboratorní metody - využití fyzikálních zákonitostí v chemii <u>Přírodopis:</u> - přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky - atmosféra a hydrosféra - fyzikální podmínky pro vznik, vývoj a rozšíření života na Zemi <u>Zeměpis:</u> meteorologie a klimatologie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- chápe význam parního stroje pro technický pokrok - ví, na čem je založena tepelná elektrárna - zná princip spalovacích motorů	TEPELNÉ MOTORY Parní stroj Parní turbíny Spalovací motory: - zážehové motory - vznětové motory	<u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - orientace v globálních problémech souvisejících s fyzikálními faktory v atmosféře a hydrosféře - ochrana přírody v rámci EU <u>Multikulturní výchova:</u> - vedení k toleranci a respektu k lidem s vyloučením zneužití fyzikálních jevů jako násilného způsobu řešení problémů mezi různými etniky, rasami, kulturami a náboženstvími - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> klimatické změny - zachování podmínek života a ochrana přírody <u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využití médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Dějepis:</u> přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - - průmyslová revoluce - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní - fyzika v současnosti, její využívání a zneužívání <u>Výchova k občanství:</u> vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickým zařízením ve škole i doma - umí poskytnout základní první pomoc při úrazu elektrickým proudem	BEZPEČNÁ PRÁCE S ELEKTRICKÝM ZAŘÍZENÍM Pravidla bezpečné práce První pomoc při úrazu elektrickým proudem	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - plánování učení a studia - rozvoj kreativity <u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- popíše stavbu atomu a jeho elektrické náboje	ELEKTRICKÝ NÁBOJ Model atomu Elektronování těles Elektrický náboj Elektrické pole	<u>Výchova demokratického občana:</u> - důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - výchova k uvědomění, že atomová energie má sloužit celému lidstvu a živé i neživé přírodě vždy v jejich prospěch <u>Multikulturní výchova:</u> - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích <u>Chemie:</u> - využití fyzikálních zákonitostí v chemii

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná základní schematické značky - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	ELEKTRICKÝ OBVOD Schématické značky Součásti elektrického obvodu: - zdroj napětí - spotřebič - spínač		<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse <u>Dějepis:</u> - přínos objevů fyzika v dějinách lidstva - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní
- správně připojuje spotřebiče k vhodnému zdroji - změří napětí voltmetrem	Elektrické napětí a jeho měření	<u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- určí podmínky průchodu elektrického proudu obvodem - změří proud ampérmetrem	Elektrický proud a jeho měření		
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Vodiče a nevodiče		
- popíše olovený akumulátor	Akumulátor a jeho použití	<u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> ochrana přírody v rámci EU <u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - zachování podmínek života a ochrana přírody - získávání obnovitelných a náhradních zdrojů energie a jejich význam	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Chemie:</u> - změny fyzikálních vlastností látek při jejich chemické přeměně

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí stavbu a funkci baterie	Baterie		
- chápe závislost velikosti elektrického proudu na vlastnostech vodiče	Elektrický odpor Rezistory		<u>Matematika a její aplikace:</u> - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky
- chápe funkci reostatu a ví, kde se využívá	Reostat		
- chápe vztah mezi elektrickým napětím, elektrickým proudem a elektrickým odporem - s porozuměním používá vztah $U = R \cdot I$ při řešení úloh	Ohmův zákon		<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Chemie:</u> - využití fyzikálních zákonitostí v chemii
zná sériové a paralelní zapojení elektrických spotřebičů	Zapojení elektrických spotřebičů: - za sebou (sériově) - vedle sebe (paralelně)		
- ví, že elektrickou práci vykonává elektrické pole (má elektrickou energii)	ENERGIE ELEKTRICKÉHO PROUDU Elektrická práce		<u>Matematika a její aplikace:</u> - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - převody fyzikálních veličin

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozliší příkon a výkon - zná jednotky výkonu a příkonu	Výkon jako užitečná práce Příkon jako skutečná práce		<u>Dějepis:</u> - průmyslová revoluce - stroje a roboty sloužící k odstranění fyzické práce v prospěch práce duševní
zná měření spotřeby elektrické energie v domácnosti	Elektroměr		
- zná zásady správného používání elektrických spotřebičů - chápe podstatu zkratu a funkci pojistky	Tepelné a světelné elektrické spotřebiče Pojistky a jističe	<u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů
- vysvětlí přítomnost magnetického pole kolem vodiče s elektrickým proudem - zná praktické využití magnetického pole cívky s proudem	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY Magnetické účinky elektrického proudu Elektromagnet Elektromagnetické relé		
- ví, jak vzniká indukované napětí - vysvětlí, co je stejnosměrný a střídavý proud - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	STŘÍDAVÝ PROUD Elektromagnetická indukce Střídavý proud		
ví, že v elektrárnách se elektrická energie získává v generátorech	Generátory: - alternátor - dynamo		<u>Dějepis:</u> přínos objevů fyziky v dějinách lidstva
ví, že elektromotory mění elektrickou energii na pohyb	Elektromotory a jejich použití		
- popíše použití transformátorů	Transformátory		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí rozvod elektrické energie	Rozvodná elektrická síť		<u>Matematika a její aplikace:</u> - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - převody fyzikálních veličin - využívání prostředků výpočetní techniky <u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- popíše vedení elektrického proudu ve vodném roztoku - zná využití elektrolýzy	VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH Elektrolýza a její použití		<u>Chemie:</u> - chemické vlastnosti různých látek - fyzikálněchemické laboratorní metody - změny fyzikálních vlastností látek při jejich chemické přeměně - využití fyzikálních zákonitostí v chemii
zná zásady a způsoby ochrany před bleskem	VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V PLYNECH Blesk		<u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- popíše elektrický oblouk a ví, kde se používá	Elektrický oblouk		
- chápe funkci výbojových trubic	Elektrický výboj ve zředěných plynech: - výbojky - zářivky - doutnavky		
- popíše funkci a použití termistoru - popíše funkci a použití fotorezistoru	VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V POLOVODIČÍCH Termistor a jeho využití Fotorezistor a jeho použití		
- zná polovodivé materiály - zapojí správně polovodičovou diodu	Polovodiče typu Na P Polovodičová dioda		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná zdroje elektrické energie - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - orientuje se v obnovitelných a neobnovitelných zdrojích energie	ELEKTRICKÁ ENERGIE Zdroje elektrické energie: - hnědouhelné - černouhelné - plynové - atomové zdroje Obnovitelné zdroje: - energie slunečního záření - energie větru - energie vody Neobnovitelné zdroje: - uhlí - ropa - uran	<u>Výchova demokratického občana:</u> - důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví	<u>Výchova k občanství:</u> - výchova k ohleduplnosti k životnímu prostředí a celému lidstvu při manipulaci s radioaktivními látkami - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- vysvětlí stavbu atomu - orientuje se v pojmech proton, neutron, elektron, protonové číslo	JADERNÁ ENERGIE Stavba atomu Atomové jádro Izotopy	<u>Výchova demokratického občana:</u> - důraz na výchovu občana jako zodpovědného člena společnosti, který odmítá zneužití vědy - vedení každého žáka k aktivní účasti v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví	<u>Výchova k občanství:</u> - výchova k ohleduplnosti k životnímu prostředí a celému lidstvu při manipulaci s radioaktivními látkami - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- popíše druhy radioaktivního záření	Radioaktivita		
- chápe průběh jaderných reakcí	Jaderné reakce		
- vysvětlí štěpení jader	Jaderná energie	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - výchova k uvědomění, že atomová energie má sloužit celému lidstvu a živé i neživé přírodě vždy v jejich prospěch - ochrana přírody v rámci EU <u>Multikulturní výchova:</u> - vedení k toleranci a respektu k lidem s vyloučením zneužití fyzikálních jevů jako násilného způsobu řešení problémů mezi různými etniky, rasami, kulturami a náboženstvími - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - zachování podmínek života a ochrana přírody - získávání obnovitelných a náhradních zdrojů energie a jejich	

		význam pro člověka	
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, že se v reaktorech jako palivo používá uran - ví, že výsledkem řetězové reakce je teplo, které pak vyrábí elektrickou energii	Jaderný reaktor		
- chápe výhody a nevýhody jaderných elektráren	Jaderná energetika MAAE	<u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	
-- zná nebezpečí jaderné havárie a výbuchu jaderné zbraně	Ochrana před zářením		

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná složení elektromagnetické vlny	ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ Elektromagnetické vlnění	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - plánování učení a studia - rozvoj kreativity <u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností a spolupráce v týmu	<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů v učebnicích, v doporučené literatuře a dalších médiích - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse - nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Matematika a její aplikace:</u> - využívání prostředků výpočetní techniky
- má přehled o druzích elektromagnetických vln	Elektromagnetické spektrum: - záření gama - rentgenové - ultrafialové - viditelné světlo - infračervené záření - mikrovlny - rádiové vlny	<u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita <u>Environmentální výchova:</u> - postavení člověka v přírodě	<u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů <u>Přírodopis:</u> - přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky - druhy záření a jejich účinky na živé organismy
- ví, co je viditelné světlo	Podstata světla: - lnová délka - rychlost světla - spektrum viditelného záření		<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - procvičování a upevňování kultivovaného vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat, tj. klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse <u>Matematika a její aplikace:</u> - slovní úlohy - porozumění textu - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná zdroje elektromagnetického záření	Zdroje záření: - Slunce - rozžhavená tělesa - luminiscence - laser - rentgenka - urychlovače	<u>Multikulturní výchova:</u> - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa	<u>Dějepis:</u> - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva
- využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí při řešení problémů a úloh	SVĚTELNÉ JEVY Zdroje světla Osvětlená tělesa Šíření světla Rychlost světla Měsíční fáze	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě - rozvoj kreativity	<u>Zeměpis:</u> - fyzikální vysvětlení měsíčních fází - vysvětlení zatmění Slunce a Měsíce
- chápe příčinu zatmění Měsíce a Slunce	Stín	<u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací	
- využívá zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Odraz světla: - zákon odrazu světla	<u>Environmentální výchova:</u> - základní přírodní zákonitosti	<u>Přírodopis:</u> - přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky
- ví, že odrazem světla vznikají v rovinném zrcadle neskutečné obrazy těles	Rovinná zrcadla		
- popíše vlastnosti obrazů na kulových zrcadlech	Kulová zrcadla: - duté zrcadlo - vypouklé zrcadlo		
- rozhodne ze znalostí rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice	Lom světla	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení paměti a pohotové reakce - plánování učení a studia - rozvoj kreativity	
- vysvětlí, jak spojka mění rovnoběžný paprsek na sbíhavý - vysvětlí, jak rozptylka mění rovnoběžný paprsek na rozbíhavý	Čočky: - spojky - rozptylky	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí zrakové vnímání pozorovaného předmětu - zná funkci brýlí - chápe problémy lidí se zrakovým postižením	Optické vlastnosti oka: - normální oko - krátkozraké oko - dalekozraké oko Korigování krátkozrakého či dalekozrakého oka brýlemi Postižení zraku	<u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů <u>Multikulturní výchova:</u> - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	<u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů <u>Přírodopis:</u> - fyzikální podstata zrakového vnímání a vad zraku
- ví, že bílé světlo je složeno z různých barevných světél, které se v hranolu různě lámou	Rozklad světla optickým hranolem	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - řešení obecných problémů založených na fyzikální podstatě	<u>Zeměpis:</u> - fyzikální vysvětlení polární záře stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu (dalekohledy...)
- ví, že barva těles závisí na tom, jakou barvu světla těleso odráží a jakou pohlcuje	Barva těles		<u>Výtvarná výchova:</u> výtvarné zobrazení fyzikálních jevů (duha...)
- ví, že lupa je spojka s malou ohniskovou vzdáleností - zná využití lupy - popíše hlavní části mikroskopu - umí pracovat s mikroskopem -- vysvětlí pozorování vzdáleného předmětu - ví, kde se používají dalekohledy	OPTICKÉ PŘÍSTROJE Lupa Mikroskop Dalekohled	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách	<u>Přírodopis:</u> - poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu <u>Zeměpis:</u> - stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu (lupy...)
- podle individuálních možností rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	ZVUKOVÉ JEVY Vznik zvuku Hluk Tón Šíření zvuku Rychlost zvuku		<u>Jazyk a jazyková komunikace:</u> - čtení s porozuměním fyzikálních textů - procvičování a upevňování vyjadřování a rozšiřování slovní zásoby fyzikálních i obecných pojmů - rozvoj schopnosti diskutovat nácvik výstižného, gramaticky a stylisticky správného popisu pozorovaných objektů a jevů <u>Přírodopis:</u> - vznik zvuku, jeho šíření a vnímání sluchem

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje infrazvuk a ultrazvuk	Kmitočet: - infrazvuk - ultrazvuk		
- popíše základní stavbu a funkci ucha - chápe podstatu postižení sluchu	Ucho: - bubínek - střední ucho - vnitřní ucho Sluchové postižení	<u>Multikulturní výchova:</u> - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	<u>Přírodopis:</u> - vznik zvuku, jeho šíření a vnímání sluchem
- chápe, co je rezonance, a odraz zvuku	Rezonance Odraz zvuku: - ozvěna - dozvuk		
- podle možnosti umí orientačně určit hlasitost zvuku z různých zdrojů	Ochrana před nadměrným hlukem	<u>Výchova demokratického občana:</u> - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví - respekt k ostatním lidem - společenská komunikace, spolupráce, partnerství, dialog a demokratické řešení problémů	<u>Výchova k občanství:</u> - vštěpování zodpovědnosti k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních spoluobčanů
- má základní vědomosti o sluneční soustavě	ZEMĚ A VESMÍR Sluneční soustava. Přehled sluneční soustavy	<u>Osobnostní a sociální výchova:</u> - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů, pozornosti a soustředění - jejich využití při pozorování fyzikálních pokusů a jevů v přírodě i v laboratorních podmínkách - cvičení paměti a pohotové reakce - řešení obecných	<u>Zeměpis:</u> - stroje, přístroje a pomůcky založené na fyzikálním principu - Země a její postavení v sluneční soustavě a ve vesmíru <u>Výtvarná výchova:</u> - nákresy sluneční soustavy (Slunce, planety, Měsíc) a hvězdné oblohy (souhvězdí)
- umí pojmenovat planety sluneční soustavy - objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce	Planety	<u>Multikulturní výchova:</u> - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - utváření vztahu společnosti k pozitivnímu využití vědeckých poznatků v různých částech světa - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	<u>Přírodopis:</u> přírodní jevy a úkazy - vysvětlení jejich příčiny a podstaty na základě fyziky
- popíše vlastnosti Slunce	Slunce		
- popíše fyzikální vlastnosti Země	Země		<u>Přírodopis:</u> - druhy záření a jejich účinky na živé organismy
- vysvětlí pohyb měsíců	Měsíce		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
planet kolem planet			
- popíše planetky	Planetky		
- vysvětlí stavbu komety - ví, co jsou meteory a meteority	Komety a meteory	<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:</u> - význam celosvětové spolupráce při předpovídání přírodních katastrof a globální ochrany před nimi	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí, co jsou galaxie - popíše naši Galaxii	Galaxie	<u>Mediální výchova:</u> - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací	
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Hvězdy		
- orientuje se mezi nejznámějšími souhvězdími	Souhvězdí		
- má základní znalosti z kosmonautiky	Kosmonautika: - družice - meziplanetární sondy - pilotované kosmické lety - orbitální stanice - kosmodrom	<u>Environmentální výchova:</u> - postavení člověka v přírodě	<u>Dějepis:</u> - historický vývoj lidské inteligence - přínos objevů fyziky v dějinách lidstva - fyzika v současnosti, její využívání a zneužívání

Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie patří do vzdělávací oblasti „člověk a příroda“. Vyučuje se jako samostatný předmět „chemie“. Vyučování probíhá podle zásad speciální pedagogiky. Učitel při vyučování a při komunikaci se žáky se sluchovým postižením používá všechny prostředky komunikace - český jazyk a alternativní formy komunikace (znakový jazyk, znakovaná čeština, prstová abeceda a další) s důrazem na vizuální zprostředkování informací.

Při vyučování učitel podle potřeby volí individuální přístup k žákům podle stupně jejich postižení a jejich možností.

Velmi důležité jsou vizuální informace - názorné ukázky, obrazové materiály, samostatné chemické pokusy pod dohledem učitele.

Mezipředmětové vazby

. Jazyk a jazyková komunikace

- čtení s porozuměním v textech učebnic a jiné literatury z oblasti chemie,
- rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování žáků podle jejich schopností vzhledem k jejich sluchovému postižení o získaných poznatcích
- diskuse, správná a logická formulace problému

Matematika a její aplikace

- řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu
- práce s daty
- výpočty statistické a procentuální
- grafy, diagramy a tabulky
- využívání prostředků výpočetní techniky

Dějepis

- historický vývoj rozumových schopností člověka
- historie chemie od alchymistů v minulosti až po současné chemiky
- přínos chemie jako moderní vědy pro společenský rozvoj
- rozvoj chemického průmyslu a jeho vliv na utváření historie
- zneužití chemie ve válkách a teroristických útocích

Výchova k občanství

- výchova k uvědomělosti při ochraně přírodního prostředí před nebezpečnými chemickými látkami
- upevňování zodpovědnosti za ochranu vlastního zdraví i zdraví spoluobčanů před toxickými látkami

Fyzika

- fyzikální vlastnosti chemických látek a jejich fyzikální přeměny
- rozklad chemických sloučenin pomocí elektrického proudu
- fyzikálněchemické metody používané v chemické laboratoři
- přirozená a umělá radioaktivita chemických prvků
- chemie v astronomii

Přírodopis

- chemické složení živé a neživé přírody
- atmosféra, její vznik a chemické složení

- hydrosféra, její vznik a chemické složení
- ozónová vrstva, smog a skleníkový efekt
- vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí
- fotosyntéza a dýchání - důležité chemické reakce v živé přírodě
- metabolismus

Zeměpis

- geochemické složení Země
- chemické složení atmosféry
- chemické složení hydrosféry
- těžba nerostů
- významná naleziště důležitých chemických prvků a sloučenin

Výtvarná výchova

- kresby laboratorních pomůcek a chemických aparatur
- výtvarné znázornění chemických přeměn a pokusů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění a jejich využití při pozorování
- plánování a řešení problémů
- plánování učení a individuálního studia
- rozvoj kreativity

Výchova demokratického občana

- občan - zodpovědný člen společnosti, který odmítá zneužití vědy
- aktivní účast v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností
- způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech
- respekt k druhým lidem
- uplatňování zásad slušné komunikace
- spolupráce
- partnerství
- dialog
- demokratické způsoby řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- výchova budoucích evropských občanů s uvědoměním, že chemie má sloužit celému lidstvu i přírodě vždy v jejich prospěch
- poznání vědy v evropském a mezinárodním prostoru
- prohlubování základních vědomostí z přírodních věd použitelných k řešení globálních i lokálních problémů
- hledání společných evropských perspektiv
- podněcování zájmu o Evropu a svět
- zprostředkování poznání chemického průmyslu v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- mezilidské vztahy ve škole, mezi učitelem a žákem, mezi žáky
- základní znalosti o různých etnických, rasových, kulturních a náboženských skupinách s důrazem na odmítání zneužití chemie k násilnému řešení problémů
- zabezpečení společenského klimatu, ve kterém se všichni budou cítit rovnoprávně
- uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých lidí

- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- nekonfliktní život, mezilidská solidarita

Environmentální výchova

- pochopení základních přírodních zákonitostí
- zachování podmínek života na Zemi
- získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie, jejich význam pro člověka
- odpovědnost ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- klimatické změny
- průmysl a životní prostředí

Mediální výchova

- výběr jazykových prostředků
- tvorba mediálních sdělení
- komunikace a spolupráce v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků se sluchovým postižením

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají nejen při osvojování učební látky, ale také v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modely situací, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájit je
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí
- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopností se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem
- věnuje pozornost environmentálním problémům a zásadám ochrany životního prostředí a zdraví

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání materiálu, pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, závazky a zadané úkoly v plném rozsahu
- dokáže se přizpůsobit novým nebo změněným pracovním podmínkám
- přistupuje k práci tak, aby neohrozil svoje zdraví, zdraví jiných, životní prostředí a ostatní hodnoty
- chápe propojenost vlastní práce s týmovou spoluprací
- využívá získané znalosti v zájmu svého rozvoje a uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání

Předmět: Chemie

Ročník: 8.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí význam chemie pro život - orientuje se v historii chemie - vysvětlí význam pozorování, měření a pokusu v chemii - umí pojmenovat základní pomůcky	ÚVOD DO CHEMIE Chemie jako přírodní věda a její historie Pozorování, měření a pokus v chemii Laboratorní pomůcky	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění a jejich využití při pozorování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - výchova budoucích evropských občanů s uvědoměním, že chemie má sloužit celému lidstvu i přírodě vždy v jejich prospěch Výchova demokratického občana: - Občan, zodpovědný člen společnosti, odmítá zneužití vědy - způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech - respekt k druhým lidem - uplatňování zásad slušné komunikace - spolupráce - partnerství - dialog Multikulturní výchova: - mezilidské vztahy ve škole, mezi učitelem a žákem, mezi žáky Mediální výchova: - výběr jazykových prostředků	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním v textech učebnic a jiné literatury z oblasti chemie - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování žáků - diskuse, správná a logická formulace problému Dějepis: - historie chemie od alchymistů až po současné chemiky - rozvoj chemického průmyslu a jeho vliv na utváření historie Přírodopis: - chemické složení živé a neživé přírody Výtvarná výchova: - kresby laboratorních pomůcek a chemických aparatur
- zná zásady bezpečné práce v laboratoři a označení nebezpečných látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - umí vysvětlit, jak přivolat a poskytnout první pomoc při úrazech - na modelových příkladech havárií s únikem nebezpečných látek objasní nejefektivnější jednání	- zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě - označení nebezpečných látek a přípravků - mimořádné události: havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	Osobnostní a sociální výchova: - plánování a řešení problémů - plánování učení a individuálního studia Výchova demokratického občana: - aktivní účast v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností - demokratické způsoby řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - poznání vědy v evropském a mezinárodním měřítku Environmentální výchova: - pochopení základních přírodních zákonitostí Mediální výchova: - komunikace a spolupráce v týmu	Matematika a její aplikace: - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky Fyzika: - fyzikální vlastnosti chemických látek a jejich fyzikální přeměny - fyzikálněchemické metody používané v chemické laboratoři Výtvarná výchova: - výtvarné znázornění chemických přeměn a pokusů

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- pozoruje vlastnosti různých látek - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - umí odlišit fyzikální a chemickou přeměnu látek - rozliší pojmy látka a těleso - popíše vlastnosti vybraných látek - v tabulkách umí vyhledat hodnoty fyzikálních veličin - rozlišuje směsi a chemické látky (správně používá pojmy) - rozlišuje různé druhy směsi - vypočítá složení roztoku a připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi	LÁTKY A SMĚSI Vlastnosti látek (hustota, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Fyzikální a chemické přeměny látek Tělesa a látky Směsi různorodé a stejnorodé Roztoky: nasycené, nenasycené a koncentrované Výpočty složení roztoků Hmotnostní zlomek a koncentrace látek Příprava roztoků Základní faktory ovlivňující rozpouštění Oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj kreativity	Výchova k občanství: - výchova k uvědomělosti při ochraně přírodního prostředí před nebezpečnými chemickými látkami - upevňování zodpovědnosti za ochranu vlastního zdraví i zdraví spoluobčanů před toxickými látkami Matematika a její aplikace: - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky Fyzika: - fyzikální vlastnosti chemických látek a jejich fyzikální přeměny - fyzikálněchemické metody používané v chemické laboratoři Výtvarná výchova: - výtvarné znázornění chemických přeměn a pokusů
- rozliší různé druhy vody - uvede příklady výskytu různých druhů vody a jejich použití - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	VODA V PŘÍRODĚ Druhy vody (destilovaná, pitná, odpadní) Výroba pitné vody Čistota vody	Výchova demokratického občana: - způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech Environmentální výchova: - zachování podmínek života na Zemi - odpovědnost ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů	Přírodopis: - hydrosféra, její vznik a chemické složení - vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí Zeměpis: - chemické složení hydrosféry

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná složení vzduchu - uvede příklady znečišťování ovzduší v pracovním prostředí a v domácnosti, navrhne prevenci a způsoby likvidace znečištění - vysvětlí význam ozónové vrstvy a vznik ozónových děr	VZDUCH Složení vzduchu Čistota ovzduší Znečištění ovzduší Ozónová vrstva a ozónové díry	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - prohlubování základních vědomostí z přírodních věd použitelných k řešení globálních i lokálních problémů - zprostředkování poznání chemického průmyslu v Evropě a ve světě Mediální výchova: - tvorba mediálních sdělení	Přírodopis: - atmosféra, její vznik a chemické složení - ozónová vrstva, smog a skleníkový efekt - fotosyntéza a dýchání, důležité chemické reakce v živé přírodě Zeměpis: - chemické složení atmosféry
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - umí vysvětlit základní stavbu atomu	ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK Dělitelnost látek Molekuly Atomy Stavba atomu (atomové jádro, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích) Protony, neutrony a elektrony		Fyzika: - přirozená a umělá radioaktivita chemických prvků
- zná názvy a značky nejznámějších chemických prvků - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - rozpoznává vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich některé možné vlastnosti	CHEMICKÉ PRVKY Názvosloví chemických prvků Vlastnosti a použití vybraných prvků Protonové číslo Periodická soustava prvků		Zeměpis: - významná naleziště důležitých chemických prvků a sloučenin
- vysvětlí vznik chemické vazby - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	CHEMICKÉ SLOUČENINY Chemická vazba Vznik molekul Chemické sloučeniny Názvosloví anorganických a organických sloučenin	Environmentální výchova: - získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie, jejich význam pro člověka	
- vysvětlí výskyt, vlastnosti, použití a výrobu vodíku - popíše stavbu atomu a molekuly vodíku	VODÍK Stavba atomu a molekuly vodíku Výskyt vodíku v přírodě Vlastnosti,		Přírodopis: - chemické složení živé a neživé přírody

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	použití a výroba vodíku		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí výskyt, vlastnosti, použití a výrobu kyslíku - ví, jak vzniká ozón a ozónová vrstva - umí vysvětlit, co je hoření - ví, jak uhasit hoření	KYSLÍK Stavba atomu a molekuly kyslíku Výskyt kyslíku v přírodě Volný a vázaný kyslík Vlastnosti a použití kyslíku Průmyslová výroba kyslíku Ozón Hoření a hašení		Přírodopis: - ozónová vrstva

Předmět: Chemie

Ročník: 9.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná chemické značky, vlastnosti a použití vybraných kovových prvků - umí vysvětlit, co je koroze a jaká je ochrana kovů před korozí - zná některé druhy slitin kovů	KOVY Vlastnosti kovů Železo Hliník Měď Zinek Cín Olovo Zlato Stříbro Platina Koroze Slitiny kovů	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění a jejich využití při pozorování - plánování a řešení problémů - plánování učení a individuálního studia - rozvoj kreativity Výchova demokratického občana: - respekt k druhým lidem - uplatňování zásad slušné komunikace - spolupráce - partnerství - dialog - demokratické způsoby řešení problémů Multikulturní výchova: - mezilidské vztahy ve škole, mezi učitelem a žákem, mezi žáky Environmentální výchova: - pochopení základních přírodních zákonitostí Mediální výchova: - tvorba jazykových prostředků - tvorba mediálních sdělení - komunikace a spolupráce v týmu	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - diskuse, správná a logická formulace problému Matematika a její aplikace: - řešení slovních úloh - práce s daty - výpočty procentuální a statistické - grafy, diagramy a tabulky Fyzika: - fyzikální vlastnosti chemických látek a jejich fyzikální přeměny - fyzikálněchemické metody používané v chemické laboratoři Přírodopis: - chemické složení živé a neživé přírody Zeměpis: - geochemické složení Země - těžba nerostů
- zná chemické značky, základní vlastnosti a použití vybraných nekovových prvků	NEKOVY Vlastnosti nekovů Dusík Chlór Uhlík Síra		Zeměpis: - významná naleziště chemických prvků a sloučenin

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozliší výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí - uvede příklady jednoduchých prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - v laboratoři uskuteční a pozoruje jednoduché chemické reakce - přečte jednoduché chemické rovnice - s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - uvede, které faktory ovlivňují chemické reakce	CHEMICKÉ REAKCE Chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí (slučování, rozklad, neutralizace...) Exotermické reakce Endotermické reakce Redoxní reakce Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza...)	Výchova demokratického občana: - způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - výchova budoucích evropských občanů s uvědoměním, že chemie má sloužit celému lidstvu i přírodě vždy v jejich prospěch Environmentální výchova: - zachování podmínek života na Zemi	Dějepis: - přínos chemie jako moderní vědy pro společenský rozvoj Výchova k občanství: - výchova k uvědomělosti při ochraně přírodního prostředí před nebezpečnými chemickými látkami
- zná chemický způsob výroby elektrického proudu - ví, co je oxidace a redukce	CHEMIE A ELEKTRINA Výroba elektrického proudu chemickou cestou Oxidace a redukce	Výchova demokratického občana: - občan, zodpovědný člen společnosti, který vždy odmítá zneužití vědy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - hledání společných evropských perspektiv Environmentální výchova: - získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie, jejich význam pro člověka	Dějepis: - přínos chemie jako moderní vědy pro společenský rozvoj Fyzika: - rozklad chemických sloučenin pomocí elektrického proudu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a napíše vzorce oxidů - popíše základní vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech a napíše vzorce halogenidů - popíše základní vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - popíše společné vlastnosti kyselin a jejich názvosloví - uvede příklady některých důležitých kyselin a jejich použití - vysvětlí vznik kyselých dešťů - zná vliv kyselých dešťů na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - popíše společné vlastnosti hydroxidů a jejich názvosloví - uvede příklady některých důležitých hydroxidů a jejich použití - orientuje se na stupnici pH - změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - experimentálně provede neutralizaci - zná zásady první pomoci při zasažení kyselinami a hydroxidy - vysvětlí vznik některých solí a jejich názvosloví - uvede příklady některých prakticky významných solí a jejich použití - ví, co je tvrdá a měkká voda	ANORGANICKÉ SLOUČENINY Oxidy: Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Halogenidy: Názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Kyseliny: Kyselost roztoků Názvy, vzorce, vlastnosti a použití prakticky významných kyselin Kyselé deště a jejich vliv na životní prostředí a opatření, kterými jim lze předcházet Hydroxidy: Zásaditost roztoků Názvy, vlastnosti a použití prakticky důležitých hydroxidů Kyselosti a zásaditost roztoků Acidobazické indikátory Neutralizace První pomoc při zasažení kyselinou nebo roztokem hydroxidu Soli: Soli kyslíkaté a bezkyslíkaté - Názvy, vzorce, vlastnosti a použití vybraných solí Tvrdost vody		Zeměpis: - významná naleziště důležitých chemických prvků a sloučenin

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- popíše, jak se vyrábí železo a ocel - zná výrobky ze železa a oceli	VÝROBA ŽELEZA A OCELI Princip výroby a použití železa a oceli	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - poznání vědy v evropském a mezinárodním prostoru - hledání společných evropských perspektiv Environmentální výchova: - průmysl a životní prostředí	
- zná galvanické články a akumulátory i jejich použití - ví, že jsou nebezpečným odpadem	PRŮMYSLOVÉ VYUŽITÍ ELEKTROLÝZ Y Princip elektrolýzy a jejich použití	Environmentální výchova: - odpovědnost ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů	Fyzika: - rozklad chemických sloučenin pomocí elektrického proudu
- má přehled o složení, rozdělení a použití základních průmyslových hnojiv	PRŮMYSLOV Á HNOJIVA Charakteristika průmyslových hnojiv, jejich složení, rozdělení a použití	Výchova demokratického občana: - aktivní účast v životě demokratické společnosti podle individuálních schopností Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - zprostředkování poznání chemického průmyslu v Evropě a ve světě Environmentální výchova: - zachování podmínek života na Zemi - průmysl a životní prostředí	Dějepis: - rozvoj chemického průmyslu a jeho vliv na utváření historie Výchova k občanství: - upevňování zodpovědnosti za ochranu vlastního zdraví i zdraví spoluobčanů před toxickými látkami
- zná cement, vápno a sádku jako stavební pojiva - zná keramické výrobky a jejich použití	TEPELNĚ ZPRACOVÁVA NÉ MATERIÁLY Cement Vápno Sádka Keramika		

Předmět: Chemie

Ročník: 10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí, co jsou organické sloučeniny - zná složení a vlastnosti základních organických sloučenin - uvede příklady organických sloučenin - popíše uhlíkaté řetězce a vazby v organických sloučeninách	ORGANICKÉ SLOUČENIN Y Organické látky, jejich složení a vlastnosti Uhlíkaté řetězce a vazby v organických sloučeninách	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění a jejich využití při pozorování - plánování a řešení problémů - plánování učení a individuálního studia - rozvoj kreativity Výchova demokratického občana: - respekt k druhým lidem - uplatňování zásad slušné komunikace - spolupráce - partnerství - dialog - demokratické způsoby řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: podněcování zájmu o Evropu a svět Multikulturní výchova: - mezilidské vztahy ve škole, mezi učitelem a žákem, mezi žáky - uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých lidí - nekonfliktní život, mezilidská solidarita Environmentální výchova: - pochopení základních přírodních zákonitostí Mediální výchova: - výběr jazykových prostředků - tvorba mediálních sdělení - komunikace a spolupráce v týmu	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním v textech učebnic a jiné literatury z oblasti chemie - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování žáků podle jejich schopností vzhledem k jejich sluchovému postižení o získaných poznatcích - diskuse, správná a logická formulace problému Matematika a její aplikace: - řešení slovních úloh s důrazem na porozumění textu - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky Dějepis: - historie chemie od alchymistů v minulosti až po současné chemiky Fyzika: - fyzikální vlastnosti chemických látek a jejich fyzikální přeměny

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky - uvede zdroje, vlastnosti a použití některých vybraných uhlovodíků	UHLOVODÍK Y Rozdělení uhlovodíků: Alkany Cykloalkany Alkeny Alkiny Areny	Environmentální výchova: - získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie, jejich význam pro člověka	Fyzika: - fyzikálněchemické metody používané v chemické laboratoři
- popíše chemické složení uhlí, ropy a zemního plynu - uvede jejich zdroje - popíše jejich vlastnosti - zná jejich praktické použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	PALIVA Uhlí Ropa Zemní plyn	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - zprostředkování poznání chemického průmyslu v Evropě a ve světě Multikulturní výchova: - základní znalosti o různých etnických, rasových, kulturních a náboženských skupinách s důrazem na odmítání zneužití chemie k násilnému řešení problémů - zabezpečení společenského klimatu, ve kterém se všichni budou cítit rovnoprávně Environmentální výchova: - zachování podmínek života na Zemi	Zeměpis: - těžba nerostů - významná naleziště důležitých chemických sloučenin
- vysvětlí, co jsou deriváty uhlovodíků - popíše různé typy derivátů - rozliší některé vybrané deriváty uhlovodíků a uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - ví, jaké účinky má alkohol na lidský organismus	DERIVÁTY UHLOVODÍK Ů Charakteristik a derivátů uhlovodíků Halogenové deriváty Kyslíkaté deriváty (alkoholy, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny)		
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy - umí vysvětlit podmínky fotosyntézy - chápe, že dýchání je opak fotosyntézy, tj. spalování glukózy	CHEMICKÉ REAKCE V ŽIVÝCH ORGANISMECH Fotosyntéza Dýchání		Fyzika: - fyzikálněchemické metody používané v laboratoři Přírodopis: - fotosyntéza a dýchání, důležité chemické reakce v živé přírodě

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- orientuje se v přírodních látkách (bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy) - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - chápe jejich význam pro správnou výživu	PŘÍRODNÍ LÁTKY Zdroje přírodních látek Význam bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle		Přírodopis: - chemické složení živé a neživé přírody - metabolismus
- má přehled o nejdůležitějších chemických závodech v ČR - zná využívání prvotních a druhotných surovin - ví, že se suroviny chemicky proměňují v produkty - ví, že plasty a syntetická vlákna uměle vytvořil člověk - zná některé druhy plastů a syntetických vláken - uvede jaké mají plasty a syntetická vlákna vlastnosti a kde se používají - ví, odkud se získávají léčiva - ví, proč se v zemědělství používají pesticidy - zná běžné druhy detergentů, čistících a pracích prostředků - zná zásady správné výživy a dokáže hodnotit různé druhy potravin - ví, že bílkoviny, tuky a sacharidy jsou nejdůležitější živiny - rozlišuje hořlaviny, žíraviny a jedy - ví, jak se označují nebezpečné látky - zná zásady bezpečné práce a postup při hašení požáru - má přehled o nejznámějších drogách a o tom, jak působí - ví, že drogy jsou návykové látky - uvědomuje si nebezpečí drogové závislosti a zná následky zneužívání drog	CHEMIE V NAŠEM ŽIVOTĚ Chemický průmysl v ČR Chemická výroba Plasty a syntetická vlákna Chemie zachraňuje zdraví a život: Léčiva Chemie zachraňuje úrodu: Pesticidy Chemie přináší čistotu: Detergenty, čistící a prací prostředky Chemie v potravinách Nebezpečné látky a hořlaviny: Označení, zásady práce s nebezpečnými látkami, hašení požárů Drogy: Přehled nejznámějších drog a jejich účinků na organismus	Výchova demokratického občana: - způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - výchova budoucích evropských občanů s uvědoměním, že chemie má sloužit celému lidstvu i přírodě vždy v jejich prospěch - poznání vědy v evropském a mezinárodním prostoru Environmentální výchova: - klimatické změny	Dějepis: - rozvoj chemického průmyslu a jeho vliv na utváření historie - zneužití chemie ve válkách a teroristických útocích

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- orientuje se ve vlivech různých látek na životní prostředí a zdraví člověka - dokáže využívat vědomosti o ochraně životního prostředí a zdraví	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A CHEMIE Znečišťování ovzduší Znečišťování vody Opatření proti škodlivým odpadům	Výchova demokratického občana: - občan, zodpovědný člen společnosti, který odmítá zneužití vědy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - prohlubování základních vědomostí z přírodních věd použitelných k řešení globálních i lokálních problémů - hledání společných evropských perspektiv Multikulturní výchova: - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání Environmentální výchova: - odpovědnost ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů - průmysl a životní prostředí	Dějepis: - historický vývoj rozumových schopností člověka - přínos chemie jako moderní vědy pro společenský rozvoj Výchova k občanství: - výchova k uvědomělosti při ochraně přírodního prostředí před nebezpečnými chemickými látkami - upevňování zodpovědnosti za ochranu vlastního zdraví i zdraví spoluobčanů před toxickými látkami

Přírodopis a výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodopis a výchova ke zdraví patří do vzdělávací oblasti „člověk a příroda“. Vyučuje se jako integrovaný předmět „přírodopis a výchova ke zdraví“ od 7. do 10. ročníku.

Při vyučování a komunikaci s žáky se sluchovým postižením učitel používá všechny prostředky komunikace - český jazyk a alternativní formy komunikace (znakový jazyk, znakovaná čeština, prstová abeceda a další s důrazem na názornost). Vyučování se realizuje osvědčenými způsoby výuky – vysvětlování učiva, diskuse, pokusy, pozorování živé i neživé přírody, práce s přírodninami, výstavy a exkurze.

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace

- čtení s porozuměním učebních a jiných textů o přírodě a zdraví,
- rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování o získaných poznatcích jakoukoliv formou komunikace, přístupnou žákům se sluchovým postižením
- rozvíjení schopnosti klást správně formulované otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse

Matematika a její aplikace

- práce s daty
- výpočty statistické a procentuální
- grafy, diagramy a tabulky
- využívání prostředků výpočetní techniky

Dějepis

- vývoj člověka
- přírodní podmínky a vznik civilizací
- historie lidských aktivit měnících vzhled přírody
- vliv přírodovědných objevů na vývoj lidstva

Výchova k občanství

- uvědomělá ochrana přírody a úcta k přírodnímu prostředí
- prevence rasistických a xenofobních postojů
- úloha mužů a žen v životě

Fyzika

- vliv atmosféry na živé organismy
- ochrana před radioaktivním zářením
- vliv hluku na životní prostředí
- účinky elektrického proudu na živé organismy a první pomoc při úrazech elektrickým proudem
- optické vlastnosti oka

Chemie

- chemické prvky a chemické sloučeniny v živé a neživé přírodě
- voda a její čistota
- vzduch, jeho složení a čistota, ozónová vrstva, smog a skleníkový efekt
- vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí
- význam bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů a dalších látek v lidském těle

- léčiva a návykové látky

Zeměpis

- přírodní obraz Země
- krajinná sféra (přírodní prostředí, typy krajiny, biotopy)
- klimatologie
- zoogeografie, fyto geografie
- environmentální problémy lidstva
- vztahy mezi lidmi a formy soužití

Výtvarná výchova

- vizuálně obrazové znázornění živé a neživé přírody
- kresba zkoumaných objektů

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- evoluce lidského chování
- změny v životě člověka a jejich reflexe
- zdravý způsob života a výchova ke zdraví
- zvířecí a lidská komunikace
- rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí

Výchova demokratického občana

- syntéza postojů (spravedlnost, svoboda, solidarita, ohleduplnost, tolerance, odpovědnost...) ve vztahu k přírodě
- vztahy mezi lidmi, vztahy ve dvojici a komunitě lidí
- rozvoj kritického myšlení v posuzování ochrany přírodního prostředí
- vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální vlivy na přírodní prostředí
- orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím
- ochrana přírody v rámci EU

Multikulturní výchova

- výchova k toleranci a respektu k odlišným skupinám (z hlediska zdravotního postižení, lidských ras...)
- vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení
- utváření vztahu společnosti k potřebám minoritních skupin
- nekonfliktní život, mezilidská solidarita

Environmentální výchova

- základní přírodní zákonitosti
- postavení člověka v přírodě
- prostředí a zdraví
- podpora zdraví a její formy
- zachování podmínek života
- ochrana přírody

Mediální výchova

- schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích
- využívání médií jako zdroje informací

- rozvoj komunikačních schopností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků se sluchovým postižením

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají nejen při osvojování učební látky, ale také v běžném životě
- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modely situací, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájit je
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovací schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuse a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí

- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopností se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem
- věnuje pozornost environmentálním problémům a zásadám ochrany životního prostředí a zdraví

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání materiálu, pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, závazky a zadané úkoly v plném rozsahu
- dokáže se přizpůsobit novým nebo změněným pracovním podmínkám
- přistupuje k práci tak, aby neohrozil svoje zdraví, zdraví jiných, životní prostředí a ostatní hodnoty
- chápe propojenost vlastní práce s týmovou spoluprací
- využívá získané znalosti v zájmu svého rozvoje a uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání

Předmět: Přírodopis a výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- dovede používat dalekohled k pozorování přírody - umí pozorovat přírodniny lupou - zná práci s mikroskopem - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	PŘÍRODA A JEJÍ POZNÁVÁNÍ Praktické metody poznávání přírody: - pozorování lupou, mikroskopem, dalekohledem - určovací klíče a atlasy - založení herbáře a sbírek - jednoduché rozčlenění rostlin a živočichů	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti, Mediální výchova: - rozvoj komunikačních schopností	Fyzika: - vysvětlení přírodních jevů a úkazů na základě fyziky - optické přístroje a pomůcky Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním
- chápe přínos objevů v biologii pro lidstvo a jeho vývoj	Významní biologové a jejich objevy	Environmentální výchova: - postavení člověka v přírodě	Dějepis: - vliv přírodovědných objevů na vývoj lidstva
- vysvětlí základní projevy života - vyjmenuje podmínky, které jsou nutné pro život - chápe, že člověk je součástí přírody a je na ní existenčně závislý - chápe nutnost chránit přírodu	OBEČNÁ BIOLOGIE Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam: - výživa - dýchání - fotosyntéza - růst - rozmnožování - vývin - reakce na podněty - názory na vznik života	Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Výchova demokratického občana: - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví Multikulturní výchova: - nekonfliktní život, mezilidská solidarita Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti	Chemie: - chemické složení živých organismů Matematika a její aplikace: - využívání prostředků informační technologie Fyzika: - vliv atmosféry na živé organismy Chemie: - voda a její čistota Zeměpis: - přírodní obraz Země Výchova k občanství: - uvědomělá ochrana přírody a úcta k přírodnímu prostředí
- vysvětlí stavbu rostlinné a živočišné buňky - popíše, jaký je mezi nimi základní rozdíl - vysvětlí funkci základních orgánů rostlin a živočichů	Základní struktura života: - buňky - pletiva - tkáně - orgány - orgánové soustavy - organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti	Jazyk a jazyková komunikace: - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat na ně a zapojit se do diskuse Výtvarná výchova: - kresba zkoumaných objektů
- orientuje se mezi organismy - osvojí si základy systému rostlin a živočichů	Význam a zásady třídění organismů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - uvědomění nezbytnosti ochrany přírody a životního prostředí v souvislosti s	Zeměpis: - zoogeografie a fytoogeografie (rozložení flóry a fauny na Zemi)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
		globálními problémy lidstva	
- chápe, že dědičnost je přenášení vlastností z rodičů na potomky - chápe, proč se potomci podobají na rodiče - ví, že nový jedinec vzniká splnutím dvou pohlavních buněk	Dědičnost a proměnlivost organismů	Multikulturní výchova: - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení	
- chápe, že existují lidským okem neviditelné mikroorganismy - chápe, že mikroorganismy mohou být nejen škodlivé, ale také užitečné - ví, jaké nemoci způsobují viry a choroboplodné bakterie	VIRY A BAKTERIE:: - výskyt - význam	Environmentální výchova: - člověk a zdraví	Fyzika: - optické přístroje a pomůcky Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním
- popíše, kde žijí řasy - ví, že ve vodě řasy uvolňují kyslík	ŘASY: - výskyt - význam - stavba	Environmentální výchova: - zachování podmínek života - ochrana přírody	Chemie: - voda a její čistota - vzduch, jeho složení a čistota Zeměpis: - fyto geografie
- ví, že kvasinky jsou jednobuněčné houby - zná význam droždí - ví o znehodnocení potravin plísněmi - umí popsat plodnici houby - zná nejznámější jedlé a jedovaté houby - ví, kde se vyskytují lišejníky	HOUBY A LIŠEJNÍKY: - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - lišejníky	Environmentální výchova: - ochrana přírody	Zeměpis: - fyto geografie Výtvarná výchova: - výtvarné znázornění hub
- charakterizuje rizika vzniku mimořádných událostí a jejich možné dopady na zdraví a životy lidí, životní prostředí a majetek, způsoby sebeochrany a vzájemné pomoci	- vysvětlení pojmu mimořádná událost, - základní rozdělení mimořádných událostí – přírodní pohromy (vyjmenovat), havárie ...		
- umí popsat stavbu těla nejznámějších bezobratlých (žížala, pavouk, korýš a zástupce hmyzu: včela) - zná nejvýznamnější parazity - zná hospodářsky nejvýznamnější bezobratlé	BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ: prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci členovci: pavouci, roztoči, štíři, korýši, hmyz: včely, švábi, kobylky, vši, mšice, mravenci, brouci, štěnice, dvoukřídli,	Environmentální výchova: - ochrana přírody	Výtvarná výchova: - kresby vybraných druhů hmyzu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	blechy, motýli		

Předmět: Přírodopis a výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- popíše a vysvětlí stavbu rostlin - pozná kořeny, cibule, oddenky	STAVBA ROSTLIN: - kořen - stonek - list - květ a plody	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Environmentální výchova: - ochrana přírody Mediální výchova: - rozvoj komunikačních schopností	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním Matematika a její aplikace: - využívání prostředků výpočetní techniky Výtvarná výchova: - kresby rostlin
- vysvětlí, jak probíhá fotosyntéza a jak rostliny dýchají - chápe význam fotosyntézy	FYZIOLOGIE ROSTLIN: - fotosyntéza - dýchání - růst - vývin - pohyby	Environmentální výchova: - význam rostlinných ekosystémů pro celou planetu - význam vody a čistého vzduchu pro život	Chemie: - chemická podstata fotosyntézy a dýchání
- vysvětlí vegetativní rozmnožování rostlin, uvede příklady - zná stavbu květu - chápe princip pohlavního rozmnožování - chápe význam živočichů při opylení a rozšiřování semen a plodů	ROZMNOŽOVÁNÍ ROSTLIN: - vegetativní rozmnožování - pohlavní rozmnožování: - květ - opylení a oplození - plody, rozšiřování semen a plodů	Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti	Jazyk a jazyková komunikace: - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování
- chápe význam mechu pro přírodu	VYŠŠÍ ROSTLINY: - mechorosty - kapradiny	Výchova demokratického občana: - syntéza postojů ve vztahu k přírodě	Zeměpis: - fytogeografie Výtvarná výchova: - výtvarné znázornění
- zná jehličnany naší přírody a jejich ekologické nároky	- jehličnany	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - globální vlivy na přírodní prostředí - ochrana přírody v rámci EU	Jazyk a jazyková komunikace: - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat na ně a diskutovat

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná základní druhy dřevin - určí pomocí atlasu a klíče běžné druhy rostlin - popíše životní cyklus jednoletých, dvouletých a vytrvalých bylin - uvede nejznámější rostliny zahrad, parků, lesů, luk i v bytě - uvede hospodářsky nejvýznamnější rostliny	- rostliny krytosemenné	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Mediální výchova: - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností	Matematika a její aplikace: - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky
- chápe ekosystém jako přírodní společenstvo - chápe význam lesů pro člověka - chápe a vysvětlí důležitost ochrany lesů - chápe význam ochrany rostlin - ví, co je plankton (fytoplankton i zooplankton) - zná nebezpečí toxických sinic - zná příčiny znečištění vod a důsledky pro přírodu - popíše vznik půdy - chápe roli hmyzožravých ptáků a dravců pro udržení rovnováhy ekosystému luk, pastvin a polí - chápe pojmy křížení a šlechtění - zná ekosystémy v okolí školy - orientuje se v praktických opatřeních pro ochranu přírody a životního prostředí (chráněné rostliny a živočichové)	EKOSYSTÉMY ROSTLIN: - lesní společenství, - vodní prostředí - louky, pastviny a pole - sady a ovocné zahrady	Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Výchova demokratického občana: - rozvoj kritického myšlení v posuzování ochrany přírodního prostředí - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti - zachování podmínek života	Výchova k občanství: - uvědomělá ochrana přírody a úcta k přírodnímu prostředí Fyzika: - vliv atmosféry Chemie: - voda a její čistota - vzduch - vznik kyselých dešťů Zeměpis: - krajinná sféra - klimatologie - fyto geografie - environmentální problémy lidstva

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ovládá zařazení obratlovců do tříd - orientuje se mezi živočichy - podle atlasu nebo klíče určí druh obratlovce - umí pojmenovat základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - chápe přizpůsobování tvaru těla, stavby kostry a povrchu těla podmínkám životního prostředí - rozumí funkci částí trávicí soustavy - chápe rozdíl v dýchání žábami a plicemi - vysvětlí princip pohlavního rozmnožování - ví, co je pohlavní dimorfismus - vysvětlí, co je pohlavní buňka, vajíčko, oplození	OBRATLOVCI: taxonomie, třídy, stavba těla, základní činnosti těla, rozmnožování (vnější oplození, vnitřní oplození, vejcorodí, živorodí), péče o potomstvo	Výchova demokratického občana: - vědomí práv a povinností při ochraně přírody Multikulturní výchova: - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	Zeměpis: - zoogeografie Výtvarná výchova: - kresba některých obratlovců Jazyk a jazyková komunikace: - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat na ně a diskuse - čtení s porozuměním
- zná některé druhy ryb - popíše základní anatomii kapra	Ryby, anatomie kapra obecného		
- zná bezocasé i ocasaté obojživelníky - popíše základní anatomii skokana - zná vývoj obojživelníků	Obojživelníci, anatomie skokana zeleného		
- zná zmiji a užovku a umí popsat jejich rozdíly - popíše základní anatomii ještěrky	Plazi, anatomie ještěrky zelené		
- zná nejvýznamnější druhy ptáků - popíše rozmnožování ptáků - popíše základní anatomii kura	Ptáci, anatomie kura domácího		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná základní řady savců - zná nejvýznamnější savce - popíše základní anatomii těla savce a chápe některé odlišnosti ve stavbě lebky, nohy některých savců - popíše rozmnožování savců a péče o mláďata	Savci, anatomie psa domácího, lebka a noha kočky domácí, lebka králíka domácího, lebka a noha prasete domácího, lebka, žaludek a noha tura domácího, lebka koně domácího, kostra netopýra		
- vysvětlí rizika a příčiny vzniku požárů, popíše princip hoření a klasifikuje požáry podle tříd - rozdělí hasicí přístroje vzhledem k třídám požáru a v případě potřeby je správně použije	- rozdíl mezi ohněm a požárem, rizika požáru, předcházení požáru - druhy hasicích přístrojů a jejich využití		
- má hezký osobní vztah k živočichům, ke zvířatům a k celé přírodě	Etologie - projevy chování živočichů	Osobnostní a sociální výchova: - zvířecí komunikace Výchova demokratického občana: - syntéza postojů ve vztahu k přírodě Multikulturní výchova: - výchova k toleranci a respektu k odlišným skupinám Environmentální výchova: - postavení člověka v přírodě Mediální výchova: - využívání médií jako zdroje informací - schopnost analyzovat sdělení v médiích	Zeměpis: - zoogeografie - environmentální problémy lidstva Jazyk a jazyková komunikace: - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat na ně a diskutovat - čtení s porozuměním

Předmět: Přírodopis a výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí, kolik má člověk společných znaků s lidoopy	VZTAHY ČLOVĚKA K OSTATNÍM ŽIVOČICHŮM	Osobnostní a sociální výchova: - evoluce lidského chování - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Environmentální výchova: - postavení člověka v přírodě - zachování podmínek života Mediální výchova: - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat a diskutovat Dějepis: - vývoj člověka - přírodní podmínky a vznik civilizací Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním
- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - zná zásady prevence před nemocemi, úrazy a dalšími poškozeními lidského organismu	BIOLOGIE ČLOVĚKA:	Environmentální výchova: - člověk a zdraví	Fyzika: - účinky elektrického proudu na živé organismy a první pomoc při úrazu elektrickým proudem Výtvarná výchova: - kresba lidského těla a jeho částí
- zná kosti osově kostry i kosti končetin - zná stavbu kostí a spojení kostí - zná první pomoc při zlomeninách a vykloubeninách	- soustava opěrná: - první pomoc při zlomeninách	Mediální výchova: - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností	
- rozezná kosterní a hladké svalstvo - zná hlavní skupiny svalů	- soustava pohybová		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná základní funkce krve - popíše složení krve a funkci krevních tělísek - ví, co jsou krevní skupiny a Rh-faktor - zná mechanismus přenosu kyslíku do krve a zpětného vyloučení oxidu uhličitého - chápe funkci protilátok	- tělní tekutiny: - krevní transfúze - obrana proti infekci - nakažlivé nemoci	Environmentální výchova: - člověk a zdraví	Matematika a její aplikace: - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky
- vysvětlí, co je plicní a tělní oběh - zná stavbu srdce - zná hodnoty tlaku krve - zná nejčastější příčiny nemocí cévního ústrojí i srdečních a mozkových příhod	soustava oběhová: - první pomoc při krvácení - kardiovaskulární nemoci		Fyzika: - tlak, měření a jednotky tlaku - hydraulika, kapaliny
- dovede poskytnout pomoc při zástavě dechu - ví, jak pečovat o horní cesty dýchací - zná škodlivé vlivy kouření	soustava dýchací: - hygiena dýchací soustavy, kuřáctví - onemocnění dýchacího systému	Environmentální výchova: - člověk a zdraví	Chemie: - chemická podstata dýchání - návykové látky - vzduch, složení a čistota Fyzika: - vliv atmosféry na živé organismy
- zná složení trávicí soustavy a popíše funkce jednotlivých orgánů - chápe funkci jater	soustava trávicí: - péče o chrup - onemocnění trávicího ústrojí	Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti	Chemie: - význam bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
- zná složení zdravé potravy	přeměna látek a energií: - výživa - hygiena potravy	Environmentální výchova: - člověk a zdraví	Chemie: - chemická podstata přeměny látek a energií
- zná mechanismus vzniku moči	soustava vylučovací: - nemoci ledvin		Chemie: - chemická podstata přeměny látek a energií
- ví, že kůže je orgán zajišťující více funkcí - má správné hygienické návyky - dovede poskytnout první pomoc při poranění kůže, popáleninách, poleptání	kůže: - péče o kůži a její deriváty - nemoci kůže a jejích derivátů		
- vysvětlí rozhodující význam nervové soustavy pro řízení lidského těla - zná části mozku	řídicí systém: - soustava nervová: nervové a duševní nemoci, mentální retardace	Mediální výchova: - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností	Chemie: - význam bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů a dalších látek v lidském těle

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- zná žlázy s vnitřní sekrecí - zná základní hormony a jejich význam	- endokrinní systém: - nemoci žláz s vnitřní sekrecí		Chemie: - význam bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů a dalších látek v lidském těle
- ví, že smysly poskytují informace z vnějšího prostředí i z prostředí těla - popíše přenos zvukových vln do ucha - ví, co škodí sluchu - popíše přenos vnímaného obrazu do mozku - ví, co škodí zraku	smyslová ústrojí: - sluch, zrak, čich, chuť, hmat - smyslová postižení - péče o oko a ucho	Multikulturní výchova: - utváření vztahu společnosti k potřebám minoritních skupin - nekonfliktní život, mezilidská solidarita	Fyzika: - optické vlastnosti oka - vliv hluku
- ví, co je spermie a vajíčko - ví, že žena otěhotní pohlavním stykem - ví, jaká jsou rizika předčasného pohlavního styku - zná nejrozšířenější pohlavní nemoci, včetně AIDS	soustava rozmnožovací: - pohlavní nemoci		Výchova k občanství: - úloha mužů a žen v životě Zeměpis: - rozšíření AIDS
- objasní vznik a vývin nového jedince - popíše vývoj člověka od narození - vysvětlí, proč je u člověka dlouhé období dospívání - chápe, k jakým změnám dochází v pubertě - chápe význam produktivního věku člověka - chápe změny ve stáří	ONTOGENEZE ČLOVĚKA: - vznik nového života (početí) - nidace oplozeného vajíčka - nitroděložní vývin jedince - vývin jedince po narození - hlavní životní etapy člověka		Výchova k občanství: - úloha mužů a žen v životě
- ví, že dědičnost je přenášení vlastností z rodičů na potomky - ví, že nový jedinec vzniká splynutím dvou pohlavních buněk - zná chromozomy	ZÁKLADY GENETIKY: - přenos dědičných informací - gen - stavba buněčného jádra - chromozomy	Multikulturní výchova: - výchova k toleranci a respektu k odlišným skupinám - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, že se člověk odedávna naučil pozorovat chování živočichů ke svému prospěchu - chápe rozdíl mezi vrozeným (zděděným) a naučeným (získaným) chováním a uvede příklady - uvede příklady obranného a ochranného chování, komunikace živočichů navzájem a sociálního chování	ETOLOGIE ČLOVĚKA: - chování vrozené a naučené - chování podmíněné látkovou výměnou - chování obranné a ochranné - dorozumívání a komunikace člověka a živočichů - sociální chování člověka a živočichů	Osobnostní a sociální výchova: - zvířecí a lidská komunikace - evoluce lidského chování Výchova demokratického občana: - syntéza postojů ve vztahu k přírodě	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat a diskutovat
- zná základní vývojové stupně fylogeneze člověka - zná základní lidské rasy	FYLOGENEZE ČLOVĚKA: - původ a vývoj člověka - vznik lidských ras - současné lidské rasy	Výchova demokratického občana: - rovnoprávnost mužů a žen Multikulturní výchova: - výchova k toleranci a respektu k odlišným skupinám - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení	Výchova k občanství: - prevence rasistických a xenofobních postojů Zeměpis: - lidské rasy ve světě
- chápe, že všichni lidé bez ohledu na barvu kůže jsou z pohledu biologie člověka stejní - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy)	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Výchova demokratického občana: - rovnoprávnost mužů a žen Multikulturní výchova: - výchova k toleranci a respektu k odlišným skupinám - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení Mediální výchova: - rozvoj komunikačních schopností	Výchova k občanství: - prevence rasistických a xenofobních postojů - úloha mužů a žen v životě Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat a diskutovat

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, proč má každý znát své tělo - uvědomí si důležitost správné životosprávy a životního stylu - zná, jaké jsou důsledky nesprávného způsobu života a vlivu nepříznivého životního prostředí - zná základní antikoncepci, dodržuje zásady bezpečného sexuálního chování - chápe škodlivost návykových látek, alkoholu a kouření - umí řešit své zdravotní problémy, vyhledat odbornou pomoc - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - chápe rizika spojená se zneužíváním návykových látek, v případě potřeby umí vyhledat odbornou pomoc - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	ŽIVOTNÍ STYL A PÉČE O ZDRAVÍ: - správná životospráva - poruchy příjmu potravy - osobní hygiena, intimní hygiena, - sexuální hygiena, antikoncepce - hygiena duševní činnosti - význam pohybu pro zdraví - režim dne - ochrana před chorobami - boj proti toxikománii, alkoholismu a kouření - první pomoc – praktický nácvik resuscitace	Výchova demokratického občana: - syntéza postojů - rozvoj kritického myšlení - vědomí práv a povinností - rovnoprávnost mužů a žen Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím Mediální výchova: - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích	Výchova k občanství: - úloha mužů a žen v životě Chemie: - léčiva a návykové látky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i za zdraví druhých, aktivní podpora zdraví - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne odpovídající první pomoc	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE - stres a jeho vztah ke zdraví, způsoby překonání únavy a stresu, posilování duševní odolnosti - civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní lékařská péče - autodestruktivní závislosti, rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, vyhledání odborné pomoci - bezpečné chování v krizových situacích - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - manipulativní reklama a informace, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus	Mediální výchova: - rozvoj komunikačních schopností	Chemie: - léčiva a návykové látky Výchova k občanství: - prevence rasistických a xenofobních postojů - mezilidská pomoc a solidarita

Předmět: Přírodopis a výchova ke zdraví

Ročník: 10.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, že Slunce je hvězda, z níž se uvolňuje obrovské množství energie ve formě slunečního záření, které je základem života na Zemi - vysvětlí teorii o vzniku Země - ví, jaké jsou zóny ve vnitřní stavbě Země	ZEMĚ Naše Země ve vesmíru Vznik Země Stavba Země	Osobnostní a sociální výchova: - cvičení smyslového vnímání přírodních jevů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - globální vlivy na přírodní prostředí Multikulturní výchova: - vnímání odlišností jako příležitosti k duševnímu obohacení Environmentální výchova: - základní přírodní zákonitosti - postavení člověka v přírodě	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat a diskutovat Dějepis: - vliv přírodovědných objevů na vývoj lidstva Chemie: - chemické prvky a sloučeniny Fyzika: - vysvětlení přírodních jevů a úkazů Zeměpis: - přírodní obraz Země
- ví, že zemská kůra je tvořena horninami, složenými z nerostů - ví, že uspořádání nerostů podmiňuje jejich vnější tvar i vlastnosti - zná stupnici tvrdosti nerostů - určí podle fyzikálních vlastností některé nerosty - zná významné a těžené nerosty	MINERALOGIE Nerosty a horniny Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů (minerálů) Přehled nerostů (prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, dusičnany, sírany, fosforečnany, křemičitany) Nerosty organického původu (organolity)	Mediální výchova: - schopnost analyzovat sdělení ve sdělovacích prostředcích - využívání médií jako zdroje informací - rozvoj komunikačních schopností	Matematika a její aplikace: - práce s daty - výpočty statistické a procentuální - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky Chemie: - chemické prvky a sloučeniny Výtvarná výchova: - vizuálně obrazové znázornění neživé přírody
- zná modelové příklady vyvřelin - popíše vznik usazených hornin - vysvětlí vznik přeměněných hornin	PETROLOGIE Vyvřelé horniny Usazené horniny Přeměněné horniny		Matematika a její aplikace: - práce s daty - využívání prostředků výpočetní techniky Chemie: - chemické prvky a sloučeniny Fyzika: - vysvětlení přírodních jevů a úkazů

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje - zná důsledky jejich činnosti - ví, že se kontinenty pohybují vlivem vnitřní energie Země	GEOLOGIE Vnitřní geologické děje: pohyby litosférických desek poruchy zemské kůry (zlomy a vrásy, vznik pohoří vrásněním, sopečná činnost, zemětřesení) Vnější geologické děje: zvětrávání působení gravitace činnost vody činnost větru		Fyzika: - vysvětlení přírodních jevů a úkazů na základě fyziky
- ví, na čem závisí úrodnost půdy - ví, z čeho je složena půda - jmenuje nejznámější typy půd - ví, co je půdní eroze - zná původ podzemní vody - umí charakterizovat minerální vodu - popíše oběh vody v přírodě - zná rozložení vody na Zemi a uvědomuje si nutnost její ochrany	PEDOLOGIE A HYDROLOGIE Vznik půd Půdotvorní činitelé a jejich působení Složení a vlastnosti půd Třídění půd Rozložení vody na Zemi Podzemní voda a prameny Oběh vody v přírodě Ochrana vody	Environmentální výchova: - prostředí a zdraví - zachování podmínek života - ochrana přírody	Chemie: - voda a její čistota - vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí - vzduch, jeho složení
- popíše vznik Českého masivu a západních Karpat - popíše, které oblasti spadají pod Český masiv a Západní Karpaty (ukáže na mapě)	GEOSOUSTAVA ČR Český masiv Západní Karpaty		Matematika a její aplikace: - práce s daty - grafy, diagramy a tabulky - využívání prostředků výpočetní techniky

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, jak se nazývají časové úseky, stanovené podle význačných změn na Zemi - zná buňky prvojaderných a jaderných organismů - vysvětlí princip mnohobuněčnosti - zná trilobity, vŕdčí zkameněliny prvohor - popíše přechod živočichů z vody na souš a přizpůsobení života na souši - ví, jak vzniklo černé uhlí - zná teorii o příčině vyhynutí dinosaurů - ví, že v třetihorách se rozvíjeli savci až k prvním předchůdcům člověka - popíše vývojové fáze člověka podle současné teorie - vysvětlí, jak se vyvíjel mozek člověka	PALEONTOLOGIE Vznik a vývoj života na Zemi Jak začal život Starohory Prvohory Druhohory Třetihory Čtvrtohory	Osobnostní a sociální výchova: - evoluce lidského chování - zvířecí a lidská komunikace	Dějepis: - vývoj člověka - přírodní podmínky a vznik civilizací Výchova k občanství: - prevence rasistických a xenofobních postojů Fyzika: - vliv atmosféry na živé organismy - účinky radioaktivního záření na živé organismy Výtvarná výchova: - vizuálně obrazové znázornění pravěkých zvířat

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) - samostatně užívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k relaxaci organismu - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ - sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – sebekontrola, zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postup k jejich dosažení - psychohygiena, předcházení stresu - mezilidské vztahy , komunikace a kooperace – respektování sama sebe i druhých, přijímání názoru jiného, naslouchání, dialog - zaujímání hodnotových postojů	Osobnostní a sociální výchova: - výchova dobře socializovaného jedince Mediační výchova: - rozvoj komunikačních schopností	Jazyk a jazyková komunikace: - čtení s porozuměním - rozvoj kultivovaného způsobu vyjadřování - rozvíjení schopnosti klást otázky, odpovídat a diskutovat Výchova k občanství: - úloha mužů a žen v životě
- chápe, co jsou podmínky pro život: optimální, příznivé, nepříznivé, nevhodné - na modelovém příkladu vysvětlí, co je biologická rovnováha - ví, jak se vyživuje organismus autotrofní a heterotrofní - rozlišuje, které ekosystémy jsou původní přirozené a které jsou uměle udržované člověkem (venkovská krajina a městské ekosystémy) - zná základní ustanovení ochrany přírody	EKOLOGIE Podmínky života Abiotické podmínky: světlo a teplo světlo a organismy teplo a organismy vzduch voda minerální látky Biotické podmínky: jedinec, populace, společenstvo, biocenóza, ekosystém stav životního prostředí člověk a biosféra zeleň v krajině a její význam ochrana přírody	Osobnostní a sociální výchova: - rozvoj vztahu k přírodnímu prostředí Výchova demokratického občana: - syntéza postojů ve vztahu k přírodě - rozvoj kritického myšlení v posuzování ochrany přírodního prostředí - vědomí práv a povinností při ochraně přírody a zdraví Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: - ochrana přírody v rámci EU Environmentální výchova: - postavení člověka v přírodě - prostředí a zdraví - zachování podmínek života	Dějepis: - historie lidských aktivit měnících vzhled přírody Výchova k občanství: - uvědomělá ochrana přírody a úcta k přírodnímu prostředí Fyzika: - vliv hluku na životní prostředí Chemie: - vzduch, jeho složení a čistota - vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí Zeměpis: - krajinná sféra Zeměpis: - klimatologie - environmentální problémy lidstva

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
ví, že dědičnost je přenášení vlastností z rodičů na potomky - ví, že nový jedinec vzniká splynutím dvou pohlavních buněk - zná chromozómy a jejich počet ve somatické a pohlavní buňce člověka	GENETIKA Přenos dědičných informací Geny, alely Dominantní a recesivní alely Genotyp a fenotyp Mendlovy zákony Stavba buněčného jádra Chromozómy DNA Vznik nového života	- ochrana přírody	

Zeměpis

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět od 7. do 10. ročníku. Předmět je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Při výkladu a ověřování znalostí žáka vychází učitel z konkrétní situace ve třídě, používá takové formy a metody práce, aby se mohli aktivně zapojit všichni žáci.

Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o předmět a praktické využití získaných vědomostí.

Mezipředmětové vztahy

Jazyková komunikace - rozvoj slovní zásoby

Fyzika – sluneční soustava, skupenství látek

Dějepis – formy státního zřízení, formy vlastnictví

Matematika – poměr, základní matematické operace, jednotky míry a objemu

Přírodopis – přírodní podmínky na Zemi, fauna a flora na Zemi, ochrana životního prostředí

Výchova k občanství – mezinárodní organizace, globální problémy, rasismus

Průřezová témata

Environmentální výchova – základní podmínky života, ekosystémy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – multikulturalita

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá formy a metody práce, které vedou k efektivnímu učení
- zadává takové úkoly, které umožňují různé postupy
- upozorňuje žáky na propojenost získaných poznatků
- pomáhá žákům poznatky třídit
- seznamuje žáky s obecně používanými termíny a symboly

Žák

- propojuje poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- poznatky hodnotí a vyvozují z nich závěry
- prakticky používá obecně známé termíny a symboly

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vyhledává vhodné materiály a pomůcky a umožňuje žákům s nimi dle potřeby pracovat
- diskutuje s žáky o možných řešeních problému
- vede žáky k posuzování problému z různých hledisek

Žák

- umí vyhledat potřebné informace, pracovat s nimi najít řešení
- se snaží kriticky myslet a je schopen obhájit své rozhodnutí
- při řešení problému si uvědomuje různá hlediska

Kompetence komunikativní

Učitel

- povzbuzuje žáky k výměně názorů a zkušeností
- vytváří příležitosti pro diskuzi
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu
- podněcuje žáky k vhodné argumentaci
- rozvíjí slovní zásobu žáků

Žák

- umí naslouchat názorům druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- formuluje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- používá adekvátně novou slovní zásobu v praktickém životě

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost
- vytváří tvůrčí a příjemnou atmosféru ve třídě
- začleňuje do výuky skupinovou práci
- mění složení skupin

Žák

- hodnotí svou práci i práci jiných
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- umí pracovat v týmu, pomáhá druhým

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel
- umožňuje žákům prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k přijetí zodpovědnosti

Žák

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- respektuje názory druhých
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace přijímá zodpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- ukazuje žákům správné používání technik

Žák

- umí si zorganizovat práci
- správným způsobem používá technické vybavení školy
- dodržuje při práci bezpečnostní zásady

Předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
-organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	vyhledá informace z různých zdrojů - získané informace přiměřeně třídí a výsledky interpretuje - pracuje s plánem a mapou a jejich měřítky - určí zeměpisnou polohu a místo dle souřadnic	- geografické a topografické pojmy, druhy map - práce s atlasem - glóbus, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy		JK – slovní zásoba M – jednotky , poměr
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- pojmenuje a charakterizuje krajinnou sféru a její složky - zhodnotí jevy a procesy v krajině - objasní pravidelnosti a zákonitosti v krajinné sféře - vysvětlí, jaký důsledek může mít vstup lidské činnosti do krajinné sféry - aplikuje znalosti pro danou oblast	- statistická data, tabulky, zdroje dat, teplotní výkyvy, podnebí, počasí - krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky		M – jednotky obsahu JK – slovní zásoba

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- připraví a načrtne osobní myšlenkovou mapu ilustrující prostorovou dynamiku současných i historických jevů v konkrétní krajině - používá myšlenková schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech - vytváří si osobní postoj k okolnímu světu na základě své zkušenosti a topografického vnímání konkrétního prostoru - vyhledá na glóbusu a v mapách světa Afriku a určí její geografickou polohu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství vybraných států - posoudí příčiny konfliktních situací a hospodářského zaostávání afrických států	Afrika – přírodní podmínky, hospodářství a obyvatelstvo, vybrané státy		M – základní matematické operace
- zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti země s ostatními tělesy sluneční soustavy	určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, hvězda, planeta, vesmírná tělesa - určí polohu Země ve sluneční soustavě a porovná Zemi s ostatními tělesy sluneční soustavy	- Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy a galaxie	Environmentální výchova – základní podmínky života	JK- slovní zásoba F - Vesmír
- prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu nebo jiného důkazu - předvede otáčení Země kolem zemské osy s pomocí globusu - vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi - posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi na přírodu a na společnost - zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí - zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi	- pohyby Země a její důsledky, roční období, časová pásma		F – gravitační síla Země

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky - rozliší a pojmenuje tvary zemského povrchu - pojmenuje složky ovzduší - posoudí, v jaké míře ovlivňuje podnebí život v jednotlivých částech světa - znázorní složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající - popíše vznik a složení půdy, posoudí význam humusu v půdě	Fyzický zeměpis – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra složky přírody	Environmentální výchova - ekosystémy	Př - ekosystémy
uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- objasní s porozuměním vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením a sopečnou činností - posoudí příčiny a následky poškození životního prostředí	zemětřesení a sopečná činnost		
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- rozpozná souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými složkami přírodní sféry - zhodnotí vliv procesů v přírodní sféře na přírodu a lidskou společnost	- přírodní oblasti a podnebná pásma, základní podmínky života na Zemi		
lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbusu oceány, kontinenty a světadílů - ukáže makroregiony světa podle zadaných kritérií	Mapa světa – světadílů a oceány (základní charakteristika)		
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- určí polohu Afriky v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, k ostatním kontinentům a k zemským polokoulím - vymezí na mapě Afriky zeměpisné oblasti podle zadaných kritérií (přírodních i společenských)	Afrika – přírodní podmínky, hospodářství a obyvatelstvo, vybrané státy		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných	zhodnotí přírodní podmínky, hospodářské poměry a obyvatelstvo Afriky porovná vybrané africké státy z hlediska kulturních, společenských a politických poměrů - posoudí příčiny zvláštností a podobností jednotlivých	Afrika – přírodní podmínky, hospodářství a obyvatelstvo, vybrané státy		

makroregionů světa a vybraných (modelových) států	oblastí Afriky			

Předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- určí polohu světadílu - vymezí na mapě světadílu zeměpisné oblasti podle zadaných kritérií (přírodních i společenských) - zhodnotí přírodní podmínky, hospodářské poměry a obyvatelstvo světadílu - porovná vybrané státy z hlediska kulturních, společenských a politických poměrů - posoudí příčiny zvláštností a podobností jednotlivých oblastí	Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie - přírodní podmínky, hospodářství a obyvatelstvo, modelové státy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	JK – slovní zásoba Př – flora a fauna
- vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- připraví a načrtne osobní myšlenkovou mapu ilustrující prostorovou dynamiku současných i historických jevů v konkrétní krajině - používá myšlenková schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech - vytváří si osobní postoj k okolnímu světu na základě své zkušenosti a topografického vnímání konkrétního prostoru	Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie - přírodní podmínky, hospodářství a obyvatelstvo, modelové státy	Multikulturní výchova - multikulturalita	Výchova k občanství – rasismus

Předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- používá myšlenková schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech - vytváří si osobní postoj k okolnímu světu na základě své zkušenosti a topografického vnímání konkrétního prostoru - vyhledá na glóbusu a v mapách světa Evropu a určí její geografickou polohu - porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů - vyhledá a pojmenuje z map Evropy významné prvky horizontální i vertikální členitosti - rozliší přírodní zdroje Evropy podle charakteru a hospodářského využití - popíše a vysvětlí hospodářství vybraných států Evropy - zhodnotí začlenění států Evropy do mezinárodních organizací	Evropa – přírodní podmínky, hospodářství, obyvatelstvo, hlavní regiony, jednotlivé státy, Evropská unie hospodářství ČR		JK – slovní zásoba Př – flora a fauna
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- určí polohu Evropy v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, k ostatním kontinentům a k zemským polokoulím - vymezí na mapě Evropy zeměpisné oblasti podle zadaných kritérií (přírodních i společenských)	Evropa – přírodní podmínky, hospodářství, obyvatelstvo, hlavní regiony, jednotlivé státy, Evropská u	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a národních institucích, organizacích a integracích států	- zhodnotí přírodní podmínky, hospodářské poměry a obyvatelstvo Evropy - porovná vybrané evropské státy z hlediska kulturních, společenských a politických poměrů - posoudí příčiny zvláštností a podobností jednotlivých oblastí Evropy	Evropa – přírodní podmínky, hospodářství, obyvatelstvo, hlavní regiony, jednotlivé státy, Evropská unie		Výchova k občanství – mezinárodní organizace

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidská a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních institucích	– poznání vlasti -využívá vlastní znalosti nejen k popisu, ale také ke srovnání a hodnocení -efektivně pracuje s mapami -vyhledává informace z různých zdrojů a využívá je -efektivně pracuje s různými zdroji informací; -zpracovává informace a výsledky vlastní práce a vhodným způsobem je prezentuje -pracuje s kartodiagramy a grafy -porovnává získané informace v rámci oblastí ČR -čte různé druhy map a porovnává je	ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry,základní charakteristiky demografické i hospodářské - kraje ČR – práce s mapami - hospodářské a společenské postavení ČR (EU,NATO..)		
- vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry místního regionu	-konkretizuje probírané učivo příklady z místní oblasti -získává informace čtením tematických map,internetu a dalších přístupných zdrojů	Praha – hl. charakteristiky, územní vymezení. specifika		

Předmět: Zeměpis

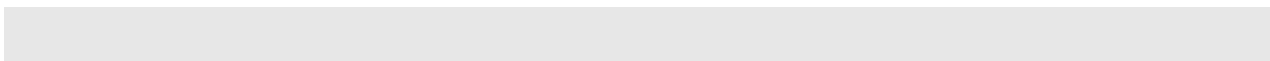
Ročník: 10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- pojmenuje základní rozdíly mezi suverénním státem, autonomním a závislým územím - určí a lokalizuje příklady hlavních změn hranic v historii - zváží, jaké jsou příčiny změn územního rozložení jednotlivých států světa	Politická mapa světa , hlavní vývojové tendence		JK – slovní zásoba Př – přírodní podmínky
posoudí na přiměřené úrovni	- zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - porovná délku života vyspělých a méně	Obyvatelstvo světa		
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- pracuje s atlasem světa - charakterizuje hlavní současné zdroje válečných i ekonomických konfliktů	- příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů (průběžně během roku)		Výchova k občanství – globální problémy JK – čtení s porozuměním
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin		- typy krajin, ekosystémy, globální a ekologické problémy	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	Př- ekosystémy
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- uvádí a hodnotí kritéria pro porovnávání hospodářské a společenské vyspělosti zemí - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství (průmysl, výroba, služby) - vymezí jádrové a periferní oblasti na území různé regionální velikosti - popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy v závislosti na podnebí, hospodářské vyspělosti a politických poměrech oblasti - uvede základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví (odvětvová struktura) - lokalizuje na mapě hlavní surovinové a energetické zdroje - zvažuje možnost vyčerpatelnosti zdrojů a následné řešení problému	- ochrana životního prostředí, chráněná krajinná území a národní parky Hospodářství, těžba surovin	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př – ochrana životního prostředí
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a	- umí se bezpečně pohybovat v přírodě pomocí mapy a	- zásady bezpečnosti		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
pobyty ve volné přírodě -aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování , zobrazování a hodnocení krajiny	azimutu	- ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života - orientace v terénu v praxi		

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět hudební výchova se vyučuje v 1. – 10. ročníku 1 hodinu týdně v kmenové učebně. Při výuce se používají různé metody a formy práce. Žáci pracují většinou za doprovodu hudebních nástrojů, s využíváním audiovizuální techniky a dostupných vyučovacích pomůcek (např. Orfeovy rytmičné nástroje). Součástí výuky jsou výchovné koncerty a hudební pořady vhodné pro danou věkovou skupinu.

Vzdělávací obsah je realizován ve čtyřech oblastech:

- **vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu;
- **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci;
- **hudebně pohybové činnosti** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty;
- **poslechové činnosti** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, sebepoznání a sebepojetí, relaxace, rozvoj tvořivosti, sebeovládání a sebekontrola, komunikace, hodnoty, postoje a praktická hlediska

Multikulturní výchova – lidské vztahy, odlišnosti v kultuře jiných národů a etnických skupin

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- umožnit každému žákovi zažít úspěch a radost z hudby
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožnit žákům poznávat a posuzovat žánry a styly hudby
- vést žáky k používání obecně známých hudebních termínů, znaků, symbolů a základních pravidel pro grafický záznam hudby
- vést žáky na základě jejich dispozic k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu v jednohlase

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k rozlišování jednotlivých kvalit tónů, k rozpoznání výrazných tempových a dynamických změn a některých hudebních nástrojů v proudu znějící hudby, k rozlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- vést žáky k pozornému naslouchání hudbě, k zamyšlení nad obsahy hudebních děl i vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- zařazovat improvizaci - zvládnout rytmicizaci a melodizaci jednoduchých textů (samostatně i ve skupině)
- vést žáky k improvizaci nejjednodušších hudebních forem (samostatně i ve skupině)
- učit žáky reagovat pohybem na znějící hudbu, vyjádřit metrum, tempo, dynamiku, směr melodie i své pocity

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k vzájemnému naslouchání
- vést žáky k respektování názorů a hudebních projevů ostatních

Kompetence občanské

- vést žáky k uchovávání a ochraně tradic a kulturního dědictví
- budovat v žácích pozitivní postoj k hudebním uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vést žáky k užívání různých nástrojů jako hudebního rytmického doprovodu

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 1. – 2. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- dbá správného nasazení tónu - snaží se o správnou výslovnost a dýchání - pracuje s písněmi	hlasová hygiena(dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu); hlavový tón		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizace a melodizace textů ve 2/4 taktu	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, komunikace, pozornost a soustředění	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá k doprovodu písni nejjednodušší orffovské nástroje rytmické	hra na orffovské nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pracuje s hudebně-pohybovými hrami - je schopen pohybově vyjádřit hudební kontrasty	pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad; ukolébavka a pochod; hra na tělo; pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa a emocionálního zážitku z hudby	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	je schopen sluchově rozlišit délku, výšku, sílu a barvu tónu	délka, výška, síla, barva tónu;pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 3. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	dbá správného dýchání a měkkého nasazení tónu - je schopen zazpívat jednoduchý kánon - postupně rozšiřuje hlasový rozsah - pracuje s písněmi	hlasová hygiena (rozvíjení hlavového tónu, dýchání, měkké nasazení tónu);správná výslovnost na konci slov; rozšiřování hlasového rozsahu;jednoduchý kánon; realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	při rytmizaci a melodizaci textů pracuje se čtvrtovými a osminovými hodnotami - rozpozná těžkou dobu - pracuje s hudebními hrami	hudební hry(ozvěna, otázka- odpověď, rytmický kánon); akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu; rytmizace a melodizace textů ve 2/4 a 3/4 taktu	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, komunikace, pozornost a soustředění	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá k doprovodu písní orffovské nástroje rytmické	hra na orffovské nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pracuje s hudebně-pohybovými hrami - je schopen pohybově vyjádřit charakter melodie a její ukončenost - je schopen pohybově vyjádřit vlastnosti tónů - seznamuje se s poskočným krokem - seznamuje se s taktováním ve 2/4 taktu	pohybové vyjádření stoupání a klesání melodie; poskočný krok, kvapík(jednotlivě i ve dvojicích); taktování ve 2/4 taktu; pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa a dynamiky a emocionálního zážitku z hudby	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	pracuje s notou celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou, s taktovou čarou a notovou osnovou - používá houslový klíč rozlišuje pozvolné	zesilování-zeslabování(p,mf,f); zrychlování-zpomalování; nota celá, půlová, čtvrtová, osminová, taktová čára, houslový klíč		

	zesilování a zeslabování - rozlišuje postupné změny tempa			
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	pracuje s poslechovými skladbami	rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby(mužský, ženský, dětský sbor);hudba vokální a instrumentální;poslech hry na housle, klavír, trubku, zobc. Flétnu, kontrabas		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 4. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	dodržuje zásady hlasové - hygieny - postupně rozšiřuje hlasový rozsah - je schopen zazpívat vícehlasý kánon - pracuje s písněmi	hlasová hygiena;dýchání v pauze a mezi frázemi; pěvecké dělení slov; další rozšiřování hlasového rozsahu, kánon (vícehlasý		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrt'ovými, osminovými a půlovými hodnotami	rytmizace a melodizace textů ve 2/4 a 3/4taktu pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, komunikace, pozornost a soustředění	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá k doprovodu písni orffovy nástroje rytmické	hra na orffovské nástroje ve 2/4 a 3/4 taktu s použitím souzvuku dvou tónů		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	seznamuje se s taktováním ve 3/4 taktu - pracuje s hudebně-pohybovými hrami - je schopen pohybově vyjádřit charakter melodie a vlastnosti tónu	dvoudobá chůze a tanec-přisuvný krok;pohyb dle hudby na místě, vpřed i vzad ve 3/4 taktu; pohybové vyjádření melodie, jejího charakteru, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby; taktování ve 2/4 a 3/4taku	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	používá pomlku celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, notovou osnovu, taktovou čáru - seznamuje se s notací c1-c2 - rozpozná rozdíl mezi melodií rozvážnou a živou - pracuje s gradací a kontrastem - seznamuje se s předvětím a závětím	pomlka celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, taktová čára, notová osnova; notace c1-c2; gradace a kontrast;rozvážně a živě; předvětí a závětí(poslech)		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	pracuje s poslechovými skladbami	hudba vokálně-instrumentální; orchestr-sólo; rozlišování hry na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo(spinet), syntetizátor; menuet		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 5. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	dodržuje zásady hlasové hygieny získané v předcházejících ročnících a snaží se o správné vázání tónů a prodlužování výdechu - postupně rozšiřuje hlasový rozsah - prochází průpravou dvojh. zpěvu - pracuje s písněmi	hlasová hygiena (prodlužování výdechu, vázání tónů); rozšiřování hlasového rozsahu; přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků; průprava dvojhlasu; volný nástup 1., 3., 5., stupně; realizace písní ve 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu		
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	čte a orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie a dle svých schopností ji reprodukuje - při rytmitizaci a melodizaci textů tvořivě obměňuje hudební modely v dur v rozsahu sexty	čtení a zápis rytmičké schématu písně; orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce; rytmitizace a melodizace textů ve 2/4, 3/4, a 4/4 taktu		
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	dle svých schopností hraje jednoduché lidové písně na orffovské nástroje - při doprovodu na orffovské hudební nástroje vytváří přede hry, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně	hra lidových písní na orffovské nástroje; hra předeher, mezihry a doher ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu s využitím tónového materiálu písně		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná malou písňovou formu ab, aba a rozpozná rondo	písňová forma ab, aba a rondo		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempové, dynamické i zřetelné dynamické změny	pracuje s poslechovými skladbami - používá křížek a odrážku u noty - používá notaci v rozsahu c1-e2	rozlišování melodie od doprovodu; odlišování durové a mollové tóniny; harmonické změny v hudebním proudu; legato-staccato; repetice; křížek, odrážka; notace c1- e2; pěvecký sbor smíšený; rozlišování hry na pikolu, hoboje, fagotu a saxofonu; seznámení formou poslechu s A. Dvořákem a B. Smetanou		

ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě indiv. schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	seznamuje se s polkou a valčíkem a snaží se vytvářet pohybové improvizace - pracuje s hudebně-pohybovými hrami	polka, valčík; vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 6. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	upevňuje vokální dovednosti osvojené v nižších ročnících - sjednocuje hlasový rozsah zpívá jednoduchý lidový dvojhlas - pracuje s písněmi	hlasová hygiena; upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících; sjednocování hlasového rozsahu; počátky dvojhlasu(8. stupeň a spodní 5. stupeň); zpěv české hymny; okolnosti vzniku naší hymny		
orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	orientuje se v notovém záznamu melodie a dle svých schopností ji reprodukuje	práce s notovým záznamem; koruna a tečka u noty; skupina not osminových		
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	doprovází lidové písně na orffovské nástroje melodické a rytmické	hra jednoduchých lidových písní na orffovské nástroje melodické a rytmické; doprovod písní tonikou a dominantou		
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	seznamuje se formou poslechu s velkou písňovou formou	velká písňová forma, variace		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na tempové, dynamické i zřetelné dynamické změny	pracuje s poslechovými skladbami - pracuje s pojmy dirigent, sbormistr, kapelník, béčko, odrážka - používá notaci v rozsahu c1 - c3 - formou poslechu se seznamuje se světovými skladateli	rozlišování hudby polyfonní a homofonní; hudba dříve a dnes, k poslechu a tanci, na zámcích, v chrámech, v koncertních síních; rozlišování hry na varhany a harfu; orchestr smyčcový, dechový, symfonický, lidová kapela; dirigent, sbormistr, kapelník, béčko a odrážka; notace e2-c3; formou poslechu seznámení se světovými skladateli (Bach, Mozart, Beethoven)- dle uvážení vyučujícího		

ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě indiv. schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pracuje s hudebně-pohybovými hrami - nacvičuje v jednoduché choreografické úpravě valčík a polku	polka, valčík; vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem; pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace multikulturní výchova – lidské vztahy	

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 7. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	reprodukuje jednoduchý rytmický či melodický motiv ☐ na základě náslechové metody interpretuje lidové či umělé písně	Hra na ozvěnu Zpěv písní ze zpěvníků		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	seznámí se se základními prvky hlasové hygieny ☐ posoudí vokální nebo instrumentální projev svůj projev ostatních spolužáků a interpretů na zvukových nosičích	Hlasová hygiena Rozezpívání Interpretace písní Co rád poslouchám - hodnocení hudebních projevů		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	dle svých hudebních schopností zvládne improvizaci jednoduchého rytmického doprovodu	Rytmická cvičení s využitím Orffova instrumentáře Rozezpívání		
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu ☐ vysvětlí pojem takt, taktová čára, uvede základní druhy taktu ☐ dle zápisu ve zpěvníku interpretuje lidové i umělé písně či skladby	Shrnutí poznatků z 1. stupně ZŠ - notová osnova, houslový klíč, nota, zvuk, tón Stupnice, předznamenaní Hudební nástroje, orchestr, partitury		

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohyb. prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohyb. vyspělosti předvede jednoduchou pohyb.vazbu	seznámí se s různými druhy a různým pojetím tance zvládne jednoduché pohybové vyjádření skladby či písničky	Hudba a pohyb - tanec lidový, společenský, moderní, výrazový, balet	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace multikulturní výchova – lidské vztahy Multikulturní výchova – odlišnosti v kultuře národů a etnických skupin	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	na základě poslechu pozná hudebně výrazové prostředky	Hudebně výrazové prostředky		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	obeznámí se hudebními formami realizovanými na jevišti	Hudba na jevišti – opera, opereta, muzikál		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 8. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
na základě poslechu i vlastní interpretace se seznámí se základními znaky lidové písně	na základě poslechu i vlastní interpretace se seznámí se základními znaky lidové písně	Lidová píseň Interpretace lidových i umělých písní	Multikulturní výchova – odlišnosti v kultuře národů a etnických skupin	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	uvědomí si význam dodržování zásad hlasové hygieny, získá informace o jevech negativně ovlivňujících lidský hlas ☐ dle svých individuálních schopností a dovedností zazpívá druhý hlas v terciových postupech, zazpívá kánon	Hlasová hygiena Hudba a lidské nešvary Kánon		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	používá taktovací schémata 2/4 ,3/4 a 4/4 taktu ☐ dle svých individuálních schopností a dovedností doprovodí zpívanou píseň na rytmické či melodické nástroje	Dirigování Improvizace rytmického i melodického doprovodu		
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	dle svých individuálních schopností a dovedností rozliší tóninu dur a moll ☐ definuje pojem stupnice a tón	Stupnice a tónina Notový zápis písně		
rozpozná některé z tanců různých	uvede základní tance	Spojení hudby a tance Lidový tanec	Osobnostní a sociální rozvoj –	

stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohyb. prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohyb. vyspělosti předvede jednoduchou pohyb.vazbu	☐ dle notového zápisu i na základě poslechu rozezná polku a valčík ☐ na základě individuálních pohybových schopností zvládne základní krok polky a valčíku ☐ zatančí mazurku	Taktování – dvoudobý a třídobý takt	komunikace multikulturní výchova – lidské vztahy	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	vyjmenuje hudebně vyjadřovací prostředky ☐ rozliší jednohlas od vícehlasu	Hudebně výrazové prostředky Co rád poslouchám		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	zařadí svou oblíbenou skladbu do příslušného žánru moderní populární hudby ☐ pozná roli skladatele a interpreta v různých stylech a žánrech hudby	Skladatel, interpret, posluchač Hudební nástroje		

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 9. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zaspívá známou píseň ze zpěvníku, dle svých schopností k ní vytvoří rytmický či melodický doprovod	Interpretace lidových i umělých písní Doprovod písně		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	☐ při zpěvu dbá na pravidla správné výslovnosti ☐ dodržuje základní pravidla hlasové hygieny ☐ zaspívá kánon	Hlasová hygiena Rozezpívání Interpretace písní		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	dle svých individuálních schopností vytvoří melodii na krátký text ☐ vytvoří rytmické rondo	Polyfonie Kánon Melodizace textu Rytmický doprovod		
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	☐ rozumí základním kytarovým značkám ☐ podle notového zápisu pozná některé druhy kánonu	Kytarové značky		
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně	- seznámí se s menuetem - zopakuje si mazurku - poslouchanou	Barokní hudba Hudba období romantismu Dějiny hudby, hudební formy Polyfonie, homofonie	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace multikulturní výchova –	

pohyb. prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohyb. vyspělosti předvede jednoduchou pohyb. vazbu	hudbu vyjádří pohybem		lidské vztahy	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	v poslouchané skladbě identifikuje imitaci - v poslouchané skladbě vystihne hudebně výrazové prostředky, zachytí významné sémantické prvky užité ve skladbě, uvědomí si jejich význam pro pochopení dí	Dějiny hudby, hudební formy Polyfonie, homofonie Poslech skladeb pocházejících z probíraných hudebních období		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- srovná hudbu s výtvarným či literárním dílem - pozná hudební formy prováděné na jevišti	Opera, oratorium Balet Opereta, muzikál		
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska slohové a stylové příslušnosti s dalšími sklad	☐ dle svých individuálních možností a schopností zařadí poslouchanou skladbu dle formy a hudebně výrazových prostředků do příslušného stylového období ☐ porovná gregoriánský chorál s lidovou duchovní píseň	Počátky hudebního projevu člověka Gregoriánský chorál, lidová duchovní píseň Jednohlas, vícehlas Renesance Baroko Klasicismus Romantismus Programní hudba	Multikulturní výchova – odlišnosti v kultuře národů a etnických skupin	

Předmět: Hudební výchova

Ročník : 10. ročník

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	zazpívá známou píseň ze zpěvníku, dle svých schopností k ní vytvoří rytmický či melodický doprovod	Interpretace lidových i umělých písní Doprovod písně		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	☐ při zpěvu dbá na pravidla správné výslovnosti ☐ dodržuje základní pravidla hlasové hygieny - rozšiřuje svůj hlasový rozsah	Hlasová hygiena Rozezpívání Interpretace písní		
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	reprodukuje melodii na rytmické hudební nástroje - tvoří a hraje doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře	Interpretace písní Rytmické doprovody s využitím Orffova instrumentáře Improvizace		
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	vysvětlí pojmy zvuk, tón, nota, notová osnova - zapíše zadanou notu do notové osnovy - pozná hudbu jiných národů - rozliší půltón a celý tón	Základní hudební pojmy Evropské koledy, etnohudba Rytmus	Multikulturní výchova – odlišnosti v kultuře národů a etnických skupin	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové	v poslouchané skladbě vystihne hudebně výrazové	Celotónová řada, chromatika Hudebně výrazové prostředky Hudební styly 20. století		

prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	prostředky, zachytí významné sémantické prvky užité ve skladbě, uvědomí si jejich význam pro pochopení díla - dle svých individuálních možností a schopností zařadí poslouchanou skladbu dle formy a hudebně výrazových prostředků do příslušného stylového období nebo žánru 20. a 21. století	Artificiální a nonartificiální hudba - společné znaky - rozdíly - vzájemné působení Žánry moderní populární hudby - přehled - základní hudební		
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	na základě svých schopností hudebních i vyjadřovacích slovně charakterizuje poslouchanou hudbu, zaujme k ní stanovisko - uvědomí si roli hudby v některých divadelních představeních či film	Osvobozené divadlo, Semafor Filmová hudba		

Hudebně dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudebně dramatická výchova je zařazena do školního učebního plánu jako povinný vyučovací předmět ve všech ročnících s časovou dotací jedné hodiny týdně. Je to předmět speciálně pedagogické péče vytvořený pro žáky se SP. Vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, nahrazuje vzdělávací obor Hudební výchova, doplňuje ho o očekávané výstupy vycházející ze vzdělávacího oboru dramatická výchova a o očekávané výstupy rozvíjející činnosti rytmicko-pohybové a taneční.

Hudební, rytmicko-pohybové, taneční a dramatické činnosti, které tvoří obsahovou náplň předmětu se navzájem prolínají, na sebe navazují a jsou zařazeny tak, aby odpovídaly intelektuálnímu, duševnímu, fyzickému a emocionálnímu stupni vývoje žáků a pomáhaly rozvoji klíčových kompetencí.

Obsah učiva není striktně členěn do jednotlivých ročníků, ale pouze do základních okruhů činností. Posloupnost v řazení tematických celků či vyřazení některého námětu je plně v kompetenci učitele s přihlédnutím k mentálním a fyzickým schopnostem, zkušenostem, hloubce sluchového postižení žáků, k jejich jazykovým a komunikačním dovednostem. Vzhledem k řadě společných prvků popisovaných celků je možné a vhodné některá témata vzájemně spojovat.

Kritéria hodnocení –v hodnocení je třeba zachytit zejména pokroky, kterých žák dosáhl oproti výchozímu stavu.

Mezipředmětové vztahy

Hudebně dramatická výchova prolíná i ostatními předměty a snaží se rozvíjet osobnost žáka ve všech směrech.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, sebepoznání a sebepojetí, relaxace, rozvoj tvořivosti, sebeovládání a sebekontrola, komunikace, hodnoty, postoje a praktická hlediska

Multikulturní výchova – lidské vztahy, odlišnosti v kultuře jiných národů a etnických skupin

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si žáci mohli sami organizovat činnost
- vede žáky k samostatnosti

- využívá kladného hodnocení pro motivaci žáků
- seznamuje žáky s obecně používanými termíny

Žák

- připravuje si sám některé činnosti
- při hodinách poznává vlastní pokroky a zpětně si uvědomuje případné lepší možnosti řešení
- seznamuje se s hudební, pohybovou a dramatickou terminologií

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly s možností improvizace
- diskutuje s žáky o různých možnostech, dává prostor pro nápady žáků
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení, souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Žák

- improvizuje na dané téma
- aktivně se zapojuje podle svých schopností

Kompetence komunikativní

Učitel

- komunikuje s žáky tak, aby eliminoval komunikační bariéru (vychází z komunikačních možností žáků)
- dává dostatek prostoru pro vyjádření názoru žáků
- vede žáky k samostatnému, osobitému myšlení
- sleduje dodržování pravidel komunikace (respektování názoru druhých, naslouchání)

Žák

- vyjadřuje svůj názor vhodným způsobem
- dodržuje pravidla komunikace
- nebojí se vyjádřit svůj názor
- respektuje názory jiných osob

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům při činnostech pomáhá
- umožňuje žákům zažít úspěch
- ve výuce zohledňuje rozdíly v možnostech žáků
- rozvíjí citovou výchovu, dává impulsy k ventilování citů
- volí individuální přístup podle stupně postižení

Žák

- učí se respektovat svou roli ve skupině, spolupracuje
- pomáhá ostatním
- umí rozlišit estetický a neestetický pohyb u sebe i ostatních
- je schopen vyjádřit své city a nestydí se za ně

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si kladný postoj k pohybu
- podporuje u žáků zájem

Žák

- aktivně se zapojuje do všech činností
- umí obhájit svůj postoj

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnutých postupů
- dbá na bezpečnost a dodržování hygienických pravidel
- vede žáky ke koncentraci na činnost a její správné provedení

Žák

- dodržuje dohodnuté postupy
- dodržuje hygienická pravidla a pravidla bezpečnosti
- správně používá všechny pomůcky
- dokáže se soustředit na jednotlivé činnosti

Předmět: Hudebně – dramatická výchova

Ročník : 1.-4.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- uvědomuje si, že pohyb lze spojovat s rytmem	- správně zopakuje krátký rytmický celek - rozliší pomalé a rychlé tempo - koordinuje podle daného rytmu předem určený pohyb těla (ruce a nohy současně)	- rytmus a pohyb (rytmický pohyb, postřeh,pohybová obratnost,cit pro rytmus)		
- soustředí se na hudební a rytmický doprovod, reaguje na změnu	- udrží pozornost při společných rytmických hrách a aktivně se jich zúčastní - správně zopakuje po učiteli bubnování a rytmus zopakuje tleskáním - změni podle pokynů tempo bubnování - podle míry postižení reaguje pohybem na zvuk nebo vibrace (vnímá – nevnímá) - reaguje pohybem na změnu rytmu bubnování - podle míry postižení rozliší různé druhy zvuků a přiřadí je k předmětu či obrázku - rozlišuje vytleskáváním krátké a dlouhé slabiky - umí vytleskat některá vybraná říkadla a přednést je v rytmu i ve znakovém jazyce - podle svých možností reaguje pohybem na hudbu doprovázenou vibracemi	- rytmické hry v kruhu (smysl pro rytmus, postřeh, koncentrace) - bubnování (učitel a žáci se v bubnování střídají) - sluchová cvičení a hry – vnímání a rozlišování zvuků, reakce na ně - říkadla	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj smyslového vnímání, komunikace, pozornost a soustředění	ZJ - říkadla

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- umí navázat kontakt s jinými osobami	- udrží zrakový kontakt s učitelem i spolužáky - hmatem pozná velikost a tvarem výrazně odlišné předměty - hmatem rozezná osobu učitele a spolužáků a umí je znakem pojmenovat - nebojí se poslepu následovat učitele či spolužáky po třídě a později i v neznámém prostoru - umí vést s ohledem na bezpečnost spolužáka po třídě - umí vést spolužáka s ohledem na bezpečnost v neznámém prostoru	- hry na udržení zrakového kontaktu a s fyzickým kontaktem (poznávání druhých po hmatu) - hry, vyžadující vzájemnou pomoc a důvěru (zavázané oči)		ZJ – porozumění jednoduchým pokynům
- snaží se správně dýchat a zřetelně vyslovovat	- zvládá základy správného tvoření dechu - umí alespoň částečně nafouknout balóněk - aktivně spolupracuje s učitelem a podle míry svého sluchového postižení se snaží správně vyslovovat s pomocí řečového počítačového programu	- nácvik správného posazení hlasu, tvoření tónu a ovládání hlasu s pomocí řečového počítačového programu		individuální logopedická péče
- snaží se o estetické držení těla	- zvládá základy správného držení těla - správně opakuje pohyby učitele - změnění frekvenci pohybu podle pokynu učitele - udrží rovnováhu na lavičce při chůzi vpřed i vzad - zvládne různé formy pohybu na lavičce - umí uvolnit i zvýšit svalové napětí při hře	- základní estetický pohyb těla – chůze vpřed, vzad, po špičkách, pochod, běh, poskoky, obraty, podřepy - uvědomování si sebe a svého těla v prostoru – rovnováha, ovládání těla, držení těla, napětí – uvolnění	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- umí k pohybové hře využít i různé hračky a náčiní - je schopen řídit se instrukcemi a dodržuje pravidla	- aktivně se zapojuje do všech činností, nestaví se jim odmítavě - přijímá pravidla hry a řídí se jimi - umí k pohybové hře využít různé hračky a náčiní	- hry a cvičení s náčiním – šátek, míč, stuha apod, při rytmickém nebo hudebním doprovodu	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, rozvoj smyslového vnímání	
- pohybem vyjádří lidskou činnost - aktivně se zúčastní společných činností - napodobí pohybem různé živočichy	- napodobí v hlavních rysech ukázkou učitele - umí pojmenovat ve ZJ předváděnou improvizaci - vstupuje do jednotlivých rolí a přirozeně v nich jedná - vyjádří pohybem základní činnosti a umí je pojmenovat znakem i slovem - vyjádří pohybem typické rysy některých zvířat a umí je pojmenovat znakem i slovem	-pohybové hry – improvizace na základě poznávání různých lidských činností co dělá doma maminka, tatínek.. zaměstnání - typické znaky některých zvířat - improvizace		ZJ – tématické okruhy
- spolupracuje ve dvojici i v kolektivu, své spolužáky při hře respektuje	- zapojuje se do hry - přijímá svou roli ve skupině - přijímá pravidla hry	- rytmické i pohybové hry podle schopností žáků	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace multikulturní výchova – lidské vztahy	
- pohybem vyjádří lidskou činnost - aktivně se zúčastní společných činností - napodobí pohybem různé živočichy		-pohybové hry – improvizace na základě poznávání různých lidských činností co dělá doma maminka, tatínek.. zaměstnání - typické znaky některých zvířat - improvizace		
- spolupracuje ve dvojici i v kolektivu, své spolužáky při hře respektuje		- rytmické i pohybové hry podle schopností žáků	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace multikulturní výchova – lidské vztahy	

Předmět: Hudebně – dramatická výchova

Ročník : 5.-6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- zná a umí předvést základní taneční prvky - rozliší estetický a neestetický pohyb	- v pochodovém rytmu vytvoří vlastní taneční kreaci - ovládá poskočný krok, držení při tanci - pohybuje se na místě ve 3/4 a 2/4 taktu - pohybuje se v prostoru v 3/4 a 2/4 taktu jednotlivě i ve dvojicích	- základní estetický pohyb těla – výměnný krok, chůze dvoudobá a třídobá, valčíkový krok, jednoduché taneční hry (důležitý je hudební nebo rytmický doprovod)	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
- dovede pohybem doprovodit výrazně rytmický doprovod	- reaguje pohybem na daný vytleskávaný rytmus, přizpůsobí pohyb změně rytmu - umí vytleskat známá říkadla a rytmu přizpůsobit i přednes v znakové řeči	- různé rytmy- improvizovaný pohyb - rytmické hry (vytleskávání jednoduchých říkadel) - propojování rytmu pohybu a slova (přednášení poezie ve znakovém jazyce)		
- vyjádří pohybem určitou náladu nebo cit	- přiřadí z nabídky učitele vhodnou situaci a emoci, která s ní obvykle souvisí - vyjádří mimikou a držením těla základní emoce - pracuje ve skupině při dramatizaci předem daných modelových situací	- vyjádření základní emoce gestem, mimikou, držením těla (smutek, radost, lítost, bolest..) - hry s různými náměty – vyjádření lidské vlastnosti krátkou improvizací (lenost, píle, lakota, chytrost, hloupost, bohatství, chudoba)	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí	
- zná základní hudební nástroje	- pozná na obrázcích a video ukázkách základní hudební nástroje, umí je pojmenovat znakem i slovem	- seznámení s hudebními nástroji podle postižení žáků (hudební ukázka, vibrace, obrázky)- klavír, housle, buben, činely, flétna		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- dodržuje dohodnutá pravidla, sám se na vytváření pravidel podílí	- dramatizace četby (použití znakového jazyka, pantomimy) - skupinová improvizace na dané téma – rodina, škola, cestování, návštěva restaurace, na výletě, u lékaře, na nádraží... (žáci si připravují improvizaci sami – rozdělení rolí,osnova děje)	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, rozvoj tvořivosti	
- zná zásady společenského chování a řídí se jimi	- rámcové náměty: přestavení se přivítání hosta chování u stolu vysvětlení cesty chování ve veřejné dopravě (žáci na dané téma zkoušejí různé varianty – hledají správné řešení)	Multikulturní výchova – odlišnosti v kultuře národů a etnických skupin Osobnostní a sociální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická hlediska	

Předmět: Hudebně – dramatická výchova

Ročník : 7.-10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- zná a umí předvést jednoduché tance	- s pomocí učitele tančí podle svých možností ve dvojicích některé tance za doprovodu hudby -podle diktátu ve ZJ pozná z vybrané nabídky názvy základních lidových a umělých tanců	- jednoduché tance – mazurka, valčík, polka, country tance - názvy základních lidových a umělých tanců		
- pasivně se orientuje v základní hudební, pohybové a dramatické terminologii	- podle diktátu ve Zj pozná z vybrané nabídky jednotlivé pojmy, podle možnosti je přiřadí k obrázku - zná jména nejznámějších hudebních skladatelů	- základní hudební pojmy a teorie – zvuk, tón, nota, notová osnova, názvy not, houslový klíč, rytmus, dynamika, melodie, dirigent, orchestr, druhy hudby, nejznámější hudební skladatelé, jejich život a dílo		
- spolupracuje plnohodnotně s ostatními na přípravě dramatického výstupu - aktivně se podílí na přípravě společného vystoupení - přijímá svou roli ve skupině - je schopen spolupracovat s dostatečnou sebejistotou	- na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové variace - zkoumá různá témata na základě vlastního jednání - s pomocí učitele pracuje ve skupině na přípravě menšího inscenačního útvaru a využívá při tom různých výrazových prostředků - chápe, co je reklama a zná její úskalí - reflektuje svůj zážitek z dramatického díla (film)	- dramatizace četby - dramatizace vlastních zážitků - příprava vystoupení (vánoční besídka) - reklama – improvizace (rozhovor – vliv reklamy)	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, rozvoj tvořivosti	
- vybere si vhodné pomůcky či náčiní dle pohybové aktivity - vyjádří různé nálady a pocity	- samostatně vybere vhodné náčiní a pomůcky podle typu hry - zkoumá různá témata a konflikty na základě vlastního jednání a vytváří tématům krátké improvizace - zná a samostatně připraví několik her, vybere nebo vyrobí vhodné pomůcky	- hry s různými náměty – vyjádření lidské vlastnosti krátkou improvizací (vlastností, které nebyly v předešlém období probírány – nutnost správného pochopení žáky) - hry pro rozvoj smyslového vnímání	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, rozvoj smyslového vnímání	
- zná různé relaxační techniky, umí se uvolnit	- zná základní relaxační techniky	- relaxační techniky – praktické ukázky	Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání a sebepojetí. relaxace	
- pasivně zná základní hudebně-dramatické formy	- na video ukázkách pozná a ve znakovém jazyce pojmenuje základní hudebně – dramatické formy	- hudební pohádka, tance, hra se zpěvy, opera, muzikál		

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících základní školy. Předmět je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Výuka je zaměřena především na rozvoj tvůrčích činností, podchycení zájmu o výtvarné umění, seznámení s různými výtvarnými technikami. Žáci se učí používat různé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání světa.

Výtvarná výchova se vyučuje v kmenových třídách nebo ve speciální učebně výtvarné výchovy.

Součástí výtvarné výchovy jsou návštěvy výstav a muzeí. Při práci se používají různé formy práce : samostatná práce, skupinové vyučování, kolektivní práce.

Ve výtvarné výchově také klademe důraz na komunikaci učitele s žáky i mezi žáky navzájem.

Nenásilnou formou jsou žáci vedeni k aktivnímu používání rozšiřující slovní i znakové zásoby.

Mezipředmětové vztahy

Jazyk a jazyková komunikace – rozvoj slovní zásoby, čtení, lidské vlastnosti a pocity

Dějepis – stavební slohy, významné osobnosti historie v malířství a sochařství

Přírodopis – stavba těla živočichů, rostlin a člověka

HDV – dramatizace

Matematika – geometrie – prostorové útvary

Výchova k občanství – člověk a kultura

Průřezová témata

Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě

Multikulturní výchova – práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení

OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, hodnoty a postoje, rozvoj schopnosti poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si žáci mohli sami organizovat činnost
- využívá kladného hodnocení pro motivaci žáků
- seznamuje žáky s obecně používanými termíny

Žák

- připravuje si sám pracovní místo a organizuje činnost
- při tvorbě poznává vlastní pokroky a zpětně si uvědomuje případné problémy s jeho realizací
- seznamuje se s terminologií

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- diskutuje s žáky o možnostech řešení
- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení, souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- volí individuální přístup podle stupně postižení

Žák

- volí při práci vhodné postupy, pomůcky a materiály
- aktivně se zapojuje podle svých schopností

Kompetence komunikativní

Učitel

- komunikuje s žáky tak, aby eliminoval komunikační bariéru (vychází z komunikačních možností žáků)
- dává dostatek prostoru pro vyjádření názoru žáků
- sleduje dodržování pravidel komunikace (respektování názoru druhých, naslouchání)

Žák

- vyjadřuje svůj názor vhodným způsobem
- respektuje názory jiných osob

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům při činnostech pomáhá
- umožňuje žákům zažít úspěch
- ve výuce zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Žák

- učí se respektovat pravidla práce v týmu a dodržuje je

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si kladný postoj k výtvarným dílům
- podporuje u žáků zájem věci veřejné

Žák

- pomáhá svými výtvary při prezentaci školy

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vede žáky ke správnému užití materiálů, nástrojů a vybavení
- dbá na bezpečnost práce a dodržování hygienických pravidel
- vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon a nutnost jeho dokončení

Žák

- dodržuje dohodnuté postupy
- dodržuje hygienická pravidla a pravidla bezpečnosti
- správně používá materiály nástroje a vybavení
- dokáže se soustředit na práci a práci dokončí

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 4.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- uvolnit zápěstí - rozvinout grafický pohyb	rozvoj kreslířského pohybu ruky – grafický záznam pohybu – kružnice, ovály, elipsy, čáry svislé, šikmé, vodorovné – různé motivace – využití tužky, dřívka, křídly, fixy, prstů		
- probudit smysl pro výtvarný rytmus	práce dekorativní formou – řazení, nalepování, kreslení, malování, tiskání geometrické a různé jiné tvary s motivací – návrh látky, kraslice, vánoční papír, ozdoby		
- osvojit si základní dovednosti v práci se štětcem a barvami	malování – hra s barvou - poznávání vlastností barev(husté, řídké, světlé, tmavé) - barvy základní a podvojně - barevný kontrast a harmonie - zacházení s barvou a štětci různých tvarů a velikostí		
- ovládat základní malířské a kreslířské dovednosti ve výtvarných činnostech - interpretovat podle svých schopností různé zážitky - rozvíjet dětskou představivost a fantazii ve výtvarném vyjádření	výtvarné vyjádření skutečnosti - výtvarné vyjádření vjemů postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku (dětské činnosti, ze života dospělých, ilustrace k pohádkám) - jevy z přírody - tématické práce – svátky, slavnosti - pokusy o výtvarné vyjádření různých užitkových předmětů	Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě	Prvouka – roční období, svátky, tradice JK – rozvoj slovní zásoby, vyprávění
- organizovat vlastní výtvarnou práci - pracovat a tvořivě komunikovat ve dvojici i ve skupině - uvědoměle zacházet s plastickými materiály a různými přírodninami - rozvíjení smyslu pro prostor	Práce s modelovací hmotou – válení, hnětení, stlačování, vytahování Práce s přírodninami – kreslení dřívkem do vlhkého písku, vtlačování přírodních struktur do modelovací hlíny, výtvarné dotváření přírodnin na základě představ (hra s kamínky, větvičkami, suchými plody, listy ..)		PV - modelování
- poznat rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih - uvědomovat si význam výtvarného umění	Výtvarné umění a životní prostředí - seznamování s ukázkami ilustrací dětských knih (Lada, Trnka, Janeček, Born) - návštěvy výstav a muzeí		

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5. – 6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- uplatňovat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické poznatky a dovednosti kreslířské, malířské, grafické a další techniky - experimentovat s různými druhy linie - seznámit se s proporcemi lidského těla a hlavy - zobrazit prostorové jevy a vztahy různým způsobem	- Výtvarné vyjádření skutečnosti - volný výtvarný projev, který vychází z osobních prožitků, představ a pocitů žáka - tématické práce na různé náměty - výtvarné vyjádření různých předmětů z hlediska užitku a materiálu - zpřesňování vyjádření lidské postavy a hlavy (konfrontace představy se skutečností) - výtvarné vyjádření pohádkových bytostí (tvarová a barevná nadsázka - ilustrace povídek, pohádek a bajek	- Multimediální výchova – práce v realizačním týmu - OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, rozvoj schopnosti poznávání	- JK – čtení - HDV – dramatizace - PŘ – stavba těla člověka
- rozeznávat základní tvary lineárního a kresleného písma - řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše - projevovat smysl a cit	- Užité dekorativní práce - písmo, jeho funkce komunikativní a estetická - Dekorativní práce a návrhy - experimentovat s různým materiálem, formátem - symetrická a asymetrická řešení - zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici	Multikulturní výchova – tvorba mediálního sdělení	JK- vyjádření pocitů
- poznávat různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, busta, sousoší, reliéf, plastika) - uvědomit si rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih a učebnic	- Výtvarné umění a životní prostředí - sochařství a příroda (tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem – socha, busta, plastika) - lidové umění a jeho dekor (keramika, architektura, lidová a současná hračka) - výtvarná úprava knih (ilustrátoři dětských knih a učebnic) - návštěvy galérií , výstav, regionálních památek a zajímavostí		- D- stavební slohy - JK-slovní zásoba, čtení

Předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7. – 10.

Poznámky:

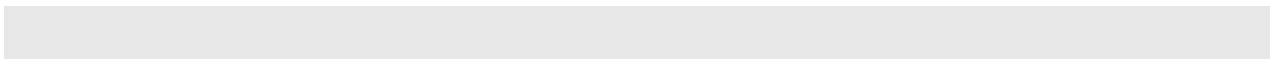
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- prakticky využívat ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické poznatky a dovednosti s různými výrazovými prostředky - uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu představivost, fantazii a výtvarné myšlení	Výtvarné vyjádření skutečnosti - rozvíjení výtvarného vnímání a myšlení - tématické práce k vyjádření děje a vlastního vztahu k němu, ilustrace s uplatněním funkce barvy - grafické znázornění proporcí lidské postavy (tělo v klidu, při sportu, při práci), tvář a její proměny v čase (dospívání, stárnutí), mimika, charakteristické rysy emocí, grimasy - tvarově složitější prostorové útvary a krajinné motivy	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, rozvoj schopnosti poznávání	JK – emoce, vyprávění vlastních prožitků PŘ – stavba těla
- řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše - orientovat se v řazení prvků v tvarové a barevné kombinaci - umět využívat vhodného písma v krátkých nápisích - experimentovat s různými druhy linie - zobrazovat prostorové jevy a objekty různým způsobem	Užitě dekorativní a prostorové práce - plošné dekorativní kompozice v užitě grafice – vazba dekoru na tvar (kruh, čtverec, prostorový útvar) - uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace - práce s různým materiálem, využití jeho struktury a barvy v dekorativní funkci - komunikativní a estetická funkce písma, jeho využití v jednoduchých výtvarných návrzích - uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici - vytváření jednoduchých prostorových objektů na základě hry a experimentu	Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě	M – geometrie – prostorové útvary
- získat základní přehled o historickém vývoji výtvarného umění a historickém sledu uměleckých slohů, utvářet si vztah ke kulturnímu dědictví - seznámit se s úlohou výtvarného umění ve společnosti - vytvořit si vlastní názor na umělecké dílo - vnímat krásy přírody a vypěstovat si aktivní vztah k tvorbě a ochraně životního prostředí - získat základy dobrého vkusu a uplatňovat ho v praktickém životě	Výtvarné umění a životní prostředí - umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti - současná architektura a urbanistika a její podíl na formování životního prostředí - estetická a užitná hodnota výrobků, průmyslový design, estetická úroveň reklamy - krásy přírody a vztah k životnímu prostředí - kultura bydlení dříve a dnes - současná oděvní kultura, mládež a odívání- poznávání regionálních památek - návštěvy galérií, výstav, ateliérů		D- stavební slohy, významné osobnosti malířství a sochařství JK-slovní zásoba, čtení Výchova k občanství – člověk a kultura PŘ – ochrana přírody

Doporučené výtvarné materiály a techniky:

Kresba – tužka, pero, dřívko, uhl, rudka, fix, vosk, pastel

Malba - tempera, akvarel, krycí barva

Kombinované techniky – koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, linoryt, modelování různých materiálů, práce s různými druhy papíru (přehýbání, skládání, trhání, mačkání, stříhání...)

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících základní školy 2 hodiny týdně.

Zaměřujeme se na činnosti ovlivňující zdraví (koordinace pohybu, hygiena a bezpečnost při TV, zdravotně zaměřené činnosti), činnosti ovlivňující úroveň pohybových aktivit (pohybové hry, základy gymnastiky, kondiční cvičení, základy sportovních her, atletiku, plavání, lyžování, turistiku) a činnosti podporující učení (organizace TV, pravidla chování, posuzování pohybových dovedností).

Výuka probíhá podle sportovní aktivity v tělocvičně, na hřišti, v přírodě nebo v plaveckém bazénu.

Plavecký výcvik je povinný v 5. a 6. ročníku v celkovém rozsahu 40 hodin. V případě zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců může být realizován i v 1. -4. ročníku.

Učitel vždy na základě lékařské zprávy přizpůsobí pohybové aktivity postižení žáků (oční vady, DMO, srdeční vady ...)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – psychohygiena, rozvoj schopnosti vnímání, kooperace a kompetence, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Multikulturní výchova – lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v případě úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Předmět: Tělesná výchova

Ročník : 1. - 4.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy,vazby)
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - zná zásady správného sezení, držení těla, dýchání - ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se	- Průpravná cvičení kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační – cvičení k upevnění správného držení těla, cvičení dechová, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, cvičení pro zlepšení rovnováhy, zdokonalování chůze, běhu, lezení. Cvičení motivační, tvořivá, napodobivá	Osobnostní a sociální rozvoj- psychohygiena	
- spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, která pomáhají ke správnému držení těla, ke zlepšení obratnosti, pohyblivosti a síly - umí kotoul vpřed i vzad	- gymnastika – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, svalové napětí a uvolnění těla - akrobacie – průpravné cviky pro zvládnutí kotoulu vpřed i vzad, válení, stoj na lopatkách, váha - přeskok (koza, bedna) – náskok bez můstku - kruhy – svisy, překoty, houpání - šplh (lano, tyč) – přípravná a zábavná cvičení - kladina (lavička) – chůze s obměnami		
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem	-- atletika – zjednodušené start. signály a povely, vhodné oblečení, zásady bezpečnosti - běh – rychlý běh na vzdálenost 20 – 60 m, motivovaný běh v terénu, základy nízkého a polovysokého startu - skok do dálky z místa - hod míčkem – z místa, z chůze		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- spolupracuje při jednoduché činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny k osvojované činnosti a její organizaci - ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky - uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - umí dodržet jednoduchá herní pravidla - některé pohybové hry je schopen hrát se spolužáky i mimo TV	- pohybové hry – základní organizační povely pro realizaci hry, základní pravidla osvojovaných her, bezpečnost při různých hrách v různých podmínkách - pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti, pohybové hry s využitím náčiní, pohybové hry pro zdokonalování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy	JK – komunikace, rozvoj slovní zásoby
- spojuje pravidelnou pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá techniku chůze - umí se připravit na turistickou akci - ví, že turistika a pobyt v přírodě přispívá ke zdraví - uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování	- turistika a pobyt v přírodě – chování v přírodě, elementární ochrana přírody, chůze a běh v terénu, oblečení pro turistiku, obsah batohu, stravování a pití na turistické akci, první pomoc při drobných poraněních	Environmentální výchova – vztah člověka k životnímu prostředí Multikulturní výchova – lidské vztahy	Prvouka – zásady bezpečnosti, první pomoc JK – rozvoj slovní zásoby

Předmět: Tělesná výchova

Ročník : 5. – 6.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- podílí se na realizaci pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo svalovým oslabením - ví, že by se měl aktivně pohybovat, protože vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu - zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví	- Průpravná cvičení kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační – správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, rozvoj bráničního a hrudního dýchání - cvičení na zlepšení rovnováhy a pohybové koordinace - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti - dynamické posilování svalstva dolních končetin - přetahování, přetlačování	Osobnostní a sociální rozvoj- psychohygiena, Rozvoj vnímání	
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - umí poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení - ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to - umí roznožku přes nářadí odpovídající výšky	- gymnastika – průpravná cvičení při ovlivnění pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace - akrobacie – kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, stoj na rukou s pomocí - přeskok(koza, bedna) - kruhy – svisy, překoty, houpání - šplh (lano, tyč) – s přírazem - kladina(lavička) – chůze s různými obměnami, obraty		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti - zvládá základní techniku skoku do výšky - umí upravit doskočiště, připravit start běhu a udat povely pro start	-- atletika – startovní signály a povely, vhodné obutí a oblečení, zásady bezpečnosti - běh – běžecké hry a soutěže, běh na 60 m, běh na dráze do 1000 m, běh v terénu do 15 minut, nízký start i z bloků, polovysoký start - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna, skok do výšky z krátkého rozběhu - hod míčkem a granátem z rozběhu		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty pohybových her - zná minimálně 5 – 10 pohybových her - umí dodržovat pravidla her - dovede pohybem vyjádřit bytost, zvíře, předmět, náladu	- pohybové hry – využití přírodního prostředí, pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním, pohybové hry soutěživé, kontaktní, pro rozvoj pohybové představivosti, pohybové hry relaxační, vyrovnávací	Osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy, kooperace a kompetence	JK – komunikace, rozvoj slovní zásoby HDV – relaxační hry
- jedná v duchu fair – play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupy - zvládá základní způsob házení a chytání míče odpovídající velikosti - chápe činnosti s míčem jako vhodné činnosti a využívá je v pohybovém režimu - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly	- sportovní hry – držení míče jednoruč a obouruč, manipulace s míčem, základní přihrávky rukou i nohou, chytání míče (driblinkem, nohou), střelba na koš, branku		Přírodověda –zásady bezpečnosti, první pomoc JK – rozvoj slovní zásoby

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - ví, že plavání je zdravá pohybová činnost - zná zásady hygieny a bezpečnosti při plavání - zvládá 1 plavecký styl, uplave 20 – 50 metrů - nebojí se vody	Plavání – základní hygiena při plaveckém výcviku, zásady bezpečnosti v areálu bazénu, nebezpečí při plavání na volné vodě - průpravné cviky na suchu - průpravné cviky pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě, pro osvojení plaveckých dovedností, splývání, dýchání do vody, skoky do vody z nízkých poloh , 1 plavecký způsob (prsa)		

Předmět: Tělesná výchova

Ročník : 7. – 10.

Poznámky:

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné kondice, z nabídky volí vhodný rozvojový program - zná základní cviky a sestavy - dovede se samostatně připravit na různou pohybovou činnost - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení a relaxaci	- průpravná cvičení – strečink, vytrvalostní cvičení, kompenzační a vyrovnávací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti, cvičení na posilování svalů horních končetin, břišních svalů a svalů dolních končetin	Osobnostní a sociální rozvoj- psychohygiena, rozvoj vnímání	
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zvládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - umí cvičit dle návodu - dovede stoj na rukou, na lopatkách, skrčku, výmyk - uvědomuje si význam sebeobrany a své možnosti ve střetu s protivníkem	Gymnastika - akrobacie – kotoul vzad do zášvihu, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou - přeskoky – roznožka přes kozu našir odrazem z můstku - kladina – různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží, rovnovážné polohy, náskoky seskoky na vhodnou podložku - úpoly – přetahy, přetlaky, úponové odpory základy sebeobrany (proti škrcení, proti úchopům zápěstí, proti přidržení paže)		Výchova k občanství – osobní bezpečí
- zná základní startovací povely - zvládá základní techniku vrhu koulí	- atletika –běh – rychlý běh do 1000 metrů, vytrvalostní běh do 2000 metrů, sprint – 60 metrů - skok – do dálky, do výšky (flop) -hod granátem, vrh koulí		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možnost úrazu a přizpůsobí mu svou činnost - uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví - umí pečovat o lyžařskou výstroj - zvládá jízdu na vleku - zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích - zná základy první pomoci	- pravidla bezpečné jízdy na silnici na kole - vztahy mezi účastníky silničního provozu - přestupky chodců a cyklistů- základy legislativy - Lyžování - běžecký výcvik – odšlapování, bruslení, chůze skluzem, sunem, jízda odpichem sounož, - přejíždění terénních nerovností, brzdění a zastavování, jízda v mírně náročném terénu (5 – 10 km) - sjezdový výcvik – odšlapování, bruslení, přejíždění terénních nerovností, brzdění, sjíždění upraveného svahu, celý oblouk, jízda na vleku - poskytne první pomoc v modelových situacích		Poznámka : Týdenní lyžařský kurz bude organizován v případě zájmu zákonných zástupců žáků.
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - rozumí základním pravidlům - chápe role v družstvu a respektuje je - zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání	- sportovní hry – průpravné hry a cvičení s míči - házená, fotbal, volejbal, basketbal - základy herních systémů - herní kombinace - herní činnosti jednotlivce	Osobní a sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy, kooperace	

Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Vyučuje se v 1.-10. ročníku jednu hodinu týdně.

Cíle pro vzdělávání pracovní výchovy :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- osvojení správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizování a plánování práce
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastní profese s ohledem na zdravotní omezení, vyplývající ze sluchové vady
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život

Mezipředmětové vztahy

Přírodověda – vlastnosti látek, příprava pracovního prostředí, základní podmínky života, půda

Matematika – rýsování, měření, modely těles

Jazyková komunikace – rozvoj slovní zásoby, komunikace mezi učitelem a žáky

Přírodopis – rostliny, živočichové

Výchova k občanství – rodina, volba povolání, trh práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální vývoj – komunikace s učitelem i mezi žáky, mezilidské vztahy, (slušnost, tolerance, odpovědnost), kreativita

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (zlepšování okolního prostředí, péče o rostliny)

Multikulturní výchova – lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- sleduje pokrok žáků v hodině i během roku

žák

- získává pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vyhledává vhodné materiály a pomůcky, umožňuje žákům s nimi dle potřeby pracovat
- diskutuje s žáky o možných řečeních problému
- vede žáky k posuzování problému z různých hledisek

žák

- používá vhodné materiály a postupy
- snaží se kriticky myslet a najít vhodné řešení problému
- při řešení problému si uvědomuje možnost různých postupů a vhodnost jejich použití

Kompetence komunikativní

Učitel

- volí přiměřený způsob komunikace s žáky, odpovídající jejich komunikačním schopnostem
- rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky k výstižnému vyjadřování
- stále si ověřuje, zda žáci rozumí jeho pokynům

žák

- používá vhodné prostředky komunikace dle svých možností
- aktivně používá novou slovní zásobu
- výstižně formuluje své názory
- upozorní učitele, že pokynu nerozuměl

Kompetence sociální a personální

Učitel

- pomáhá dle potřeby žákům
- každému žákovi umožní zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru
- zadává žákům dle možností skupinové i samostatné práce

žák

- dle svých možností pracuje soustředěně na zadaném úkolu
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- přijímá svou roli ve skupině, spolupracuje s ostatními žáky

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel
- umožňuje žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činnosti
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

žák

- dodržuje dohodnutá pravidla
- učí se zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a nástrojů
- jasnými a srozumitelnými pokyny směřuje činnost ke stanovenému cíli
- dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci

žák

- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení a materiály
- dodržuje technologický postup, plní povinnosti
- dbá o své zdraví a zdraví ostatních
- chrání životní prostředí

- své znalosti využívá v praxi

Předmět: Pracovní výchova

Ročník : 1. -4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle návodu a předlohy	Práce s přírodninami a drobným materiálem Třídění podle tvaru, barvy, velikosti, různé upravování, stříhání, spojování, navlékání, svazování, slepování práce s modelovací hmotou – hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování Práce s papírem – překládání, skládání, vytrhávání, stříhání, nalepování Práce s textilem – hra s různými zbytky látek (třídění, porovnávání), odměření a navlečení nitě, šití předním stehem na kanavě, přišití knoflíku	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, kreativita	JK- rozvoj slovní zásoby, komunikace
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti – hra se stavebnicemi – sestavování stavebních prvků podle předlohy i podle vlastní fantazie (kolektivní práce)	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
- provádí pozorování přírody, s pomocí učitele zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce - ošetřování pokojových květin (zalévání, kypření, rozmnožování, hydroponie	Environmentální výchova – vztah člověka k životnímu prostředí	
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně u stolu	Příprava pokrmů – - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování (v přirozené situaci – společná svačina, oběd)		

Předmět: Pracovní výchova

Ročník : 5.-6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Práce s papírem a kartonem - různé úpravy – stříhání, polepování, řezání, vystřihování, stáčení, měření - seznámení s vlastnostmi a druhy papíru, poučení o výrobě papíru Práce s modelovací hmotou- modelovací hlína – modelování dutých předmětů, figur Sádra – odlévání do formy Práce s textilem – základní ruční stehy, navlékání gumy Práce s kovem – ohýbání drátu Lidové zvyky, tradice a řemesla – poznání na základě přímých ukázek, videa, návštěvy muzea, skanzenu - užití přírodních materiálů při tvorbě ozdob, dárků - použít některou z lidových technik – např. batikování	Osobnostní a sociální rozvoj – komunikace, kreativita	JK- rozvoj slovní zásoby, komunikace Př –příprava pracovního prostředí, vlastnosti látek
-provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Práce montážní a demontážní - s využitím konstrukčních stavebnic plastových i kovových - montáž podle předlohy či náčrtu		M – modely

Předmět: Pracovní výchova

Ročník : 5.-6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pěstitelské práce - pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě (výběr : okrasná květina, léčivka, koření, zelenina) - upozornění na rostliny jedovaté, možnosti alergie, rostliny jako drogy- informativně		JK- rozvoj slovní zásoby, komunikace PŘ – rostliny, podmínky života
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně (návštěva kuchyňky n internátě, pojmenování a využití jednotlivých věcí) - výběr, nákup a skladování potravin (společně s učitelem do obchodu) - technika v kuchyni – význam - příprava pokrmů	Osobní a sociální rozvoj - komunikace	JK – rozvoj slovní zásoby

Předmět: Pracovní výchova

Ročník : 7. -10.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje pracovní činnost - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výroby - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály - práce se dřevem – měření, rýsování, řezání, opracování pilníkem, brusným papírem, spojování hřebíky, povrchová úprava mořením - práce s kovem – měření a orýsování, stříhání, řezání, pilování, broušení, vrtání, spojování - práce s plasty – měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem, lepení - první pomoc při úrazu nářadím, materiálem - poučení o nebezpečí ohrožení zdraví (laky, barvy..)		JK- rozvoj slovní zásoby, komunikace
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Pěstitelské práce, chovatelství - základní podmínky pěstování rostlin - zelenina – podmínky a zásady pěstování, pěstování v praxi - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty - první pomoc při úrazu	Osobní a sociální rozvoj – komunikace Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	JK – rozvoj slovní zásoby PŘ – rostliny, živočichové

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a umí obsluhovat běžné domácí spotřebiče - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz a údržba domácnosti - rodinný rozpočet – příjmy, výdaje, platby a úspory, ekonomika domácnosti - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti, postupy a prostředky, jejich dopad na životní prostředí - elektronika v domácnosti – ovládání a užití, bezpečnost provozu - první pomoc při úrazu	Osobní a sociální rozvoj – komunikace Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	JK – rozvoj slovní zásoby Výchova k občanství - rodina
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Výživa a příprava pokrmů - zásady správné výživy - sestavení jídelníčku - seznámení s kuchařskou knihou a jejím použitím (čtení s porozuměním) - příprava jednoduchých pokrmů (pomazánky, ovocné poháry, zeleninové saláty, polévky, jednoduchá úprava těstovin) - úprava stolu a obsluha a chování u stolu		JK- rozvoj slovní zásoby, komunikace, Čtení s porozuměním
-orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr povolání - posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání u profesní přípravy	Svět práce - exkurze, ukázky z praxe prostřednictvím médií, požadavky pro absolvování daného oboru - výběr profesí zaměřen na nabídku pro sluchově postižené - kontakty na instituce, pomáhající zdrav. Postiženým uplatnit se na trhu práce - exkurze do těchto institucí - uplatnění sluchově postižených na trhu práce		Výchova k občanství- volba povolání

Cvičení z jazyka a jazykové komunikace

Charakteristika vyučovacího předmětu.

Vzdělávací předmět Cvičení z jazyka a jazykové komunikace je volitelný předmět, určený pro žáky, kteří nebudou schopni z důvodu těžkého zdravotního postižení zvládnout druhý cizí jazyk.

Předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně je vyučován v 8. – 10.ročníku.

Očekávané výstupy v tomto předmětu jsou úzce spjaty s očekávanými výstupy z komunikační a jazykové výchovy vyučovacího předmětu Jazyk a jazyková komunikace, který je nejdůležitějším předmětem ve vzdělávání těžce sluchově postižených žáků.

Cílem vyučovacího předmětu je osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivní komunikaci v psané nebo mluvené formě.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Cvičení z jazyka a jazyková komunikace má vztah se všemi předměty, protože se vždy jedná o čtení, psaní, komunikaci s učitelem i ostatními žáky. Jeho obsah se ostatními předměty přirozeně rozšiřuje a rozvíjí o slovní zásobu, která se v těchto předmětech používá. Zkvalitňuje se rozhovor (tvoření otázek a odpovědí) a čtení s porozuměním i vlastní vyjadřování.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty postoje a praktická etika, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- při práci s žáky dbá na předcházení vzniku komunikační bariéry
- při vyučování udržuje stálý zrakový kontakt s žáky, aby všichni měli možnost aktivně se zapojit do vyučovacího procesu
- vysvětluje žákům učivo přiměřeně k jejich komunikačním schopnostem s ohledem na souběžná postižení více vadami a na vývojové poruchy učení nebo chování
- vysvětluje žákům význam obecných i specifických pojmů, s kterými se setkávají v běžném životě

- volí individuální přístup k jednotlivým žákům podle stupně jejich postižení

Žák:

- ve vlastním učení využívá vhodné metody a způsoby, které minimalizují negativní dopad absence sluchu
- aktivně se zapojuje do vzdělávacího procesu podle vlastních možností a schopností
- získané informace efektivně využívá ve svém dalším školním i mimoškolním vzdělávání
- v rámci svých možností umí vyhledávat informace, které využije ke svému sebevzdělávání a v jiných činnostech tvůrčího a praktického charakteru se zřetelem na kompenzaci vlastního sluchového postižení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům k řešení různé modelové situace, které je mohou potkat v reálném životě
- při hledání východisek pomáhá žákům, řídí a usměrňuje je
- vede žáky k tomu, aby uměli vysvětlit řešení a obhájili ho
- umožní žákům přístup k různým zdrojům informací

Žák:

- vnímá různé problémové situace tak, že pochopí podstatu problému, jeho příčinu a na základě získaných vědomostí najde řešení daného problému
- umí samostatně vyhledat potřebné informace, najít různé varianty řešení problému a uskutečnit finální řešení
- dokáže přiměřeně k svému postižení a vyjadřovacím schopnostem vysvětlit a obhájit své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koriguje a kultivuje žáky v jejich vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuse a přitom dbá na to, aby se každý zapojil do diskuse podle svých možností a schopností
- vede žáky ke schopnosti seznámit se s názory druhých lidí
- vede žáky ke schopnosti obhájit svůj názor
- vede žáky ke komunikativnosti, tj. ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Žák:

- umí výstižně, logicky, souvisle a kultivovaně formulovat své myšlenky a názory takovým způsobem komunikace, který je mu blízký
- umí vhodně reagovat na názor jiných lidí a zapojit se do diskuse
- využívá komunikativní dovednosti k vytváření vztahů s ostatními lidmi a ke spolupráci s nimi

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá skupině i jednotlivcům úkoly přiměřené jejich schopností se zřetelem na jejich postižení
- vysvětluje žákům zásady týmové spolupráce a pozitivních mezilidských vztahů
- vede žáky ke tvořivé týmové spolupráci

Žák:

- umí samostatně pracovat, ale také dokáže spolupracovat v týmu
- pozitivně se podílí na kvalitě společné práce
- chápe význam týmové spolupráce, je schopen nabídnout i poskytnout pomoc a požádat o ni
- oceňuje zkušenosti jiných, respektuje různá hlediska, umí diskutovat o různých problémech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektu k ostatním, upozorňuje je na patologické jevy ve společnosti, vede je k jejich odmítání a k aktivnímu občanskému postoji
- vychovává žáky k tolerantnímu postoji k lidem se zdravotním postižením, k lidem starším a slabým, k lidem jiných kultur a ras
- vysvětluje zákony, společenské normy, práva a povinnosti každého člena společnosti
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a hodnotami, historickým dědictvím i současným životem

Žák:

- respektuje přesvědčení jiných lidí
- akceptuje lidi s různými odlišnostmi jako své spoluobčany, podle možností jim pomáhá
- chápe a dodržuje principy základních zákonů a společenských norem
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chová se zodpovědně a poskytne pomoc jiným v krizových situacích
- chrání kulturní i historické dědictví, ke kterému má pozitivní postoj

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k zásadám dodržování pracovních pravidel a bezpečnosti práce, účelného využívání pomůcek a vybavení a dbá na jejich dodržování
- vysvětluje důležitost pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského významu, ochrany svého zdraví i zdraví jiných, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- pomáhá žákům a vede je k tomu, aby si navzájem pomáhali
- učí žáky, aby získané znalosti využívali v praxi

8.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Režim dne, Výlet, Jídelníček, Rodina apod. - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď - prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků, - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
- snaží se ve čteném nebo jinak vyjádřeném textu odlišit fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.
- rozlišuje subjektivní a objektivní		- ve ZJ		Intenzivněji se probírá ve ZJ.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru				
- ví, že v reklamě jde někdy o manipulativní komunikaci	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Podpořeno pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ	- ve ZJ		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí učitele dělá zápis a tvoří otázky	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis - životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

9.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Cestování, Zájmová činnost, Média - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď - prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
- snaží se ve čteném nebo jinak vyjádřeném textu odlišit fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou, doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ, rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.
- ví, že v reklamě jde někdy o manipulativní komunikaci	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Podpořeno pochopením ve ZJ.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
	- diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	z prvního stupně)		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ	- ve ZJ		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí učitele dělá zápis a tvoří otázky	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si klíčová slova do poznámek	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací - psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis -životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

10.ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- rozumí komunikaci v českém jazyce přiměřeného rozsahu a náročnosti	- rozšiřuje okruh známých slov v jednotlivých probíraných tématech - umí zodpovědět otázky, kladené mluvenou nebo psanou formou ČJ a ZJ z různých oblastí - tvoří otázky ze známých pojmů nejprve ve znakovém jazyce, pak v ČJ a umí na ně odpovědět celou větou - tvoří kratší, souvislý text k zadanému tématu např. Povolání, Vlastnosti a pocity, Dovolená, Reklama - umí si získat otázkami základní informace, vztahující se k probíraným tématům – otázky řekne, napíše nebo vybere z nabídky - umí na tyto otázky správně odpovědět nebo vybrat ze souboru správnou odpověď - prohlubuje se učivo z minulého ročníku	- cílené rozšiřování slovní zásoby- nová témata, rozšiřování již probraných témat - přirozené rozšiřování a vysvětlování neznámých slov v textu, slovní zásoba dalších vyučovacích předmětů, slova odpovídající věku a potřebám žáků - tvoření složitějších vět i jednoduchých souvětí s využitím gramatického učiva a jejich zpětná vazba - rozumění	Osobnostní a sociální rozvoj – rozvoj schopnosti vnímání, rozvoj komunikace	- slova a věty vyjadřuje i v ZJ, často kontrola porozumění
- snaží se ve čteném nebo jinak vyjádřeném textu odlišit fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek -žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu	- čte texty přiměřeného rozsahu se známou slovní zásobou,doplněnou více neznámými slovy, které překládá do ZJ,rozšiřuje si pasivní slovní zásobu - najde v textu neznámá slova a ptá se na jejich význam, neznámá slova zařadí do své aktivní slovní zásoby (slovník) - přečtený text reprodukuje ve ZJ - odpovídá správně na otázky, vztahující se k textu - z předložených možností vybírá faktická sdělení (v počátku např. letopočty a konkrétní událost, která se k nim vztahuje)	- příklady krátkých, přiměřeně náročných textů, kde se fakta, názory a hodnocení vyskytnou – jejich pozorování a rozlišování		Těsná vazba na ZJ.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
- ví, že v reklamě jde někdy o manipulativní komunikaci -žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem -žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu -žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek -žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci -žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu	- s učitelem čte texty vybraných reklam a překládá je do ZJ - přiřadí různé reklamy k výrobku, který propagují - vysvětlí ve ZJ, na co se výrobek používá - diskutuje s učitelem o důvodech reklamy ve ZJ	- příklady konkrétních reklam, ve kterých jde o manipulativní komunikaci - vysvětlení, proč výrobci manipulativní komunikaci používají (rozšiřování znalostí z prvního stupně)	Mediální kultura – fungování a vliv médií na společnost, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Podpořeno pochopením ve ZJ.
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci -žák najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné -žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci -žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce	- reprodukuje čtený text ve ZJ - najde v textu slovo nevhodné v dané situaci a nahradí ho výměrem z nabídky slovem vhodnějším - vybere z nabídky text, odpovídající dané komunikační situaci	- reprodukuje čtený text ve ZJ - práce s různými texty - nahrazování nevhodných slov vhodnějšími		I ve vyšších ročnících je nutné různými způsoby kontrolovat správné porozumění textu.
- zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		- ve ZJ		
- využívá základy studijního čtení : vyhledává klíčová slova, podstatné informace, s pomocí	- s pomocí učitele vyhledává podstatné informace odborných textech přiměřené obtížnosti, vypisuje si	- texty z různých vyučovacích předmětů – vyhledávání klíčových slov a informací		

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Obsah učiva	Průřezová témata	Poznámky (přesahy, vazby)
učitelé dělá zápis a tvoří otázky -žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou -žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu -žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku	klíčová slova do poznámek	- psaní zápisu a tvoření otázek v interakci s učitelem		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ve vlastním písemném projevu a k tvořivé práci s textem -žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost -žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou -žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu	-seznamuje se s jednotlivými styly - pozná a pojmenuje v předložených textech jednotlivé styly	- žádost - soukromý a úřední dopis -životopis - pozvánka - charakteristika - popis (učivo se probírá v každém ročníku a postupně se rozšiřuje dle schopností žáků)		Prolíná se s ZJ..

Individuální logopedická péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět „Individuální logopedická péče“ je povinným předmětem speciálně pedagogické péče. Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1. až 10. ročníku.

Základem práce v tomto vyučovacím předmětu je vybudování komunikačních dovedností u žáků se sluchovým postižením. Učivo je zaměřeno také na rozvoj smyslového a citového vnímání.

Jazykový rozvoj probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Konverzační témata se přizpůsobují probíranému učivu v ostatních předmětech, zvláště pak v předmětu Jazyk a jazyková komunikace a Člověk a jeho svět, a samozřejmě tématům z každodenního života.

Cílem předmětu je rozvoj komunikačních dovedností v co největší míře s maximálním využitím zbytků sluchu mluvenou řečí a odezíráním s podporou znakového jazyka.

Časové, obsahové a organizační vymezení

- předmět má v 1. až 10. ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně
- obsahem předmětu je diagnostika narušené komunikační schopnosti vycházející z doporučení SPC nebo klinických logopedů, minimalizace nebo náprava narušeného vývoje řeči (vyvození nebo náprava správných řečových vzorců a jejich fixace a automatizace)
- s každým žákem se pracuje individuálně podle jeho možností, stupně sluchové vady a momentálních potřeb
  - používané metody práce respektují vývojovou úroveň žáka, individuální řečové a rozumové schopnosti žáka a druh a stupeň sluchového postižení
- péči zajišťuje učitel – logoped se státní zkouškou z logopedie.
Učitel – má odpovídající kompetence pro výuku logopedie (státní zkouška z logopedie – magisterské studium), zná metodiku nápravy vad řeči a není nutné podrobně rozvádět metodické postupy.
- Individuální logopedická péče není hodnocena známkou.

Výchovné a vzdělávací strategie :

Kompetence k učení

- žák pracuje s knihami, logopedickými materiály a pomůckami
- žák využívá vhodně naučené metody, strategie učení včetně mnemotechnických pomůcek a jiné pomocné techniky
- žák používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí
- žák dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě

- žák chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- žák přijímá důsledky svých rozhodnutí
- žák se nenechá při řešení problému odradit nezdarem
- žák dokáže popsat problém, svěřit se s ním, požádat o radu a řídit se jí

Kompetence komunikativní

- žák se je schopen vhodné komunikace, využívá různé komunikační techniky, umí vést dialog
- žák rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- žák využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- žák zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- žák vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- žák využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žák má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- žák respektuje pravidla práce v týmu
- žák navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- žák posiluje sociální chování a sebeovládání
-

Kompetence občanské

- žák respektuje společenské normy a pravidla soužití
- žák zvládá běžnou komunikaci s úřady
- žák dokáže v praxi uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní

- žák je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
- žák reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních

- žák má konkrétní představy o pracovních činnostech běžných profesí a má představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Metody výuky

Používáme tyto formy výuky:

- individuální výuka
- skupinová výuka

Zajišťujeme správný řečový vzor.

Řeč rozvíjíme po stránce výslovnosti, obsahové, rozumění, gramatiky, tempa, melodie.

Rozšiřujeme, procvičujeme a zkvalitňujeme slovní zásobu, ustálené mluvní formy, slovní spojení.

Používaná základní cvičení:

- Dechová, hlasová a fonační cvičení
- cvičení pro rozvoj fonematického sluchu u žáků s KI a nedoslýchavých
- artikulační cvičení
- cvičení na rozvoj pohyblivosti řečových orgánů a obličeje
- cvičení pro rozvoj hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky
- cvičení pro rozvoj zrakového vnímání
- cvičení pro rozvoj sluchového vnímání
- cvičení neverbální komunikace
- cvičení pro rozvoj myšlení
- cvičení pro rozvoj paměti a pozornosti
- cvičení pro rozvoj orientace v prostoru
- cvičení pravolevé orientace
- relaxace, rytmizace, dramatizace

Pomůcky:

- audiovizuální technika,
- počítačové programy
- sondy, bzučáky, špátle, zrcadla, foukadla, bublifuky, rotavibrátor,
- rehabilitační hmota, modelína, hry, leporela, dřevěné hračky, navlékadla, provlékadla, pexesa, didaktické materiály, říkadla, obrázky, obrázkové slovníky, pracovní listy, série cvičných slov, knihy, encyklopedie.

Hodnocení žáků

1. Obecné zásady hodnocení žáků

Součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení žáků.

Hodnocení žáků je činnost, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce i mimo její rámec po celý rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládl, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Hodnocení musí být pro žáka vždy motivující, je důležité posilovat především vnitřní motivaci, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením.

K sebehodnocení jsou žáci vedeni již od nejnižších ročníků při komunikačních cvičeních. Zprvu probíhá hodnocení jednoduchou formou, s rozvojem komunikačních dovedností se rozšiřuje.

V průběhu školního roku se soustředíme na individuální pokrok každého žáka.

Hodnocení výsledků práce žáků probíhá podle klasifikačního řádu, který je součástí dokumentace školy.

1.1 Základní kritéria hodnocení

- zvládnutí očekávaných výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte. Vždy je nutné přihlížet ke všem případným dalším poruchám dítěte.
- zlepšování úrovně komunikačních dovedností
- schopnost řešit problémové situace
- míra zodpovědnosti, kterou žák pociťuje

1.2 Příklady forem ověřování vědomostí a dovedností žáků

- komunikační cvičení v českém, znakovém i anglickém jazyce
- práce s texty
- testy, písemné zkoušení, diktáty, doplňovací cvičení
- srozumitelnost písemného projevu - krátká sdělení na v různých modelových situacích
- samostatné aktivity a domácí úkoly
- na 2.stupni písemné práce a zpracování prací k danému tématu
- modelové a problémové úkoly, křížovky, hádanky
- výroba modelů, laboratorní práce
- skupinové práce